

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

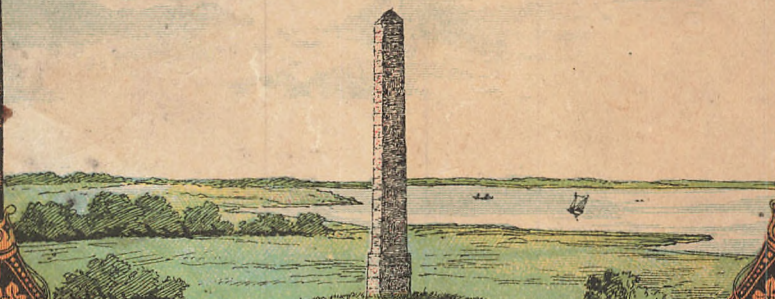
Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Sprogforeningens
ALMANAK
for
1894,

samlet ved

J. Fausbøl, J. N. H. Skrumsager og M. Andresen.

Udgiver: M. Andresen. Aabenraa

Sprogforeningens
Almanak

for

1894,

samlet ved

J. Fausbol, J. N. h. Skrummsager
og M. Andresen.

Iste Aargang.

Udgiver:
M. Andresen, Aabenraa.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1894.

Efter Berdens Stabelse	5861.
Siden Reformationen	377.
" Indførelsen af den Julianiske Kalender	1939.
" " " " Gregorianiske	313.
" " " " forbedrede "	194.
" Bogtrykkertunstens Opfindelse	454.

Formørkelser.

I Aaret 1894 indtræde to Sol- og to Maaneformørkelser, dog bliver kun den sidste Maaneformørkelse synlig her hos os.

- 1) En usynlig partiel Maaneformørkelse den 21. Marts.
- 2) En ringformet Solformørkelse 6. April, som er usynlig hos os.
- 3) En partiel Maaneformørkelse den 15. Sept., som for største Delen er synlig hos os. Den begynder om Morgenen Kl. 4.36', er paa sit højeste Kl. 5.32' og ender Kl. 6 27', en halv Time efter Maanens Nedgang.
- 4) En total Solformørkelse den 29. September, der er synlig hos os.

Desuden finder der en Merkur-Gjennemgang Sted den 10 November, men da den foregaar efter at Solen er gaaet ned hos os, er den altsaa usynlig.

Imellem Jul og Fastelavn er 5 Uger 6 Dage,
og mellem Pinse og Advent er 29 Uger.

Festregning og Mærstidene 1894.

Foraaret begynder den 20. Marts Kl. 4 Aften. Sommeren den 21. Juni Kl. 12 Midd. Efteraaret begynder den 23. Sept. Kl. 2 Morgen. Vinteren den 21. Dec. Kl. 9 Aften.	Fastelavns-Søndag den 4. Febr. Paaske den 25. Marts. Pinse den 13. Maj Første Advent den 2. Decbr. Det gylbne Tal er 14. Søndagsbogsstavet G.

Høivandet ved Højer Sluse.

Kalenderen bringer for hver Dag i Aaret begge de daglige Høivandtider for Højer Sluse, altsaa under Formiddag (Fo.) Tiden for det Høivande, der falder mellem Kl. 12 Morgen og Kl. 12 Middag, og under Eftermiddag (Ef.) det Høivande, der falder mellem Kl. 12 Middag og Kl. 12 Aften.

Bemærkninger ved kommende Kalenderen.

Dagen begynder klokken 12 om Natten; alle Tiderne fra Midnat til Middag regnes til Morgen, og alle Tiderne fra Middag til Midnat til Aften. Klokketallet angiver den mellemeuropæiske Tid.

Tabel, som viser Klokketallet efter mellemeuropæisk Tid, naar Solstiven viser 12.

Jan.	1.	12 26'	April	1.	12 26'	Aug.	21.	12 25'	Nov.	16.	12 7'
"	3.	12 27'	"	4.	12 25'	"	25.	12 24'	"	21.	12 8'
"	6.	12 23'	"	7.	12 24'	"	28.	12 23'	"	24.	12 9'
"	8.	12 29'	"	11.	12 23'	Sept.	1.	12 22'	"	28.	12 10'
"	10.	12 30'	"	15.	12 22'	"	4.	12 21'	"	30.	12 11'
"	13.	12 31'	"	19.	12 21'	"	7.	12 20'	Dec.	3.	12 12'
"	16.	12 32'	"	24.	12 20'	"	19.	12 19'	"	5.	12 13'
"	19.	12 33'	Mai	1.	12 19'	"	13.	12 18'	"	8.	12 14'
"	23.	12 34'	"	14.	12 18'	"	15.	12 17'	"	10.	12 15'
"	27.	12 35'	"	27.	12 19'	"	18.	12 16'	"	12.	12 16'
Febr.	2.	12 36'	Juni	4.	12 20'	"	21.	12 15'	"	14.	12 17'
"	11.	12 36'	"	9.	12 21'	"	24.	12 14'	"	16.	12 18'
"	19.	12 36'	"	14.	12 22'	"	27.	12 13'	"	18.	12 19'
"	26.	12 35'	"	19.	12 23'	"	30.	12 12'	"	20.	12 20'
Marts	3.	12 34'	"	23.	12 24'	Ekt.	3.	12 11'	"	22.	12 21'
"	8.	12 33'	"	28.	12 25'	"	6.	12 10'	"	24.	12 22'
"	11.	12 32'	Juli	3.	12 26'	"	10.	12 9'	"	26.	12 23'
"	15.	12 31'	"	9.	12 27'	"	14.	12 8'	"	28.	12 24'
"	18.	12 30'	"	18.	12 28'	"	19.	12 7'	"	30.	12 25'
"	22.	12 29'	Aug.	3.	12 28'	"	27.	12 6'	"		
"	25.	12 28'	"	11.	12 27'	Nov.	3.	12 6'	"		
"	28.	12 27'	"	17.	12 26'	"	9.	12 6'	"		

Fstabel.

De foranderlige Fester bestemmes alle efter Paaste.

År	Paaste.	Pinse.	1. Advent.	Antal af Epiphaniás-, Trinitatis Søndage.	
1894	25. Marts.	13. Maj.	2. Decbr.	2	27
1895	14. April.	2. Juni.	1. Decbr.	4	24
1896	5. April.	24. Maj.	29. Novbr.	3	25
1897	18. April.	6. Juni.	28. Novbr.	5	23
1898	10. April.	29. Maj.	27. Novbr.	4	24
1899	2. April.	21. Maj.	3. Decbr.	3	26
1900	15. April.	3. Juni.	2. Decbr.	5	24
1901	7. April.	26. Maj.	1. Decbr.	3	25
1902	30. Marts.	18. Maj.	30. Novbr.	2	26
1903	12. April.	31. Maj.	29. Novbr.	4	24
1904	3. April.	22. Maj.	27. Novbr.	3	25
1905	23. April.	11. Juni.	3. Decbr.	6	23

Januar 1894.

D. C. N.

31 Dage.

Højvande.

		1. Uge		Krefti Duffærelse, Luc. 2.		So. Ef.	
M.	1 Mytaar	Mg.	Aft.	} Sol op 8.49' n. 4.6' Tusmørket varer 57'	} (Jorden fjærnest.	10 $\frac{1}{4}$	11
Ti	2 Abel	4 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{1}{2}$			11 $\frac{1}{2}$	12
D.	3 Enoch	6	12 $\frac{3}{4}$			—	12 $\frac{1}{2}$
L.	4 Methusalem	7 $\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{4}$			1	1 $\frac{1}{2}$
F.	5 Simeon	8 $\frac{1}{4}$	1 $\frac{3}{4}$			2	2 $\frac{1}{4}$
L.	6 S. 3 Kong.	9 $\frac{1}{4}$	2 $\frac{3}{4}$			2 $\frac{3}{4}$	3

		2. Uge.		Da Jesus var 12 Aar gammel, Luc. 2.			
E.	71 S. c. h. 3 R.	9 $\frac{3}{4}$	3 $\frac{3}{4}$	} Knud Hertug ☉ n. M. 4 Morgen	} Sol op 8.45' n. 4.15' Tusmørket varer 55'	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{3}{4}$
M.	8 Erhard	10 $\frac{1}{4}$	5			4	4 $\frac{1}{2}$
Ti.	9 Julianus	10 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$			4 $\frac{3}{4}$	5
D.	10 Paul Eremit	0 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{3}{4}$			5 $\frac{1}{4}$	5 $\frac{1}{2}$
L.	11 Hyginus	1 $\frac{3}{4}$	9 $\frac{1}{4}$			5 $\frac{3}{4}$	6 $\frac{1}{4}$
F.	12 Reinhold	11	10 $\frac{1}{2}$			6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{3}{4}$
L.	13 Hilarius	11	1 $\frac{1}{4}$	7	7 $\frac{1}{4}$		

		3. Uge.		Brylluppet i Kana, Joh. 2.			
E.	14 2. S. c. h. 3 R.	11 $\frac{1}{4}$	Mg.	} Felix ☽ f. Kv. 1 Morgen.	} Sol op 8.38' n. 4.28' Tusmørket varer 54'	7 $\frac{3}{4}$	8
M.	15 Maurus	1 $\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{4}$			8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{3}{4}$
Ti.	16 Marcellus	11 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{3}{4}$			9 $\frac{1}{4}$	9 $\frac{3}{4}$
D.	17 Antonius	11 $\frac{3}{4}$	4 $\frac{1}{4}$			10 $\frac{1}{4}$	10 $\frac{3}{4}$
L.	18 Prisca	Aft.	6			11 $\frac{1}{2}$	—
F.	19 Pontianus	1	7 $\frac{1}{2}$			12	12 $\frac{3}{4}$
L.	20 Fab. Sebast.	2 $\frac{1}{4}$	8 $\frac{1}{2}$	(Jorden nærmest.	1 $\frac{1}{2}$	2	

		4. Uge.		Arbejderne i Vingarden, Matth. 20.			
E.	21 Septuagesima	4	9 $\frac{1}{4}$	} Agnes ☽ f. M. 4 Aften	} Sol op 8.29' n. 4.41' Tusmørket varer 52'	2 $\frac{1}{2}$	3
M.	22 Vincentius	5 $\frac{3}{4}$	9 $\frac{1}{2}$			3 $\frac{1}{2}$	4
Ti.	23 Emerentius	7 $\frac{1}{4}$	4 $\frac{3}{4}$			4 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{3}{4}$
D.	24 Timotheus	8 $\frac{3}{4}$	10			5 $\frac{1}{4}$	5 $\frac{1}{2}$
L.	25 Pauli Dmb.	10 $\frac{1}{4}$	10			6	6 $\frac{1}{4}$
F.	26 Polycarpus	11 $\frac{3}{4}$	10 $\frac{1}{4}$			6 $\frac{3}{4}$	7
L.	27 kejf. Wilh. II. Bof.	Mg.	10 $\frac{1}{4}$	Arhyostomus	7 $\frac{1}{4}$	7 $\frac{3}{4}$	

		5. Uge.		De fire Slags Sædejord, Luc. 8.			
E.	28 Sexagesima	1	10 $\frac{1}{2}$	} Carolus Magn. ☽ i. Kv. 6 Aften.	} Sol op 8.17' n. 4.55' Tusmørket varer 50'	8	8 $\frac{1}{4}$
M.	29 Valerius	2 $\frac{1}{4}$	10 $\frac{1}{2}$			8 $\frac{1}{2}$	9
Ti.	30 Lovise	3 $\frac{3}{4}$	10 $\frac{3}{4}$			9 $\frac{1}{4}$	9 $\frac{3}{4}$
D.	31 Vigilius	5	11 $\frac{1}{4}$			10 $\frac{1}{4}$	10 $\frac{3}{4}$

Februar 1894. D. (N. 28 Dage. Høibande.

		Mg.	Mg.		Jo.	Ef.
L.	1	Brigida	6¼	11¼	(Jorden fjernest.	11½ —
F.	2	Rhndelmisfe	7¼	11t.		12 12¾
L.	3	Blasius	8	1½		1¼ 1¼

6. Uge. **Christi Daab**, Matth. 3.

S.	4	Fasteclavn	8¼	3	Quinquages. Estomih. Veronika	2¼ 2¾
M.	5	Mgathe	8¾	4¼	● n. M. 11 Aften	3¼ 3½
Ti.	6	Hvide Tirsdag	8¾	5½	Dorothea	3¾ 4¼
D.	7	Afte Onsdag	9	7	Sol op 8.4' n. 5.10 Lusmørket varer 49	4½ 4¾
L.	8	Corintha	9	8¼	Richard	5 5¼
F.	9	Appolonia	9¼	9¾		5½ 5¾
L.	10	Scholastica	9¼	11		6¼ 6¾

7. Uge. **Jesús fristed af Djævelen**, Matth. 4.

S.	11	1. S. i Fasten.	9½	Mg.	Quadrages. Invocabit Euphrosyne	6¾ 7
M.	12	Eulalia	9¾	12½		7¼ 7½
Ti.	13	Benignus	9¾	2	☽ f. Kv. 12 Middag. Sol op 7.49' n. 5.24'	8 8¼
D.	14	Tamperdag	10¼	3½	Lusmørket varer 48'	8½ 9
L.	15	Faustinus	10¾	5	Valentinus	9½ 10¼
F.	16	Julian	11¼	6¼		11 11¾
L.	17	Findanus	11t.	7	(Jorden nærmest	— 12½

8. Uge. **Den kanaanæiske Kvinde**, Matth. 15.

S.	18	2. S. i Fasten.	3	7½	Reminisc. Concordia	1¼ 2
M.	19	Ammon	4¾	7¼		2½ 3
Ti.	20	Eucharis	6¼	5	☽ j. M 3 Morgen	3½ 3¾
D.	21	Samuel	7¾	8¼	Sol op 7.33' n. 5.39' Lusmørket varer 47'	4¼ 4½
L.	22	Peters Stol.	9¼	8¼		5 5¼
F.	23	Papias	1 ½	8½		5¾ 6
L.	24	Mathias	Mg.	8½		6¼ 6¾

9. Uge. **Jesús drev en Djævel ud**, Luc. 11.

S.	25	3. S. i Fasten.	12	8¾	Oculi. Victorinus	6¾ 7
M.	26	Znger	1½	9		7¼ 7½
Ti.	27	Leander	2¾	9¼	☽ j. Kv. 1 Efterm.	7¾ 8
D.	28	Ollegaard	4	9¾	Sol op 7.17' n. 5.54' Lusmørket varer 46'	8½ 8¾

Marts 1894. | D. C. N. | 31 Dage. | Højbanne.

		Mg. Mg.	C	Jorden	fjerneft.	So. Cf.
L.	1	Albinus				9½ 10
F.	2	Simplicius	6	11½		10½ 11½
L.	3	Runigunde	6½	Aften		— 12

10. Uge. Jesus besøger 5000 Mand, Joh. 6.

G.	4	Midsfste	6½	2	Latave. Adrianus	12½ 1½
M.	5	Theophilus	7	3½		2 ½
Ti.	6	Gotfred	7½	4½	Sol op 7.0' n. 6.7' Tusmørket varer 45' ☉ n. M. 3 Aften	3 3
D.	7	Perpetua	7½	6		3½ 3½
L.	8	Beata	8	7½		4 4½
F.	9	40 Nidbere	7½	8½		4½ 5
L.	10	Edel	8	10½		5½ 5½

11. Uge. Gabriel Engæl udsendes, Luc. 1.

G.	11	5. G. i Fasten.	7½	11½	Judica. Thala	5½ 6
M.	12	Gregorius	8	Mg.		6½ 6½
Ti.	13	Macedonius	8½	1½	Sol op 6.42' n. 6.22' Tusmørket varer 45' ☉ f. Kv. 7 Aften	7 7½
D.	14	Euthimius	8½	2½		7½ 7½
L.	15	Zacharias	9½	4		8½ 8½
F.	16	Gudmund	11	5		9½ 10
L.	17	Gjertrud	Aft.	5½	C Jorden nærmest.	10½ 11½

12. Uge. Kristi Indtog i Jerusalem, Matth. 21.

G.	18	Palmeſøndag	2	6	Alexander	— 12½
M.	19	Joſeph	3½	6½		1½ 1½
Ti.	20	Gordius	5½	6½	Foraars Jevndoqn.	2½ 2½
D.	21	Benedictus	6½	6½	Sol op 6.24 n. 6.36' Tusmørket varer 45' ☉ i. M. 3 Aften.	3½ 3½
L.	22	Stjærtorsdag	8	6½		Paulus
F.	23	Langfredag	9½	6½	Fidelis	4½ 4½
L.	24	Ulrica	11	6½		5½ 5½

13. Uge. Kristi Opstandelse, Marc. 16.

G.	25	Paasfedag	Mg.	7	Maria Bebud.	5½ 6
M.	26	2. Paasfedag	12½	7½	Gabriel	6½ 6½
Ti.	27	Caſtor	1½	7½	Sol op 6.6' n. 6.49' Tusmørket varer 46' ☉ i. Kv. 9 Morgen	6½ 7
D.	28	Euthimius	3	8½		7½ 7½
L.	29	Fonas	3½	9½	C Jorden fjerneft.	8 8½
F.	30	Quirinus	4½	10½		8½ 9½
L.	31	Valbina	4½	11½		10 10½

April 1894.

D. C. N.

30 Dage.

Sjovande.

14. Uge. Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20.

Jø. Cf.

S.	1	1. S. e. Paaste.	Mg.	Aft.	Obafimod. Hugo	11½	—
M.	2	Theodosius	5½	2¼	{ Sol op 5.45' n. 7.2' Lusmørket varer 47'	12	12½
Ti.	3	Nicetas	5½	3¾		1¼	1¾
D.	4	Ambrosius	5½	5	{ Sol op 5.31' n. 7.17' Lusmørket varer 48'	2¼	2½
L.	5	Trene	5¾	6½		3	3½
F.	6	Sigtus	5¾	8	☉ n. M. 5 Morgen	3½	3¾
L.	7	Egesippus	6	9½		4¼	4½

15. Uge. Jesus er en god Hyrde, Joh. 10.

S.	8	2. S. e. Paaste.	6	11	{ Misericord. Dom. Kong Chr. 9. F. Janus	4¾	5
M.	9	Procovius	6¼	Mg.	{ Sol op 5.31' n. 7.17' Lusmørket varer 48'	5¼	5½
Ti.	10	Ezechiel	6¾	12½		5¾	6¼
D.	11	Leo	7½	2	{ Sol op 5.14' n. 7.30' Lusmørket varer 50'	6½	7
L.	12	Julius	8¾	3	{ Jorden nærmest	7¼	7¾
F.	13	Justinus	10¼	3¾	{ Jorden nærmest	8¼	8¾
L.	14	Liburtius	11¾	4	{ f. M. 2 Morgen	9¼	10

16. Uge. Kristi Vortgang til Faderen, Joh. 16.

S.	15	3. S. e. Paaste.	Aft.	4¼	Zubilate. Olympia.	11	11¾
M.	16	Mariane	2¾	4½	{ Sol op 5.14' n. 7.30' Lusmørket varer 50'	—	12½
Ti.	17	Anicetus	4¼	4½		1	1½
D.	18	Eleutherius	5¾	4¾	{ Sol op 4.58' n. 7.43' Lusmørket varer 52'	2	2½
L.	19	Daniel	7¼	4¾	{ Jorden nærmest	2¾	3¼
F.	20	Danf Bededag	8½	5	{ f. M. 4 Morgen	3½	3¾
L.	21	Florentius	10	5¼	{ Sulpicius	4	4¼

17. Uge. Den Helligaands Sendelse, Joh. 16.

S.	22	4. S. e. Paaste.	11¼	5¼	Cantate. Cojus	4½	4¾
M.	23	Georgius	Mg.	5¾	{ Sol op 4.58' n. 7.43' Lusmørket varer 52'	5	5¼
Ti.	24	Albertus	12¾	6¼		5½	6
D.	25	Marcus	1¾	7	{ Jorden nærmest	6¼	6½
L.	26	Cletus	2½	8	{ Jorden nærmest	6¾	7
F.	27	Ananias	3	9¼	{ f. M. 4 Morgen	7½	8
L.	28	Vitalis	3¾	10½	{ f. M. 4 Morgen	8¼	8¾

18. Uge. Veder i Jesu Navn, Joh. 16.

S.	29	5. S. e. Paaste	3½	12	Rogate Peter Martyr	9½	10
M.	30	Severus	3½	Aft.		10¼	11¼

Maj 1894.

D. (N.

31 Dage.

Søjbande.

		Mg.	Aft		So.	Øf.	
Ti.	1	Phil. Jacob			12	—	
D.	2	Athanasius	3½	4	} Sol op 4.42' n. 7.57' Tusmørket varer 54'	12½	1
L.	3	C. Himmelf.	4	5½		} Korsmisje	1½
F.	4	Florian	4	7			2½
L.	5	Gotthard	4¼	8½	● n. M. 4 Aften.	3	3¼

19. Uge. Naar Trosteren kommer, Joh. 15.

G.	6	6. S. e. Paasfe	4½	10½	Grandi. Joh. af Port.	3½	3¾
M.	7	Flavia	4¼	11¾	De Ilye Natter beg.	4¼	4½
Ti.	8	Stanislaus	5½	Mg.	(Jorden nærmest.	4¾	5¼
D.	9	Caspar	6½	1	} Sol op 4.28' n. 8.10' Tusmørket varer 57'	5½	6
L.	10	Gordianus	8	1¾			6½
F.	11	Mamertus	9½	2¼		7¼	7¾
L.	12	Pancratius	11	2½	☽ f. Sv. 7 Morgen.	8¼	8¾

20. Uge. Svo mig elsker, Joh. 14.

G.	13	Pinsedag	Aft.	2¾	Ingenius	9¼	10
M.	14	2. Pinsedag	2	2¾	Christian	10¼	11½
Ti.	15	Sophie	3½	3		—	12
D.	16	Lamperdag	4¾	3	} Sol op 4.15' n. 8.3' Tusmørket varer 60'	12½	1
L.	17	Bruno	6¼	3¼		} Sara	1½
F.	18	Erif	7¾	3¼			2¼
L.	19	Potentiana	9	3½	☉ f. M. 6 Aften.	3	3¼

21. Uge. Kristus og Nicodemus, Joh. 3.

G.	20	Trinitatis	10¼	3¾	Angelica	3½	3¾
M.	21	Helene	11½	4¼		4¼	4½
Ti.	22	Casius	Mg.	4¾		4¾	5
D.	23	Desiderius	12¼	5¾	} Sol op 4.3' n. 8.34' Tusmørket varer 64'	5¼	5½
L.	24	Efther	1	7		(Jorden fjernest.	6
F.	25	Urbanus	1¼	8¼			6½
L.	26	Heda	1½	9½		7¼	7½

22. Uge. Den rige Mand, Lucas 16.

G.	27	1. S. e. Trin.	1¾	11	☽ f. Sv. 9 Aften.	7¾	8¼
M.	28	Vilhelm	1¾	Aft.	} Lucian	8¾	9¼
Ti.	29	Magiminus	2	1½			9¼
D.	30	Vigand	2	3	} Sol op 3.55' n. 8.44' Tusmørket varer 67'	11	11½
L.	31	Petronella	2¼	4¼			—

Juni 1894.

D. (N. ||

30 Dage.

Sejvande.

		Mg.	Aft.		So.	Ef.
F.	1 Mikotobes				12 $\frac{3}{4}$	1
L.	2 Marcellinus	2 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$		1 $\frac{1}{2}$	2

23. Uge. Den store Nabbere, Luc. 14.

S.	3 2. S. e. Trin.	2 $\frac{1}{4}$	9 $\frac{1}{4}$	☉ n. M. 12 Aften Krp. Fred. Fodj.	2 $\frac{1}{4}$	2 $\frac{1}{4}$
M.	4 Optatus	3 $\frac{1}{4}$	10 $\frac{1}{2}$		Grasmus	3
Ti.	5 Bonifacius	4 $\frac{1}{4}$	11 $\frac{1}{2}$	☾ Jorden nærmest. Sol op 3.49' n. 8.53' Lusmørket varer 70'	3 $\frac{1}{4}$	4 $\frac{1}{4}$
D.	6 Norbertus	5 $\frac{1}{2}$	Mg.		Sol op 3.49' n. 8.53' Lusmørket varer 70'	4 $\frac{3}{4}$
L.	7 Jeremias	7 $\frac{1}{4}$	12 $\frac{1}{4}$		5 $\frac{1}{2}$	6
F.	8 Medardus	8 $\frac{3}{4}$	12 $\frac{1}{2}$		6 $\frac{1}{4}$	6 $\frac{3}{4}$
L.	9 Primus	10 $\frac{1}{4}$	12 $\frac{3}{4}$		7 $\frac{1}{4}$	7 $\frac{1}{2}$

24. Uge. Det fortabte Faar, Luc. 15.

S.	10 3. S. e. Trin.	11 $\frac{3}{4}$	1	☽ f. Kv. 2 Aften. Onuphrius	8	8 $\frac{1}{2}$
M.	11 Barnab. Apost.	Aft.	1			9
Ti.	12 Basilius	2 $\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{4}$	Sol op 3.45' n. 8.58' Lusmørket varer 72'	10 $\frac{1}{4}$	10 $\frac{1}{2}$
D.	13 Cyrillus	4	1 $\frac{1}{2}$			11 $\frac{1}{4}$
L.	14 Rufinus	5 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$		—	12 $\frac{1}{4}$
F.	15 Vitus	6 $\frac{3}{4}$	1 $\frac{1}{2}$		12 $\frac{3}{4}$	1 $\frac{1}{4}$
L.	16 Incho	8	1 $\frac{3}{4}$		1 $\frac{1}{4}$	2

25. Uge. Været barmhjertige, Luc. 6.

S.	17 4. S. e. Trin.	9 $\frac{1}{4}$	2 $\frac{1}{4}$	☽ i. M. 8 Mor.; en.	2 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{3}{4}$
M.	18 Leontius	10 $\frac{1}{4}$	2 $\frac{3}{4}$			3 $\frac{1}{4}$
Ti.	19 Gervasius	11	3 $\frac{1}{4}$	Sol op 3.44' n. 9.3' Lusmørket varer 73' ☾ Jorden fjernest.	3 $\frac{1}{4}$	4 $\frac{1}{4}$
D.	20 Sylvester	11 $\frac{1}{4}$	4 $\frac{1}{4}$			4 $\frac{1}{2}$
L.	21 Albanus	11 $\frac{3}{4}$	6	Sommeren begynder. Solhverv, længste Dag	5	5 $\frac{1}{4}$
F.	22 10000 Mart.	11 $\frac{3}{4}$	7 $\frac{1}{4}$			5 $\frac{3}{4}$
L.	23 Paulinus	Mg.	8 $\frac{3}{4}$		6 $\frac{1}{4}$	6 $\frac{1}{2}$

26. Uge. Jesus lærer af Skibet, Luc. 5.

S.	24 5. S. e. Trin.	12	10	St. Hansdag	6 $\frac{3}{4}$	7 $\frac{1}{4}$
M.	25 Prosper	12	11 $\frac{1}{4}$			7 $\frac{1}{2}$
Ti.	26 Pelagius	12 $\frac{1}{4}$	Aft.	☽ i. Kv. 11 Morg. Sol op 3.47' n. 9.2' Lusmørket varer 72'	8 $\frac{1}{4}$	8 $\frac{3}{4}$
D.	27 7 Sovere	12 $\frac{1}{4}$	2			9
L.	28 Eleonora	12 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$		10	10 $\frac{1}{2}$
F.	29 Petr. Paulus	12 $\frac{1}{2}$	5		11	11 $\frac{1}{4}$
L.	30 Lucina	12 $\frac{3}{4}$	6 $\frac{1}{2}$		—	12 $\frac{1}{4}$

Julii 1894.

D. C. M.

31 Dage.

Spjvanbe.

27. Uge. Pharisæernes Netfærdighed , Matth. 5.				So.	Ej.	
S.	1	6. S. e. Trin.	Mg. Aft.	12 $\frac{3}{4}$	1 $\frac{1}{4}$	
M.	2	Maria Besøg.	2 9 $\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{4}$	2 $\frac{1}{4}$	
Ti.	3	Cornelius	3 10	{ Solen sjiernest Jorden ☉ n. M. 7 Morg. ☾ Jorden nærmest. Sol op 3.52' n. 8.59' Tusmørket varer 71'	2 $\frac{3}{4}$	3 $\frac{1}{4}$
D.	4	Ulricus	4 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{2}$		3 $\frac{3}{4}$	4
L.	5	Anshelmus	6 $\frac{1}{4}$ 10 $\frac{3}{4}$		4 $\frac{1}{2}$	5
F.	6	Dion	8 11	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{3}{4}$	
L.	7	Billebalbus	9 $\frac{1}{2}$ 11 $\frac{1}{4}$	6 $\frac{1}{4}$	6 $\frac{3}{4}$	

28. Uge. Jesús bespiser 4000 Mand , Marc. 8.					
S.	8	7. S. e. Trin.	Aft. 11 $\frac{1}{4}$	Rjeld	7 7 $\frac{1}{2}$
M.	9	Softrata	12 $\frac{1}{2}$ 11 $\frac{1}{2}$	☽ f. Kv. 11 Aften.	7 $\frac{3}{4}$ 8 $\frac{1}{4}$
Ti.	10	Rnud Ronge	1 $\frac{1}{2}$ 11 $\frac{1}{2}$	{ Sol op 4.0' n. 8.54' Tusmørket varer 67'	8 $\frac{1}{2}$ 9
D.	11	Josva	3 $\frac{1}{4}$ 11 $\frac{3}{4}$		9 $\frac{1}{4}$ 9 $\frac{3}{4}$
L.	12	Henrik	4 $\frac{1}{2}$ 12		10 $\frac{1}{4}$ 10 $\frac{3}{4}$
F.	13	Margarethe	6 Mg.	11 $\frac{1}{4}$	12
L.	14	Bonaventura	7 $\frac{1}{4}$ 12 $\frac{1}{4}$	—	12 $\frac{1}{2}$

29. Uge. De falske Profeter , Matth. 7.					
S.	15	8. S. e. Trin.	8 $\frac{1}{4}$ 12 $\frac{3}{4}$	Apostl. Del.	1 1 $\frac{1}{2}$
M.	16	Susanne	9 1 $\frac{1}{2}$		2 2 $\frac{1}{2}$
Ti.	17	Alegius	9 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{1}{2}$	{ ☉ f. M. 11 Aften. ☾ Jorden sjiernest. Sol op 4.9' n. 8.46' Tusmørket varer 65'	3 3 $\frac{1}{4}$
D.	18	Arnolphus	9 $\frac{3}{4}$ 3 $\frac{3}{4}$		3 $\frac{3}{4}$ 4
L.	19	Justa	10 5 $\frac{1}{4}$		4 $\frac{1}{4}$ 4 $\frac{1}{2}$
F.	20	Elias	10 6 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{3}{4}$ 5 $\frac{1}{4}$	
L.	21	Evenus	10 $\frac{1}{4}$ 7 $\frac{3}{4}$	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{3}{4}$

30. Uge. Den utro Sudfoged , Luc. 16.					
S.	22	9. S. e. Trin.	10 $\frac{1}{4}$ 4 $\frac{1}{4}$	Maria Magd.	6 6 $\frac{1}{4}$
M.	23	Apollinaris	10 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{4}$	Hundedagene beg.	6 $\frac{1}{2}$ 6 $\frac{3}{4}$
Ti.	24	Christina	10 $\frac{1}{2}$ 11 $\frac{3}{4}$	{ Sol op 4.20' n. 8.35' Tusmørket varer 62'	7 7 $\frac{1}{4}$
D.	25	Jacobus	10 $\frac{3}{4}$ Aft.		7 $\frac{3}{4}$ 8
L.	26	Anna	10 $\frac{3}{4}$ 2 $\frac{1}{2}$		8 $\frac{1}{4}$ 8 $\frac{3}{4}$
F.	27	Martha	11 $\frac{1}{4}$ 4	☽ f. Kv. 10 Aften.	9 9 $\frac{1}{2}$
L.	28	Aurelius	11 $\frac{3}{4}$ 5 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{4}$	10 $\frac{3}{4}$

31. Uge. Jesús græder over Jerusalem , Luc. 19.					
S.	29	10. S. e. Trin.	Mg. 7	Duf	11 $\frac{1}{2}$ —
M.	30	Abbon	12 $\frac{1}{2}$ 8		12 $\frac{1}{4}$ 12 $\frac{3}{4}$
Ti.	31	Germanus	2 8 $\frac{1}{2}$	☾ Jorden nærmest.	1 $\frac{1}{2}$ 2

August 1894.		D. (M.		31 Dage.	Højvande		
D.	1	Peders Fængf.	Mg.	Uft.	Sol op 4.32' n. 8.25' Tusmørket varer 58' ☉ n. M. 1 Aften.	Fo.	Ej.
						2½	3½
L.	2	Hannibal	5¼	9¼	De lyse Nætter oph.	3½	4
F.	3	Nikodemus	7	9¼		4½	4¾
L.	4	Dominicus	8½	9½		5¼	5½

32. Uge. **Pharisæeren og Tolderen, Luc. 18.**

☉.	5	11. S. e. Trin.	10	9½	Osvaldus	6	6¼
M.	6	Kristi Forfl.	11½	9¾		6¾	7
Ti.	7	Donatus	Uft.	9¾	Sol op 4.45' n. 8.9' Tusmørket varer 55' ☽ f. Kv. 11 Morg.	7¼	7½
D.	8	Ruth	2¼	10		8	8¼
L.	9	Romanus	3¼	10¼	8½	9	
F.	10	Laurentius	5	10¾	9¼	9¾	
L.	11	Hermann	6¼	11½	10½	11	

33. Uge. **Den Døve og Stumme, Marc. 7.**

☉.	12	12. S. e. Trin.	7	Mg.	Clara (Jorden fjernest.	11¾	—
M.	13	Hippolitus	7½	12½		12½	1
Ti.	14	Eusebius	8	1½	Sol op 4.58' n. 7.54' Tusmørket varer 53' ☉ f. M. 2 Aften.	1¾	2¼
D.	15	Maria Himf.	8	3		2½	3
L.	16	Rochus	8¼	4¼	3¼	3¾	
F.	17	Anastatius	8½	5½	4	4¼	
L.	18	Agapetus	8½	7	4½	4¾	

34. Uge. **Samaritaneren og Rebiteu, Luc. 10.**

☉.	19	13. S. e. Trin.	8½	8¼	Sebalbus	5	5¼
M.	20	Bernhard	8¾	9¼		5½	5¾
Ti.	21	Salomon	8¾	10¾	6	6¼	
D.	22	Symphor.	9	Uft.	Sol op 5.11' n. 7.38' Tusmørket varer 51' ☽ j. Kv. 7 Morgen.	6½	7
L.	23	Zachæus	9¼	1¾		7¼	7½
F.	24	Bartholom.	9½	3¼	7¾	8	
L.	25	Ludvig	10¼	4¾	8½	9	

35. Uge. **De ti Speedalkø, Luc. 17.**

☉.	26	14. S. e. Trin.	11½	5¾	Frenæus	9½	10¼
M.	27	Gebhardus	Mg.	6½		11	12
Ti.	28	Augustinus	1	7	Sol op 5.24' n. 7.21' Tusmørket varer 48' (Jorden nærmest ☉ n. M. 9 Aften.	—	12¾
D.	29	Joh. Hålsk.	2½	7¼		1½	2
L.	30	Benjamin	4¼	7½	2½	3	
F.	31	Bertha	6	7½	3½	3¾	

September 1894. | D. (N. | 30 Dage. | Højbande.

Q. 1 | Egidius | Mg. Aft. | | Fo. Ef. | 4¼ 4½

36 Uge. Ingen kan tjene to Herver, Matth. 6.

G.	2	15. S. e. Trin.	9	7¼	Elia	5	5¼
M.	3	Seraphia	10½	2		5½	5¾
Ti.	4	Theodosia	Aft.	8		6¼	6½
D.	5	Regina	1½	8¼	Sol op 5.37' n. 7.3' Tusmørket varer 47'	6¾	7
L.	6	Magnus	2¾	8¾			7¼
F.	7	Robert	4	9¼	D i. Kv. 2 Morgen.	7¾	8¼
L.	8	Maria Fødsel	5	10¼			8½

37. Uge. Gufens Søn af Rain, Luc. 7.

G.	9	16. S. e. Trin.	5½	11¼	Gorgonius	9¾	10½
M.	10	Burchardt	6	Mg.	(Jorden fjernest.	11¼	12
Ti.	11	Hillebert	6¼	12¾		—	12½
D.	12	Guido	6½	2	Sol op 5.50' n. 6.45' Tusmørket varer 46'	1¼	1¾
L.	13	Cyprianus	6½	3¼			2¼
F.	14	† Ophøjelse	6¾	4¼		3	3¼
L.	15	Estib	6¼	6	☉ f. M. 5 Morgen.	3½	3¾

38. Uge. Den Vattersøttige, Luc. 14.

G.	16	17. S. e. Trin.	6¼	7¼	Euphemia	4	4¼
M.	17	Lambertus	7	8½		4½	4¾
Ti.	18	Titus	7¼	10	Sol op 6.3' n. 6.27' Tusmørket varer 46'	5	5¼
D.	19	Lamperdag	7¼	1 ½			5½
L.	20	Tobias	7¾	Aft.	(Constantia	6¼	6½
F.	21	Matthæus	8¼	2½		6¾	7
L.	22	Mauritius	9¼	3¾	☉ i. Kv. 2 Aften.	7½	7¾

39. Uge. Svies Søn er Kristus, Matth. 22.

G.	23	18. S. e. Trin.	10½	4½	Efteraars Jevndøgn. Linus	8¼	8¾
M.	24	Tecla	Mg.	5			9½
Ti.	25	Cleophas	12	5¼	Sol op 6.17' n. 6.9' Tusmørket varer 45'	11	12
D.	26	Adolph	1¾	5½			—
L.	27	Cosmus	3½	5¾	(Jorden nærmest.	1¼	1¾
F.	28	Wenceslaus	5	6¾		2¼	2¾
L.	29	St. Michael	6½	6	☉ n. M. 7 Morgen.	3	3½

40. Uge. Den Værkbrudne, Matth. 9.

G.	30	19. S. e. Trin.	8	6	Hieronimus	3¾	4¼

Oktober 1894.		D. (N.		31 Dage.	Søjvande.		
					Fo	Ef.	
M.	1	Hemignus	Mg.	Aft.	Sol op 6.30' n. 5.50' Tusmørket varer 45'	4½	4¾
Ti.	2	Ditlev	11	6½		5	5½
D.	3	Mette	Aft.	6¾	D f. Kv. 8 Aften.	5½	5¾
T.	4	Franciscus	1¾	7¼		6¼	6½
F.	5	Placidus	2¾	8	6¾	7	
L.	6	Broderus	3½	9	7¼	7¾	

41. Uge. **Brudbørklæderne, Matth. 22.**

G.	7	20. S. e. Trin.	4	10¼	Amalia	8	8¾
M.	8	Ångeborg	4¼	11¾	(Jorden fjernest. Sol op 6.43' n. 5.33'	9½	10
Ti.	9	Dionysius	4½	Mg.		10¼	11¼
D.	10	Geron	4¾	1	Tusmørket varer 46'	12	—
T.	11	Burchard	4¾	2¼		12½	1
F.	12	Margilian	5	3½	1½	2	
L.	13	Angelus	5	5	2¼	2½	

42. Uge. **Den kongelige Mand, Joh. 4.**

G.	14	21 S. e. Trin.	5¼	6¼	(f. M. 8 Aften. Calixtus	3	3¼
M.	15	Hedevig	5¼	7¾	Sol op 6.57' n. 5.17' Tusmørket varer 46'	3½	3¾
Ti.	16	Gallus	5½	9¼		4	4¼
D.	17	Florentinus	5¾	10¾	Sol op 7.11' n. 5.1' Tusmørket varer 47'	4½	4¾
T.	18	Luc. Evangel.	6¼	Aft.		5¼	5½
F.	19	Balthasar	7	1½	5¾	6	
L.	20	Felicianus	8¼	2½	6½	6¾	

43. Uge. **De 10,000 Pund, Matth. 18.**

G.	21	22 S. e. Trin.	9¾	3	(f. Kv. 8 Aften. 11000 Somfr.	7¼	7¾
M.	22	Cordula	11½	3½	(Jorden nærmest. Sol op 7.11' n. 5.1'	8¼	8¾
Ti.	23	Søren	Mg.	3¾		9½	10¼
D.	24	Proclus	1	3¾	Tusmørket varer 47'	11	11¾
T.	25	Crispinus	2½	4		—	12½
F.	26	Amandus	4	4	1	1½	
L.	27	Sam	5½	4¼	1¾	2¼	

44. Uge. **Skattens Mønt, Matth. 22.**

G.	28	23 S. e. Trin.	7	4¼	(n. M. 7 Aften. Simon og Jud.	2½	3
M.	29	Narcisjus	8½	4½	Sol op 7.26' n. 4.45' Tusmørket varer 48'	3¼	3¾
Ti.	30	Abfalon	10	4¾		4	4¼
D.	31	Reformat. Bg.	11¼	5¼	4½	4¾	

November 1894. D. (N. 30 Dage. Højvande.

		Mit.	Aft.		So.	Et.
L.	1 Alle Helgen	Mit.	Aft.		5	5½
F.	2 Alle Sjæle	1½	6¾		5¾	6
V.	3 Hubertus	2	8		6¼	6½

45. Uge. Den blodfottige Kvinde, Matth. 9.

S.	4 24. S. c. Trin	2½	9¼	C Jorden fjernest. Olto	7	7¼
M.	5 Malachias	2¾	10¾		D f. Nv. 4 Aften.	7¾
Ti.	6 Leonhardus	2¾	12			8¾
D.	7 Engelbrecht	3	Mg.	{ Sol op 7.40' n. 4.31' Tusmørket varer 49'	9¾	10½
L.	8 Claudius	3	1¼			11
F.	9 Theodor	3¼	2½		—	12¼
L.	10 Luther	3¼	3		12¼	1¼

46. Uge. Sdelæggelsen's Vederfttgelighed, Matth. 24.

S.	11 25. S. c. Trin.	3½	5¼	Morten Bisp	1½	2
M.	12 Torfild	3½	6¾			2¼
Ti.	13 Arcadius	3¾	8¼	☉ f. N. 9 Morgen.	3	3¼
D.	14 Frederik	4¼	9¾		{ Sol op 7.54' n. 4.18' Tusmørket varer 51'	3½
L.	15 Leopold	5	11¼			4¼
F.	16 Othenius	6	Mit.	C Jorden nærmest.	4¾	5¼
L.	17 Anianus	7½	1¼			5½

47. Uge. Jeg priser Dig Gæder, Matth. 11.

S.	18 26. S. c. Trin.	9¼	1½	Heshjus	6½	6¾
M.	19 Elisabeth	10¼	1¾			7¼
Ti.	20 Volkmarus	Mg.	2	☉ i. Nv. 3 Morgen.	8¼	8¾
D.	21 Bededag.	12¼	2		{ Sol op 8.8' n. 4.8' Tusmørket varer 53'	9¼
L.	22 Cecilia	1¾	2¼	Marie Dfr.		10¼
F.	23 Clemens	1½	2¼			12
L.	24 Thryjogonus	4¾	2½		12½	1

48. Uge. De ti Jomfruer, Matth. 25.

S.	25 27. S. c. Trin	6	2¾	Catharina	1½	1¾
M.	26 Conradus	7½	3			2¼
Ti.	27 Facundus	9	3¼	☉ n. N. 10 Morgen.	3	3¼
D.	28 Soph. Magdl.	10¼	3¾		{ Sol op 8.21' n. 3.59' Tusmørket varer 54'	3½
L.	29 Saturnius	11¼	4¾			4¼
F.	30 Andreas	Aft.	5¼		4¾	5

December 1894. | D. (N. || 31 Dage. | Svjvanbe.

L. 1 | Arnold | Aft. Aft. || | | | Fo. Ef. |
5½ 5½

49. Uge. Jesu Indtog i Jerusaleem, Matth. 21.

G.	2	1. S. i Adv.	12¾	8¾	} (Jorden fjernest. Bibiana	6	6¾
M.	3	Svend	1	9¾		6½	7
Ti.	4	Barbara	1	11	} Sol op 8.31' n. 3.54' Tusmørket varer 66'	7¼	7¾
D.	5	Sabina	1¼	Mg.		8	8½
T.	6	Nicolaus	1¼	12¼	} f. Kv. 1 Aften.	9	9½
F.	7	Agathon	1½	1½		10	10½
L.	8	Marie Undf.	1½	2¾		11	11½

50. Uge. Tegn i Sol og Maane, Luc. 21.

G.	9	2. S. i Adv.	1¾	4¾	} Rudolph	—	12
M.	10	Judith	2	5¾		12¼	1
Ti.	11	Damasus	2¼	7¼	} Sol op 8.41' n. 3.51' Tusmørket varer 57'	1½	2
D.	12	Epimachus	2¾	8¾		2¼	2¾
T.	13	Lucia	3¾	10¾	} f. M. 9 Aften. (Jorden nærmest.	3	3½
F.	14	Crispus	5¼	11		3¾	4¼
L.	15	Nifatius	6¾	11½	4¾	5	

51. Uge. Johannes i Fængsel, Matth. 11.

G.	16	3. S. i Adv.	8½	12	} Lazarus	5½	6
M.	17	Albina	10	Aft.		6¼	6¾
Ti.	18	Lovise	11½	12¼	} Sol op 8.47' n. 3.52' Tusmørket varer 57'	7¼	7½
D.	19	Lamperdag	Mg.	12½		8	8½
T.	20	Abraham	1	12½	} f. Kv. 12 Middag. Nemesius	9	9½
F.	21	Thomas	2½	12¾		} Solhverv, korteste Dag Vinteren begynder	10
L.	22	Papetus	3¾	12¾	11¼		11¾

52. Uge. Johannes Vidnesbyrd, Joh. 1.

G.	23	4. S. i Adv.	5¼	1	} Forlacus	—	12¼
M.	24	Abam	6¾	1¼		12¾	1¼
Ti.	25	Juledag	8	1¾	} Sol op 8.50' n. 3.56' Tusmørket varer 57'	1¾	2
D.	26	St. Stephan	9¼	2½		2½	3
T.	27	Joh. Evangl.	10	3½	} n. M. 3 Morgen.	3¼	3¾
F.	28	Børnedag	10½	4¾		4	4¼
L.	29	Noah	10¾	6	4½	5	

53. Uge. Simeon og Anna, Luc. 2.

G.	30	S. efter Jul.	11	7½	} (Jorden fjernest. David	5¼	5½
M.	31	Schwester	11¼	8¾		5¼	6

Rubiferegning for rundt Træ (Tvermaal i Sommer).

Rangde i Fob.	8'	10'	12'	14'	16'	18'	20'	22'	24'	26'	28'	30'	32'	34'	36'	38'	40'
4	1,1	2,1	3	4,1	5,3	7	8,3	10,2	12,2	14,3	17	19,3	22,2	25,1	28,1	31,2	35
6	2	3,1	4,3	6,2	8,2	10,3	13	16	19	22	25,3	29,2	33,2	38	42,3	47,1	52,2
8	2,3	4,1	6,1	8,3	11,1	14,1	17,2	21	25	29,2	34,1	39,1	44,3	50,2	56,2	63	69,3
10	3,2	5,2	8	10,3	14	17,3	21,3	26,2	31,2	37	42,3	49	56	63	70,3	78,3	87,1
12	4,1	6,2	9,2	12,3	16,3	21,1	26,1	31,3	37,3	44,1	51,2	59	67	75,3	85	94,2	104,3
14	4,3	7,2	11	15	19,2	24,3	30,2	37	44	51,3	60	68,3	78,1	88,1	99	110,1	122,1
16	5,2	8,3	12,2	17	22,2	28,1	35	42,1	50,1	59	68,2	78,2	89,2	101	113	126	139
18	6,1	9,3	14	19,1	25	31,3	39,1	47,2	56,2	66,2	77	88,2	100,2	113,3	127,1	141,3	157
20	7	11	15,3	21,2	28	35,2	43,3	52,3	63	73,3	85,2	98,1	111,3	126	141,2	157,2	174,2
22	7,3	12	17,1	23,2	30,3	39	48,3	58,2	69	81	94	108	123	138,3	155,2	173,1	192
24	8,1	13	19	25,3	33,2	42,2	52,2	63	75,2	88,2	102,3	118	134	151,2	169,3	189	209,2
26	9	14,1	20,2	27,3	36,1	46	56,3	68,3	81,3	96	111,2	127,3	145,1	164	184	205	227
28	9,3	15,1	22	30	39	49,2	61	74	88	103,1	119,3	137,2	156,2	176,3	198	220,3	244,2
30	10,2	16,1	23,2	32	42	53	65,2	79,1	94,1	110,3	128,2	147,1	167,3	189,1	212	236,2	262
32	11,1	17,2	25	34,1	44,3	56,2	70	84,2	100,2	118	137	157	178,3	202	226,1	252	279,1
34	11,3	18,2	26,3	36,1	47,2	60	74,1	89,3	107	125,2	145,2	167	190	214,2	240,3	268	296,1
36	12,2	19,3	28,1	38,2	50,1	63,3	78,2	95	113	132,3	154	176,3	201	227	254,2	283,3	314,1
38	13,1	20,3	30	40,3	53	67,1	83	100,2	119,2	140	162,2	186,3	212,1	239,3	268,3	299,2	331,3
40	14	21,3	31,2	42,3	56	70,3	87,1	105,3	125,3	147,2	171	196,3	223,2	252,1	283	315	349,1
42	14,3	23	33	45	58,3	74,1	91,3	111	132	155	179,3	206,1	234,3	265	297	331	366,3
44	15,1	24	34,2	47	61,2	77,3	96	116,1	138,1	162,1	188,1	216	245,3	277,2	311	346,3	384
46	16	25	36	49,1	64,1	81,3	100,3	121,2	144,2	169,3	196,3	225	257	290	325,1	362,2	401,3
48	16,3	26,1	37,3	51,1	67	85	104,3	126,3	151	177	205,2	235,3	268,1	302,3	339,3	378,1	419
50	17,1	27,1	39,7	53,2	70	88,2	109	132	157	184,2	214	245,2	279,2	315,2	353,2	394	436,3

Tallet efter Kommaet angiver Fjerdedel Rubifob. Altsaa 17,2 = 17¹/₂ Rbf., 58,3 = 58³/₄ Rbf., 64,1 = 64¹/₄ Rbf. osv.

Reduktionstabel

mellem Dansk-Nordt-Svensk-Mønt og Tysk Mønt, samt omvendt.

Krone og Dre til Rigsmart og Bennige. | Rigsmart og Bennige til Krone og Dre.

Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
1	1	44	50	87	98	1	1	44	39	87	77
2	2	45	51	88	99	2	2	45	40	88	78
3	3	46	52	89	M. 1	3	3	46	41	89	79
4	5	47	53	90	1,01	4	4	47	42	90	80
5	6	48	54	91	1,02	5	4	48	43	91	81
6	7	49	55	92	1,04	6	5	49	44	92	82
7	8	50	56	93	1,05	7	6	50	44	93	83
8	9	51	57	94	1,06	8	7	51	45	94	84
9	10	52	59	95	1,07	9	8	52	46	95	84
10	11	53	60	96	1,08	10	9	53	47	96	85
11	12	54	61	97	1,09	11	10	54	48	97	86
12	14	55	62	98	1,10	12	11	55	49	98	87
13	15	56	63	99	1,11	13	12	56	50	99	88
14	16	57	64	Kr. 1	1,13	14	12	57	51	M. 1	89
15	17	58	65	2	2,25	15	13	58	52	2	Kr. 1,78
16	18	59	66	3	3,38	16	14	59	52	3	2,67
17	19	60	68	4	4,50	17	15	60	53	4	3,56
18	20	61	69	5	5,63	18	16	61	54	5	4,44
19	21	62	70	6	6,75	19	17	62	55	6	5,33
20	23	63	71	7	7,88	20	18	63	56	7	6,22
21	24	64	72	8	9	21	19	64	57	8	7,11
22	25	65	73	9	10,13	22	20	65	58	9	8,00
23	26	66	74	10	11,25	23	20	66	59	10	8,89
24	27	67	75	20	22,50	24	21	67	60	20	17,78
25	28	68	77	30	33,75	25	22	68	60	30	26,67
26	29	69	78	40	45	26	23	69	61	40	35,56
27	30	70	79	50	56,25	27	24	70	62	50	44,44
28	32	71	80	60	67,50	28	25	71	63	60	53,33
29	33	72	81	70	78,75	29	26	72	64	70	62,22
30	34	73	82	80	90	30	27	73	65	80	71,11
31	35	74	83	90	101,25	31	28	74	66	90	80
32	36	75	84	100	112,50	32	28	75	67	100	88,89
33	37	76	86	200	225	33	29	76	68	200	177,78
34	38	77	87	300	337,50	34	30	77	68	300	266,67
35	39	78	88	400	450	35	31	78	69	400	355,56
36	41	79	89	500	562,50	36	32	79	70	500	444,44
37	42	80	90	600	675	37	33	80	71	600	533,33
38	43	81	91	700	787,50	38	34	81	72	700	622,22
39	44	82	92	800	900	39	35	82	73	800	711,11
40	45	83	93	900	1012,50	40	36	83	74	900	800
41	46	84	95	1000	1125	41	36	84	75	1000	888,89
42	47	85	96			42	37	85	76		
43	48	86	97			43	38	86	76		

Metrisk Maal og Vægt.

Længdemaal.

- 1 Mil = $7\frac{1}{2}$ Kilometer = 7500 Meter.
1 Kilometer = 100 Dekameter = 1000 Meter.
1 Meter = 10 Decimeter = 100 Centimeter.
1 Ny Mil = $\frac{5}{8}$ (0,⁸⁵¹⁹) gl. Mil. 1 Kilometer = $\frac{1}{6}$ (0,¹¹⁵⁶) gl. Mil.
1 Meter = $3\frac{1}{2}$ (3,⁴⁸⁹⁵) Fod. 1 Centimeter = $\frac{5}{12}$ (0,⁴¹⁸⁷) Toime.
1 Alen = 57 Centim. 10 Alen $5\frac{3}{4}$ Meter.

Rummaal.

- 1 Kubikmeter = $42\frac{1}{2}$ (42,⁴⁹¹) Kubikfod.
= c. $\frac{1}{2}$ (0,⁴⁷²¹³) Favn Brænde.
1 Favn Brænde = c. $2\frac{2}{11}$ (2,¹⁸¹) Kubikmeter.

a. Tørre Varer.

- 1 Hektoliter = 10 Dekaliter = 100 Liter.
1 " Korn = $\frac{5}{7}$ (0,⁷¹⁸⁸) Tønde.
1 " " = $5\frac{3}{4}$ (5,⁷⁵⁰⁴) Skjæppe.

b. Flydende Varer.

- 1 Hektoliter = $\frac{5}{11}$ Dæsehoved (0,⁴⁸⁰), 1 Liter = $\frac{5}{8}$ Kande (0,⁶⁵²).
1 " = $2\frac{3}{4}$ Anker (2,⁷⁸⁰), 1 Hektoliter = $\frac{6}{7}$ Tønde (0,⁸⁸²).

Flademaal.

- 1 Hektare = 100 Are = 10000 □ Meter.
1 □ Meter = $12\frac{1}{8}$ □ Fod. 1 Arc = $4\frac{3}{4}$ □ Rodet.
1 Hektare = ca. 2 (1,⁹⁸¹⁹) Tønder Land à 240 □ Rodet.

Vægt.

- 1 Kilogram = 10 Hektogrammer = 100 Dekagrammer = 1000 Grammer.
1 " = 2 Pbd 1 Lod = 16 Grammer = $1\frac{7}{18}$ Dekagrammer eller Nyfod.
1 Dekagram = 2 Kvint. 1 Kvint = $\frac{1}{2}$ Dekagram.

Stempel-Tarif.

Bekster indtil 200 M. — 10 P.; over 200—400 M. — 20 P.
og for hver 200 M. — 10 P. mere indtil 1000 M.;
hver 1000 M. 50 P. og for hvert 1000 M. eller en Del
deraf 50 P. mere.

Kjøbekontrakter indtil 150 M. — 1 M. 50 P. og fremdeles
for hver 50 M. — 50 P.

Cesjoner for 150 M. indtil en hvilken som helst større Sum —
1 M. 50 P.

Aktie-Obligationer, Skyldforordninger, Pantebreve og Kvitteringer
($\frac{1}{12}$ pCt.) for 150 til 600 M. — 50 P. og frem-
deles for hver 600 M. — 50 P. mere.

Almindelig Renteberegning.

Den Sum, hvorfra man vil beregne Rente eller Diskonto multipliseres med Dagenses Tal (Maanedens regnet til 30 og Aarets til 360 Dage) og Produktet divideres med følgende Tal: 6000 for 6 pCt.; 6545 for 5½ pCt.; 7200 for 5 pCt.; 8000 for 4½ pCt.; 9000 for 4 pCt.

Rentetabel.

(a aarlig Rente.

Kapital.	6 0/0	5½ 0/0	5 0/0	4½ 0/0	4 0/0
1 M.	0,06	0,05	0,05	0,04	0,04
2 —	0,12	0,11	0,10	0,09	0,08
3 —	0,18	0,16	0,15	0,13	0,12
4 —	0,24	0,22	0,20	0,18	0,16
5 —	0,30	0,27	0,25	0,22	0,20
6 —	0,36	0,33	0,30	0,27	0,24
7 —	0,42	0,38	0,35	0,31	0,28
8 —	0,48	0,44	0,40	0,36	0,32
9 —	0,54	0,49	0,45	0,40	0,36
10 —	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40
20 —	1,20	1,10	1,00	0,90	0,80
50 —	3,00	2,75	2,50	2,25	2,00
100 —	6,00	5,50	5,00	4,50	4,00
500 —	30,00	27,50	25,00	22,50	20,00
1000 —	60,00	55,00	50,00	45,00	40,00

b) maanedlig Rente.

Kapital.	6 0/0	5½ 0/0	5 0/0	4½ 0/0	4 0/0
1 M.	½ p.	⅔ p.	⅔ p.	⅔ p.	⅔ p.
2 —	1	⅑ ₁₀	⅔	⅔ ₁₀	⅔ ₅
3 —	1½	1⅓ ₁₀	1⅓	1⅓ ₁₀	1
4 —	2	1⅔ ₅	1⅔	1½	1⅓ ₁₀
5 —	2½	2⅓ ₅	2	1⅔ ₅	1⅓ ₅
6 —	3	2⅔ ₁₀	2½	2⅓ ₅	2
7 —	3½	3⅓ ₅	2⅔ ₁₀	2⅔ ₅	2⅓ ₁₀
8 —	4	3⅔ ₅	3⅓ ₁₀	3	2⅔ ₅
9 —	4½	4⅔ ₁₀	3⅔ ₁₀	3⅔ ₁₀	3
10 —	5	4½	4⅔ ₁₀	3⅔ ₁₀	3⅔ ₁₀
20 —	M. 0,10	M. 0,09	M. 0,08	M. 0,07	M. 0,06
50 —	0,25	0,22	0,20	0,18	0,16
100 —	0,50	0,45	0,41	0,37	0,33
500 —	2,50	2,27	2,08	1,87	1,66
1000 —	5,00	4,58	4,16	3,75	3,33

} Beregnet i Penninge og Brod-
 dele betalt.

Landejendommens Nettoudbytte (Reinertrag).

Efterstaaende Tabel angiver Nettoudbyttet af hver Hektar eller Morgen Jord (henholdsvis Ager, Eng o. s. v.), saaledes som dette er fastsat for 1ste til 8de Klasse's Jorder ved Boniteringen i 1878:

Klasse	Ager.		Eng.		Skov.		Have		Græsland.		Vand.	
	1 Hektar.	1 Morgen	1 Hektar.	1 Morgen	1 Hektar.	1 Morgen	1 Hektar.	1 Morgen	1 Hektar.	1 Morgen	1 Hektar.	1 Morgen
1	M. 52,87	M. 13,50	M. 70,50	M. 18,00	M. 23,50	M. 6,00	M. 58,75	M. 15,00	M. 58,75	M. 15,00	M. 41,12	M. 10,50
2	" 42,30	" 10,80	" 58,75	" 15,00	" 14,10	" 3,60	" 47,00	" 12,00	" 47,00	" 12,00	" 23,50	" 6,00
3	" 28,20	" 7,20	" 47,00	" 12,00	" 11,75	" 3,00	" 35,25	" 9,00	" 35,25	" 9,00	" 7,05	" 1,80
4	" 18,80	" 4,80	" 35,25	" 9,00	" 7,05	" 1,80	" 23,50	" 6,00	" 23,50	" 6,00	" 2,35	" 0,60
5	" 14,10	" 3,60	" 23,50	" 6,00	" 3,52	" 0,90	" 11,75	" 3,00	" 16,45	" 4,20	" 0,39	" 0,10
6	" 8,22	" 2,10	" 15,27	" 3,90	" 2,35	" 0,60	" 5,87	" 1,50	" 9,40	" 2,40		
7	" 3,52	" 0,90	" 9,40	" 2,40	" 0,78	" 0,20			" 2,35	" 0,60		
8	" 1,17	" 0,30	" 4,70	" 1,20	" 0,39	" 0,10			" 0,39	" 0,10		

Efterstaaende Tabel viser, hvormed et Hektar Jord (henholdsvis Ager, Eng etc.), af første til ottende Klasse skal koste, naar den beregnes efter **40 Gange Nettoudbyttet**:

Klasse	1 Hektar Ager.	1 Hektar Eng.	1 Hektar Skov.	1 Hekt. Havejord.	1 Hekt. Græsland (Mojc).	1 Hektar Vand.
1	M. 2115,00	M. 2820,00	M. 940,00	M. 2350,00	M. 2350,00	M. 1645,00
2	— 1692,00	— 2350,00	— 564,00	— 1880,00	— 1880,00	— 940,00
3	— 1128,00	— 1880,00	— 470,00	— 1410,00	— 1410,00	— 282,00
4	— 752,00	— 1410,00	— 282,00	— 940,00	— 940,00	— 94,00
5	— 564,00	— 940,00	— 141,00	— 470,00	— 658,00	— 15,66
6	— 329,00	— 611,00	— 94,00	— 235,00	— 376,00	
7	— 141,00	— 376,00	— 31,33		— 94,00	
8	— 47,00	— 188,00	— 15,66		— 15,66	

Drægtigheds-Kalender.

Drægtigheds Begynnelſe.		Drægtigheds Ende.			
		Feste.	Kæer.	Faar.	Svin.
		336 Dage.	281 Dage.	153 Dage.	113 Dage.
Januar	1. . . .	Decbr. 2.	Oktbr. 8.	Juni 4.	April 23.
—	15. . . .	" 16.	" 22.	" 18.	Maj 7.
—	30. . . .	" 31.	Novbr. 5.	" 3.	" 21.
Februar	5. . . .	Janr. 6.	" 12.	" 9.	" 28.
—	15. . . .	" 16.	" 22.	" 19.	Juni 7.
—	25. . . .	" 26.	Decbr. 2.	" 29.	" 17.
Marts	1. . . .	" 30.	" 6.	August 2.	" 21.
—	10. . . .	Febr. 8.	" 15.	" 11.	" 30.
—	20. . . .	" 18.	" 25.	" 21.	Juli 10.
April	1. . . .	Marts 2.	Janr. 6.	Septbr. 2.	" 22.
—	10. . . .	" 11.	" 15.	" 11.	" 31.
—	20. . . .	" 21.	" 25.	" 21.	August 10.
Maj	1. . . .	April 1.	Febr. 5.	Oktbr. 2.	" 21.
—	10. . . .	" 10.	" 14.	" 11.	" 30.
—	20. . . .	" 20.	" 24.	" 21.	Septbr. 9.
—	30. . . .	" 30.	Marts 6.	" 31.	" 19.
Juni	10. . . .	Maj 11.	" 17.	Novbr. 11.	" 30.
—	20. . . .	" 21.	" 27.	" 21.	Oktbr. 10.
—	30. . . .	" 31.	April 6.	Decbr. 1.	" 20.
Juli	10. . . .	Juni 10.	" 16.	" 11.	" 30.
—	20. . . .	" 20.	" 26.	" 21.	Novbr. 9.
—	25. . . .	" 25.	Maj 1.	" 26.	" 14.
August	1. . . .	Juli 2.	" 8.	Janr. 1.	" 21.
—	10. . . .	" 11.	" 17.	" 11.	" 30.
—	20. . . .	" 21.	" 27.	" 21.	Decbr. 10.
—	25. . . .	" 26.	Juni 1.	" 26.	" 16.
Septbr.	1. . . .	August 2.	" 8.	Febr. 2.	" 22.
—	10. . . .	" 11.	" 17.	" 11.	" 31.
—	20. . . .	" 21.	" 27.	" 21.	Janr. 10.
—	30. . . .	" 31.	Juli 7.	Marts 3.	" 20.
Oktober	5. . . .	Septbr. 5.	" 12.	" 8.	" 25.
—	13. . . .	" 15.	" 22.	" 18.	Febr. 4.
—	25. . . .	" 25.	August 1.	" 28.	" 14.
Novbr.	1. . . .	Oktbr. 2.	" 8.	April 4.	" 21.
—	10. . . .	" 11.	" 17.	" 13.	Marts 2.
—	20. . . .	" 21.	" 27.	" 23.	" 12.
—	30. . . .	" 31.	Septbr. 6.	Maj 3.	" 22.
Decbr.	10. . . .	Novbr. 10.	" 16.	" 13.	April 1.
—	20. . . .	" 20.	" 26.	" 23.	" 11.
—	25. . . .	" 25.	Oktbr. 1.	" 28.	" 16.
—	30. . . .	" 30.	" 7.	Juni 2.	" 21.

Jernbanefartplanerne ere ogsaa i Aar udeladte af Almanakken. Grunden hertil er den, at der sædvanlig høert Aar, efter at Almanakken er trykket, indføres Forandringer i Jernplanerne og disse derfor ikke længere ere korrekte. I Stedet for Jernplanerne er der optaget nyttige Bink for Landmændene, som sikkert ville have almindelig Interesse.

Græsmarkerne's Saaening. Et- og toaarige Græsmarker.

Paa gode muldrige Jorder vil en Blanding af 20—24 Pbd. tidlig Rodklover og 16—20 Pund Jtal. Rajgræs, ialt 40 Pbd. pr. Hekt. Land, laade give en stor Afgrøde ved første Sæt og rigelig Eftergræsning. Er Jorden mindre muldrig, mere tør eller mere uslidt, ombyttes Jtal. Rajgræs med 16—20 Pbd. Alm. Rajgræs, men Eftergroden vil i saa Fald blive noget mindre. Hvor det maatte befrygtes, at Jtal. Rajgræs ikke godt taaler Klimaet, j. Eks. i det vestlige Slesvig, medtages 8 Pbd. Jtal. og 8 Pbd. Alm. Rajgræs samt 8—12 Pbd. Draphavre. Er Jorden mere sandet og tør, men forøvrigt kraftig, vil man kunne benytte 20 Pbd. Rodklover, 4 Pbd. Humle-Sneglebælg, 12 Pbd. Alm. Rajgræs og 12 Pbd. Draphavre, ialt 48 Pbd. pr. Hekt. Land, og paa Sandjorder, der ere saa tørre, at Rodkloveren ikke vil trives, maa man først sørge at ombytte denne Art med det samme Kvantum Fvø af Humle-Sneglebælg eller, hvis denne heller ikke vil lykkes, med Gul Rundbælg. Til tørre Sandjorder kan benyttes 24—32 Pbd. Gul Rundbælg og 16—20 Pbd. Højsægræs pr. Hekt. Land.

Til sildigt Sæt bruges 24 Pbd. sildig Rodklover, 12 Pbd. Alger-Højre og 4—8 Pbd. Timothe, ialt 36—40 Pbd. pr. Hekt. Land.

Hvor man har to etaarige Marker i Omdriften, gaar det ikke an at benytte Rodklover til begge Marker, da Folgen heraf snart vil blive, at denne Art fuldstændig mislykkes. Man maa derfor til den ene Mark benytte andre Arter, j. Eks. Humle-Sneglebælg og Rajgræs. En Blanding af 20—24 Pbd. Humle-Sneglebælg og 16—20 Pbd. Jtal. Rajgræs, ialt 40 Pbd. pr. Hekt. Land, kan ved første Sæt give en lige saa stor, endog ofte større Afgrøde end den førstnævnte Blanding af Klover og Rajgræs, men Eftergroden vil blive meget mindre og navnlig lille i Juli, bedre hen paa Efterommeren. Er Jorden ikke kraftig nok til at frembære en frodig Afgrøde af Jtal. Rajgræs, maa Alm. Rajgræs benyttes, eller Draphavre og Alger-Højre tillige medtages i Blandingen.

Da Belliggheden, Fugtighedsforholdene, Muldjordens forskjellige Dybde o. j. v. har stor Indflydelse paa de forskjellige Arters mere eller mindre frodige Udvikling, ville omstaaende Fvøblandinger ofte kunne ændres med Fordel. De maa derfor kun

betrages som en foreløbig Vejledning. For Engenes Vedkom-
mende spille Fugtighedsforholdene ijar en stor Rolle. — Jagen
af vore bedre Græsarter trives godt paa jur Jordbund, og kun
faa — som Eng Rappgræs, Alm. Rappgræs, Hvene og til Dels
Eng-Røvehale — taale godt at staa under Vand i længere Tid
om Vinteren.

Forslag til Frøblandinger.

Arter af Foderplanter.	2-aaarige Græsmarker.						Eng.		
	God lermuldet Jord.	God sandmuldet Jord.	Bedre nærglede, iltc for tørre Sandjorder.	Meget tørre Sandjorder	Kavere liggende, mulf- vige el. tørboglige Dele af Markerne.	Opdyrkede Kjør- og Møsejorder.	Lermuldet Jord.	Sandmuldet Jord.	Tørreholdigt Jord
Rødkløver . . .	15	14-17	10-13	5-7	—	—	4	6	—
Alfitekløver . . .	3-4	2-3	—	—	—	—	4	4	—
Hvidkløver . . .	1-2	—	2	—	—	—	—	—	—
H. Sneglebælg	—	—	4	4	—	5	—	—	—
Gul Rumbælg	—	—	—	9-12	—	—	—	—	—
Italiensk Rajgræs	2-3	1-2	—	—	5	4	4	2	4
Alm. Rajgræs . .	6-7	7	5-6	4-6	—	—	—	—	—
Eng-Svingel . . .	2-3	2	—	—	10	4-5	10	8	8
Stivbl. Svingel .	—	—	3	8-10	—	—	—	—	—
Ager-Hejre . . .	—	—	3	2-3	—	5	—	2	6
Hindgræs . . .	5-6	7	4-6	2-3	8	7	6	6	8
Alm Rappgræs . .	—	—	—	—	3	3	4	3	4
Eng-Rappgræs . .	—	—	—	—	—	—	2	4	2
Hvene (Fioringr.)	—	—	—	2	—	—	—	1	2
Eng-Røvehale . .	—	—	—	—	10	7	16	12	12
Timothe . . .	5	3-4	3	—	7	7	6	6	8
Fløjelsgræs . . .	—	—	4	5	—	5	—	—	4
Drøvhavre . . .	7	8	8	8	—	—	6	8	4
Vd. pr. Hekt. Vd.	46-52	46-52	46-52	49-60	43	47-48	62	62	62

Frøblandinger til Høveplæner :

1. Naar Blænerne aarlig omlægges, giver Alm. Rajgræs det smukkeste Græstæppe.
2. Paa god, mulfbrig, ler- eller sandmuldet Jord faa's meget varige, men mindre smukke Græsplæner ved Benyttelsen af: 3 Vd. Alm. Rajgræs, 2 Vd. Eng-Svingel, 1 Vd. Alm. Rappgræs, 1 Vd. Eng-Rappgræs og 1/4 Vd. Hvene (Fioringræs). — Et smukkere, men mindre varigt Græstæppe dannes af: 4 Vd. Alm. Rajgræs, 2 Vd. Eng-Svingel, 1 Vd. Alm. Rappgræs og 2 Vd. Lund-Rappgræs.
3. Paa lidt fugtig Bund kan Alm. Rappgræs alene danne et smukt og tæt Græstæppe.
4. I halvstykke benyttes: 2 Vd. Alm. Rajgræs, 2 Vd. Alm. Rappgræs og 2 Vd. Lund-Rappgræs.
5. Til lettere Jorder kan anvendes: 4 Vd. Alm. Rajgræs, 3 Vd. Eng-Rappgræs og 1 Vd. Hvene

Hvad enten man benytter en enkelt eller en Blanding af ovennævnte
Arter, ndiaa's omtrent 1 Vd. Frø pr. 100 Kvadrat Alen.

Samling af forskellige almindelige Midler mod Sygdomme hos Husdyrene.

1. Afførende Midler.

a. for Heste.

1) Koffipulver:

Pulv. renjet Aloe	30 Gram
— Entianrod	30 —
— Glauberjalt	120 —
— Althearod	15 —

Sammenblandes med Ringmel til en Pille og indgives paa en Gang.

b. for Kvæg.

2) Pulv. graa Sennepe 30 Gram
— Glauberjalt 240 —

kan sammenrystes med Vand og indgives med en Flaske eller udværes med lidt Mel og indgives som Middel Nr. 1.

c. for Heste og Kvæg.

3) $\frac{1}{2}$ a 1 Pægl amerikanskolie.

4) 2 a 3 Pægle almindeligolie. (Kapsolie); virker ikke stærkt afførende og bruges mest i Forbindelse med andre Afføringsmidler.

d. for Faar.

5) En Fjerdedel af Midlet Nr. 2.
Man. Afføringsmidlernes Virkning befordres ved Fodring med opblødt Klid, Kartofler eller andre Rodfrugter, ved Græs og andet saftigt og letfordøjeligt Foder.

e. for Svin.

6) 30 a 90 Gram Glauberjalt.

f. for Hunde.

7) 15 a 30 Gram amerik. olie.

2. Mod Trommesyge hos Kvæget.

8) 60 Gram knust Kommen, 25 Gram Salmiakspiritus og $\frac{1}{2}$ Pægl Brændevin blandes med Vand i en Flaske og indgives paa en Gang. Skulde Dyret efter en el-

ler flere Timers Forløb vedlive at vise sig oppustet, kan man anvende Afføringsmidlerne Nr. 2, 3, eller 4.

Man. Er Dyret saa stærkt oppustet, at det er nærved at kvæles maa det øjeblikkelig stikkes med et Trommespyd i venstre Flanke. Bommen er i saa Tilfælde saa stor, at selv en nøvet Haand ikke er indsat for at stikke fejl af den. Det gjælder mest om at stikke rask til, saa Stikket kan trænge ind i Bommen, hvor Luften findes. I Mangel af et Trommespyd kan man hjælpe sig med en smal Kniv, som man drejer om og lader blive siddende i Saaret, til Luften er udtomt.

3. Mod Gjennemløb.

a. hos Heste og Kvæg.

9) Lunken Kamelthe, 1 a 2 Flasker fulde ad Gangen.

10) 8 Gram pulveriseret Vitriol (s: svovlsurt Jærnsulfate) 3 Gange daglig.

b. hos Kalve.

11) 8—15 Gram stødt Kridt i Mælken.

12) $\frac{1}{3}$ $\frac{2}{3}$ Gram Opium (efter Recept), der kan udværes med en Eggeblomme og indgives paa en Gang.

Man. Kalven maa paa ingen Maade saa sur Mælk, men skal have smaa Portioner af lunken usmalket Mælk. Er Mælken meget

fed, kan det være rigtigt at forthynde den halvt med lunket Vand.

4. Urindrivende Midler.

13) Afkog af Peterjulle.

14) 15 Gram Kolofonium.

5. Mod Lutterstald.

15) 8 Gram Vitriol 3 Gange daglig og Fjernelsen af alt muggent eller fordærvet Foder (muggen Havre).

6. Mod Heste og kværtesyge Heste.

16) 8 Gram Salmiak, en Spijskefuld Honning og en Spijskefuld Rugmel rores sammen med lidt Vand og indgives 3 Gange daglig.

U. m. De fleste Arter af kværtesyge hos Heste ville helbredes af sig selv uden Lægebefandling. Det vigtigste er at skaffe Hesten frisk Luft, uden at den udsættes for Træk (er Rummet folddt bruges Dækener), og indbinde Gulken med med et varmt Stykke, dersom der skulde vise sig Hævelse eller Æmhed. Gulerødder og Rugmelsvand ere passende Fodringsmidler.

7. Kjølende Pulver mod Feber hos Heste og Hornkvæg

17) 8 Gram Salpeter, 60 Gram Glauberjalt blandes med lidt Mel og indgives som Kroppulver. Denne Portion kan indgives 3—4 Gange daglig.

8. Mod Kalveseber.

18) $\frac{1}{2}$ Pot varm Æie blandes med lidt stødt Ingefær og $\frac{1}{2}$ Pægl Brændevin og indgives paa en Gang. Der sættes lunkne, slimede Klysterer, og Endetarmen udtømmes med

Haanden; Køen tildækkes og skaffes et godt Leje. Sygdommen er meget farlig.

9. Saar.

19) Nene skaarne Saar læges hurtigst, naar de straks jys sammen, bades med folddt Vand og lades i Ro. Stærk Blodring stilles bedst med Blaarviller, dyppede i iskoldt Vand, som trykkes ind mod Saaret og holdes fast, saalange Blodringen varer.

20) Knuvte Saar. For at Hævelsen ikke skal blive for stærk, bades i Begyndelsen flittigt med folddt Vand. Disje Saar ville buldne og læges forst, naar de ved Buldningen have renset sig.

21) Buldne Saar læges af sig selv, naar de holdes nogenlunde rene. For at fremskynde Lægningen og holde Fluere borte, kan man pensle dem 2—3 Gange daglig med Aloetinktur, der tilberedes ved at oploje 15 Gram Moc i $\frac{1}{2}$ Pægl Brændevin.

10. Mod Hævelser og Stod.

22) Sæbejpiritus indgives paa det syge Sted.

23) Badning med et Afkog af Krydderurter.

U. m. Mod friske varme Hævelser og Stod er vedholdende Badning med iskoldt Vand det bedste Middel.

11. Mod Pihæs, Galle osv. hos Hesten

24) Spansk Flue Smorelse (Blister).

12. Mod Muk hos Heste.

25) Det syge Sted udvaskes

dagligt aldeles rent med grøn Sæbe og lunken Vand, hvorefter Stedet indjæmres med Rugmeldejg, hvori er blandet nogle Draaber tyk Terpentinolie, naar Muffen er meget haardnakket.

Nm. De lange Skodehaar bør ikke klippes, og Fodderne holdes saa rene og tørre som muligt. Naar man kan begynde at bruge Hesten, er det godt at indgvide lidt „Blyhvids-salve“ i Revnerne.

13. Hovsalve for Hestens Hov.

26) Tjære 3 Dele
gulst Boks 2 Dele
Øksetalg 24 Dele
blandes under Smeltning.

14. Zjenvand for Heste og Kvæg ved Zjenvbetændelse.

27) Svovlsyret Zinkfilte $\frac{1}{4}$ Gram
Destilleret Vand 60 —
Laudanum 15 —
jammenblandes og dryppes i bet syge Dje.

15. Mod Utsj hos Kvæg.

28) Vaskning med Arsenikvand, som skal udføres under Dyrslagens Tilsyn.

16. Mod Yverbetændelse.

29) Betændelse i Yveret hæves ved; a) at sætte Dyret paa smal Kost, og b) samtidig vaske enten med Humleurt eller med en Bødske, der tilvejebringes ved at komme 2 Potter kogende Vand paa følgende Urter:

Skaarne Bebermynteblade,
— Kamillieblomster,
— Bolverleyblomster,
60 Gram af hver Slags.

Urterne, der ikke maa af-

koges, sies fra, og der vaskes 3 Gange daglig med Bødsken i lunken Tilstand. Er Betændelsen haardnakket, bruges Merkurialsalve (men ægte anstillet gennem en Dyrslæge). Denne maa kun paa smøres paa de Steder af Yveret, der ikke vende mod Vaarene da Huden dér i saa Fald affoldees.

30) Yveret bør udmalkes godt 5 Gange daglig og holdes koldt ved Indgvidningen med Fædt eller „Fordelende Salve“.

17. Smørelse mod brændt Skade sprukne Patter o. desl.

31) Vinolie og Kalkvand, lige meget af hvert sammenvrystes i en Flaske.

18. Mod Blaamælk hos Køer.

32) Hvis man tror, det er en enkelt Ko, hvorfra den blaa Mælk kommer, kan man forsøge at modvirke det ved at give den en Spjsefuld Salt og en Haandfuld Bukkeblade paa Foderet Morgen og Aften. Blaa Mælk kan meddele sin Farve til hvid, naar den blandes dermed, og Hesten maa derfor navnlig medarbejdes ved streng Renlighed med Bøtter og Mælkekar.

19. Mod Efterbyrdens manglende Afgang hos Kvæg.

33) Pulv. Potasse 75 Gram
— Kolofonium 75 —
— Enebær 100 —
— Entianrod 100 —

blandes og indgives 3 Gange daglig, 3 Spjsefulde hver Gang.

34) Pulv. Potasse 100 Gram
— Enebær 200 —

blandes og indgives som Nr. 33.

Fortegnelse over Markederne i Aaret 1894.

Aftortelser: 5. Heste. Dv. Dvæg. Kr. Kram.

De indklarede Tal angive, hvormange Dage Markedet holdes.

Slæbby.

Mabentaa 6. 20 Febr. Dv. 5. 25. April. Dv. 2. Maj Dv. 5. 16 Juli (3) Kr. 20 Juli, 2. 16 Okt. Dv. 5. 23. Okt. (3) Kr. 17. Dec. Dv. 5.
Mraas 29. Maj Dv. 5. 30. Maj (2) Kr.
Mrunum 1. Maj. 2. Okt. Dv. 5. Træv.
Mugustenberg 30. April Kr.
Volderstev 30. April. 6. Okt. Kr. Dv. 5.
Vredsted 7. Febr. (3) Kr., 8. Febr. 15. 23. April. 2. 9. Maj Dv. 5. 21. Juni (2) Kr., 5. 12. 19. 26. Okt., 2. 9. 16. 23. 30. Nov. Dv. 5. 6. Decbr. (2) Kr.
Broager 4. Maj (2) Kr., 4. Maj Dv. 5. 5. Nov. (2) Kr., 5. Novbr. Dv. 5.
Bronstølle paa Als 18. Maj Dv. 5.
Burg paa Jesumern 25. Juni Stomagerarb., 17. Okt. (2) Kr.
Dhunebed paa Als 25. Juni Dv., 5.
Efterniføde 5. Febr. (3) Kr. 5. Febr. 30. April Dv. 5., 18. Juni (3) Kr., 18. Juni Dv. 5. 1. Okt. (3) Kr. 1. Okt. Dv. 5.
Egebæk 4. Maj. 1. Okt. Dv. 5.
Fjensborg 22. Jan., 27. Febr. Dv. 5., 4. Martz (4) Kr., 6., 13., (2) 20., 27. April. 4. 11., 18., 25. Maj. 14. Juli. 11. Sept. Dv. 5., 14. Okt. (4) Kr., 22. Okt. (2), 25. Okt., 1., 8. Nov. Dv. 5.
Fredersifstad 4. Maj, 22. Juli (2) Kr., 23. Juli Dv. 5., 14. Sept. Kr., 2. Okt. Kr. Dv. 5., 5. Okt. 5.
Garding 25. Jan. (3) Kr., 13. Febr. Dv. 5., 21. Juni (3) Kr., 18. Sept., 16., 23., 30. Okt., (1) 6. Nov. Dv. 5.
Graasten 26. April. 4. Okt. Dv. 5.
Graun 9. Maj. 20. Okt. Dv. 5. Træv.
Hønderstev 8. Jan., 5. 12. 19. 26. Febr., 5., 12., 27. Martz. Dv. 5., 2. Apr. (3) Kr., 2., 9., 16. 23. 30. Apr., 7., 15., 21., 23. Maj. 4., 11., 18. Juni Dv. 5., 25. Juli (3) Kr. Fiff, 17. Sept. Dv. 5., 24. Sept. (3) Kr., 24. Sept., 1., 8., 15., 22. 29., Oktbr., 5., 12. Novbr. Dv. 5.
Hauved 1. Maj, 29. Sept. Kr. Dv. 5.
Hellevad 28. April. 10. Oktbr. Dv. 5.
Højer 2. Maj, 18., 25. Okt. Dv. 5. Træv.
Husum Hver Torsdag fra 1. Adv. til Hansd. (dog ikke den lille Uge, derjom eller Hestdag. Da Onsdag forud) Dv. 5. Hver Onsdag fra Hansd. til Adv. Dv. 5. og fra 26. Juni til 27. Nov. hver Tirsdag fraar, 12. Martz Dv. 5., 21. Maj (4) Kr. 11b, 25. Juni, 17. Sept. Dv. 5., 27. Sept. (4) Kr., 17. (2), 21. (2), 31. Okt., (2), 7. (2), 14. (2) Nov. Dv. 5.
Jelsø 24. Apr., 23. Okt. Dv., 5., Hestf., Træv., Husflidsv.
Kappel 23. Febr. Dv. 5., 9. Maj (2) Kr., 17. Okt. (2) Kr.
Karsh (Ederuf.) 13. Apr., 10. Okt. Dv. 5.

Kistlev 9. April. 10. Sept. Dv. 5.
Krobb 22. Okt. Dv. 5.
Langhorn 28. April Kr. Dv. 5., 19. Aug. (2) Kr., 20. Aug. Dv. 5.
Lef 6., 13., 20., 27. Febr. 6., 13., 27. Martz, 3. 10. 17. 24. Apr. Dv. 5., 30. Apr. (3) Kr., 30. Apr. 1. 8. 15. 22. 29. Maj. 5. 12., 19., 26. Juni. 3., 10. 17. 24. Juli. 27. Aug., 10. Sept. Dv. 5., 4. Okt. (3) Kr., 4. 8. 15. 23. 29. Okt., 6. 12. 19. 26. Nov., 3. 10. 17. 24. Decbr. Dv. 5.
Løgum (Efter-) 4. Maj, 12. Okt. Dv. 5.
Løgumkloster 20. Febr. 5. Martz Dv. 5., 4. Apr. (3) Kr., 5. Apr., 29. Maj, 15. Juni, 18. Juli Dv. 5., 15. Aug. (2) Kr. 16. Aug., 3. Okt. Dv. 5.
Lysborg 5. Juni (2) Kr., 5. Juni Dv. 5., 25. Sept. (2) Kr.
Miblum paa Før 1. Martz (2) Dv. 5.
Nielsdal (Tunder Amt.) 29. Jan. (3) Kr., 29. Jan., 30. April, 7. Maj, 18. Juni Dv. 5. 20. Juni Kr., 15. Okt., 5. Nov. Dv. 5.
Nordborg 19. Jan. Dv. 5., 7. Maj (2) Kr., 8. Maj Dv. 5., 18. Sept. (2) Kr., 31. Oktbr. Dv. 5.
Oldenstømt 10. Juli, 14. Aug., 11. Sept., 9. Okt. Dv. 5.
Rabsted 12. April, 8. Okt. Dv. 5.
Rodding 30. April, 18. Sept. Dv. 5.
Sattrup 30. April, 15. Sept. Dv. 5.
Stoflund 10. April, 20. Sept., Dv. 5.
Schwabsted 13. Sept. Kr. Dv. 5.
Stobby (Sunderb Amt.) 24. Sept. Dv. 5.
Stjærbaek 25. April, 17. Okt. Dv. 5. Træv.
Slæbby 9. Jan. Dv. 5., 28. Jan. (10) Kr., 21. Febr., 3. 10., 24. April, 1. 8. Maj Dv. 5., 1. Sept. (8) Kr., 5. Sept. (2), 19. 26. Okt., 2. Nov. Dv. 5.
Steinberg 6. April, 12. Okt. Dv. 5.
Süderstapel 24. Apr. (2) 5. Okt. Dv. 5.
Sonderborg 22. Febr. 1. Martz Dv. 5., 15. Martz Kr. Dv. 5., 2. Maj Dv. 5., 18. Juli Kr., 1. Okt. (2) Kr., 19. Okt. Dv. 5.
Sonderbrarup 26. Apr. Dv. 5., 30. Juli (3) Kr., 30. Juli (2), 15. Okt. Dv. 5.
Stinglev 4. April, 23. Aug. Dv. 5.
Tofslund 26. Apr., 31. Okt. Dv. 5. Træv., Hestflæg., og Husflidsvarer.
Tunder 12. Jan. 9. Febr. Dv. 5. hver Fredag (undt. lille Uge) fra 2. Martz til 1. Juni, og fra 6. Juli til 14. Decbr. Dv. 5., 16. Maj (4) Kr. 11b 6. Aug. 3. 24. Sept., Dv. 5. 1. Oktbr. (3) Kr. Husfl.
Touning 6. Maj (4) Kr., 27. Juni, 4. 11. 18. 25. Juli. 1. 8. 15. August Dv. 5., 21. Aug. Kr. Dv. 5., 22. 29. Aug., 5. 12. Sept. Dv. 5., 13. Sept. Unglv. 5. 19. 26. Sept. 3. 10. 15. 17. 22. 24. Okt. Dv. 5. 28. Oktb. (2) Kr. 29. 31. Okt. 5. 7. 14. 20. Dv. 5.

Treje 14. April, 28 Sept. Dv. f.
Ulkerup 2 April, 26 Okt., Dv. f.
Viol 15 April, 13 Sept. Kr. Dv. f.
Wjst paa Fjohr 2 Maj (4), 18 Okt. (4) Kr., 18 Okt. Dv. f.

Holsten og Lauenburg.

Ahrensbürg 8 Maj, 7 Novbr. Kr. Dv. f.
Altona 12 Martz (3), 25 Juni (3), 10 Sept. (3), 10 Decbr. (17) Kr. Hele Maret igjennem hver Mandag, Onsdag og Fredag Dvægnarked.
Alt-Nahsted 17 Sept. Kr. Dv. f.
Bargtheide 14 Juni, 15 Nov. Kr. Dv. f.
Barmsied 12 Martz, 23 Maj, 15 Avg., 30 Okt. Kr. Dv. f.
Beithorst 5 Martz, 2 Novbr. Kr.
Beidenfleth 7 Maj Kr.
Bergstedt 9 Juli, 29 Oktbr. Kr. Dv. f.
Blesendorf 5 Avg. Kr.
Bordesholm 6 Jan. Dv.
Bornhoved 18 Juli Kr., 29 Okt. Dv. f.
Bovenau 3 Okt. Kr.
Bramsstedt 25 April (2) Kr. Dv., 26 Okt. (2) Kr. Dv. f.
Brügge 25 Juni Kr.
Brensbüttel 2 Juli (2) Kr.
Büchen 13 Martz Kr., 9 Okt. Kr. Dv. f.
Burg (Egdbit) 22 Maj, 2 Okt. Kr. Dv. f.
Delbe 15 Martz, 1 Nov. Kr.
Eichebe 16 Okt. Kr. Dv. f.
Elmskorn 15 Febr., 25. Maj Kr., 1 Okt. Kr. f., 1 Nov. Kr. Dv.
Glücksstadt 22 April (3), 15 Juli (3), 21 Okt. (3) Kr.
Güsing 26 Juni Kr. Dv. f.
Grömitz 15 Martz, 1 Okt. Kr.
Gr. Grönan 30 April, 24 Sept. Kr.
Grube 7 Maj, 17 Dec. Kr.
Hademarschen 21 April Dv. f., 22 Okt. (2) Kr. Dv. f.
Hamberge 26 Sept. Kr.
Hafelan 7 Maj Kr.
Hafeldorf 22 Okt. Kr.
Heide 29 Jan. (2) Kr., 29 Jan. f., 26 Apr. Dv 10 Juli (2) f., 11 Juli (2) Kr., 29 Sept. Dv., 29 Dec. f.
Heiligenhafen 10 Juli, 19 Dec. Kr.
Heiligenstedten 21 Sept. Tillægsskv.
Hennstedt 24 April, 19 Sept., 6. Dec. Kr. Dv. f.
Herzhorn 30 Apr., 30 Juli Kr.
Hohenvestedt 16 Martz Kr. Dv. f. 27 Avg. f., 15 Okt. Kr. Dv. f.
Hörnerkirchen 27 April, 15 Okt., Kr. Dv. f.
Horst 19 April, 16 Okt. Kr. Dv. f.
Ishoe 22 Febr. f., 4 Martz (4) Kr., 17 April Dv., 1 Sept. f., 7 Sept. Dv., 9 Sept. (4) Kr., 26 Okt. Dv.
Kaltenkirchen 9 Okt. (2) Kr. Dv.
Kellinghusen 9 Maj Kr. Dv. Trav., 22 Juni, 1 Avg. f., 8 Avg. Kr.
Kiel 6 Jan. (13), 11 Febr. (4) Kr., 11 Febr. (2) f., 26 April Dv., 1 Juli (4) Kr., 1 Juli (2) f., 19, 26 Juli, 2.9.16, 23, 30 Avg.

6, 13, 20, 27, Sept., 4 Okt. Dv., 7 Okt. (4) Kr., 7 Okt. (2) f., 11, 18, 25 Okt., 1, 8, 15 Novbr. Dv.
Kirchmüchel 23 Apr., 8 Sept. Kr.
Klein Wefenberg 1 Okt. Kr.
Krempe 28 Febr. (3), 17 Okt. (3) Kr. Dv. f.
Lauenburg 12 Febr. Dv. f., 29 Martz (2) Kr. Dv. f., 16 Maj Dv. f., 4 Okt. (2) Kr. Dv. f., 29 Okt. Dv. f.
Lehusfah 29 Septbr. f.
Lunden 4 April (2) Kr., 4 April Dv. f., 4 Okt. (2) Kr., 4 Okt. Dv. f.
Lütjenburg 27 Febr. Kr. Dv. f., 23 Apr. Dv., 23 Juli Kr. f., 1 Nov. Kr. Dv.
St. Margarethen 15 Juli (2) Kr.
Marne 27 April (2) Kr., 27 April, 2, 9, 16 Maj Dv. 9 Okt. (2) Kr., 9, 10, 17, 24, 31 Okt., 7 Nov. Dv., 28 Dec. f.
Misdorf 5 Martz (2) Kr., 5 Martz f., 6, 13, 20, 27 Apr., 4, 11, 18, 25 Maj Dv., 17 Sept. (2) Kr., 17 Sept. f., 5, 12, 19, 26 Oktbr., 2, 9, 16, 23 30 Nov. Dv.
St. Michels-Donn 1, 8 Maj Kr. Dv. 15 Maj Kr. Dv., Trav., 15, 18, 25 Okt. Dv.
Möln 10 Jan., 14 Febr., 14 Martz, 11 Apr. Svin, 25 Apr. Dv., 9 Maj, 13. Juni Svin, 19 Juni (2) Kr., 19. Juni Dv. 11 Juli, 8 Avg., 12 Sept., 10 Okt. Svin, 17 Okt. Dv., 13 Novbr. (3) Kr., 14 Novbr. 12 Decbr. Svin.
Neuenbrook 11 Jan., 28 Juli f.
Neumünster 1 Maj (2) Kr. Dv. f., 21 Avg. (2) Kr., 21 Avg. Dv. f., 20 Okt. (2) Kr., 20 Okt. Ende f.
Neustadt 1 Febr. (2), 21 Maj Kr., 24 Sept. Dv. f., 29 Okt. (3) Kr.
Nienborf 7 Maj, 8 Okt. Kr. Dv.
Nienstäden 28 Maj, 24 Sept. Kr. Dv.
Nortorf 20 April, 12 Dec. Kr. Dv. f.
Odenburg 29. Jan. Kr. f. Kloverkr., 13 Juli Kr. f., 10 Septbr. Føl. Anglv., Sed. 22 Okt. (2) Kr. Dv.
Oldesloe 16 Martz, 22 Juni, 28 Sept. Kr. Dv. f.
Ottensen 25. Juni, 20. Avg. Kr. Dv.
Winnberg 13 Martz Kr. Dv. f., 22 Okt. Kr. Dv.
Wion 19 Febr. 26 Maj, 3 Sep. Kr. f., 5 Nov. (2) Kr., 5 Nov. Dv. f.
Woppenbüttel 12 Sept. Kr. Dv. f.
Wreez 29 Jan. Kr. Dv. f., 5 Martz Dv. f., 8 Maj Kr. Dv. f., 15 Okt. Dv. f.
Wuisborn 5 Martz, 26 Juni, 24 Okt. Kr. Dv.
Wageborg 25 Jan., 22 Febr. Svin, 26 Febr. (3) Kr., 7 Martz Dv. f., 29 Martz, 26 Apr., 31 Maj, 28 Juni Svin, 16 Juli (3) Kr., 18 Juli Dv. f., 26 Juli, 30 Avg., 27 Sept. Svin, 24 Okt. Kr. Dv. f., 25 Okt., 29 Nov., 27 Decbr. Svin.
Wainfeld 21 Maj, 12 Nov. Kr. Dv. f.
Wellingen 19 Juni, 10 Okt. Kr.
Wendeborg 10 Jan. f., 18 Febr.

(5) Kr., 19 Febr., 30 April Dv. h.,
 24 Juni (5) Kr., 25 Juni Dv. h.,
 24 Septbr. (5) Kr., 24 Septbr., 24
 Oktbr. Dv. h.

Sande 12 Martz Dv., 3 Sept. Kr. Dv.
Sandeneben 2 Martz, 12 Okt. Kr.
Shenefeld 4 Maj Dv. h., 11 Okt. Kr. Dv. h.
Schiffbeck 4 Juni Dv. h.

Schiphorst 24 Apr., 19 Oktbr. Kr.
Schlammersdorf 14 Juni Kr.
Schönberg 7 Maj, 29 Okt. Kr.
Schwarzenbeck 30 Martz, 2 Oktbr. Dv.
Segeberg 15 Jan. h., 6 Maj (2), 23
 Avg. (2), 2 Nov. (2) Kr. Dv. h.

Siechenbäumen 4 Maj, 26 Okt. Kr.
Sief 15 Martz, 5 Debr. Kr. Dv. h.
Steinbeck 30 Apr., 1 Oktbr. Kr. Dv. h.
Sthfeld 20 Juni Kr., 31 Okt. Dv.
Tellingstedt 30 Apr., 25 Okt. Kr. Dv. h.
Trittau 7 Maj, 22 Okt. Kr. Dv.
Uetersen 20 April Kr. Dv. h., 8 Juni,
 26 Juli Kr., 19 Okt. Kr. Dv.

Wacken 16 April, 8 Okt. Dv. h.

Wandebek 4.11, 18.25 Jan., 1.8, 15, 22
 Febr., 1.8, 15, 29 Martz Dv., 2 April.
 Kr. Dv. h., 5, 12, 19, 26 April, 2,
 10, 17, Maj Dv. 21. Maj Kr. Dv. h. 24,
 31 Maj, 7, 14, 21, 28, Juni, 5, 12, 19,
 26 Juli, 2, 9, 16, 23 Avgust Dv. 27
 Avgust Kr. Dv. h., 30 Avg. 6, 13, 20,
 27 Sept. 4.11, Oktbr Dv., 15, Oktbr. Kr.
 Dv. h., 18, 25 Okt. 1.8, 15, 22, 29 Nov.
 6, 13, 20, 27 Debr. Dv.

Wedel 23 Jan. Kr., 14 April, 25 Maj
 Kr. Dv., 26 Okt. Kr. Dv. h.

Wesselburen 25 April, 1 Okt. Kr. Dv. h.
Westensee 26 Nov. Kr.

Wewelsfleth 27. Maj (2) Kr.
Wißter 4 Jan. h., 26 Apr. Dv. h., 30 Juli
 h. 24 Avg. (8) Kr., 17, 24 31 Okt. Dv.

Markeder i Danmark.

Albro 15 Maj Dv.
Albhybro 14 Sept. h., Dv. og Faar.
Alsbæk Mølle 8 Okt. Dv. og Faar.
Alsborg 18 Jan., 27 Febr. h., 18 Sept.
 Dv. Faar, 18 Okt. Dv., 12 Dec. h. Dv.
Alshæk 2 Okt. Dv.
Alshuus 6.29 Jan., 5, 12, 26 Febr., 5, 12,
 Martz h., 27 Martz Dv., 7 Maj Dv.
 9. Juli h. Dv., 16 Okt. Dv. Faar.
Alst 13 Febr., 17 April Dv., 4 Sept.
 Dv. og Faar, 4 Okt., 6 Nov. Dv.
Alstrup 16 Martz, h. Dv., 11. Maj Dv.
 16 Okt. h. Dv.
Algersted 26 Septbr. Dv. og Faar.
Alsbæk 25 April, 17 Maj Dv., 27 Juli,
 13 Okt. Dv. og Faar.
Alsens 27 April Dv., 21 Sept. Dv. og Faar.
Alsens 30 Jan. h., 21 Febr. 7 Martz, 22
 Juni, 19 Sept. h. Dv., 24 Okt. Dv. Faar.
Alsgerets Kro 26 Sept. h. Dv., Faar.
Alsringbro 1 Febr., 5, 26 April, 8
 Sept., 4 Okt., 1 Nov. Dv.,
Alshuus 23 Febr. Dv.
Bogense 29 Jan., h., 22 Febr. 6 Martz.

h. Dv., 8 Maj Dv., 5 Juli, 25 Sept.
 h., 6 Nov. Dv. Faar, 18 Dec. Dv.
Brande 28 Juli Dv., 22 Sept. Dv. Faar.
Bræstenbro 29 Martz, 29 Okt. Dv.
Brobybævt 12 Martz h. Dv., 17 Okt. Dv.
Bække 14 Sept. h. Dv. Faar.
Bæltmarksbro 19 April Dv., 3 Okt.
 Dv. og Faar.
Balager 10 Apr. Dv., 30 Avg. h. Dv. Faar.
Beltoft 23 Jan., 1 Martz, 3 Juli
 h. Dv., 25 Sept. Dv. Faar.
Beggekov 13 Sept. h. Dv.
Bøbjerg hver Fredag fra 5. Jan. til 6.
 Juli og fra 26. Okt. til 28. Dec. Dv.
Baaborg 25 Jan. h., 20 Febr., 10 Martz
 h. Dv., 16 Juni h., 2 Okt. Dv.
 Faar 23 Okt. h. Dv. Faar.
Baarup 4 Sept. Dv. Faar.
Bjerritslev 17 Febr. h. Dv., 9 Okt.
 h. Dv. Faar.
Blaunefjord 11 April Dv., 14 Sept.,
 7 Nov. Dv. Faar.
Boldingbro 28 Apr., 15 Maj, 18 Okt. Dv.
Fredericia 24 Febr., 17 Martz, h. Dv.,
 2 Maj Dv., 12 Juli h. Dv., 5 Okt.
 Dv. Faar, 16 Nov. Dv.
Frederikshavn 18 April h. Dv., 25
 Sept. h. Dv. Faar, 24 Okt. Dv.
Fuglsø 12 Okt. Dv. Faar
Gjerlev 4 Maj Dv., 5 Okt. Dv. Faar.
Gibe 27 Apr. Dv., 25 Sep., 25 Okt. Dv.
 Faar 17 Nov. Dv.
Glaborg 16 April Dv., 27 Sept. h.
 Dv. Faar.
Grenaa 28 Febr., 2 Juli h. Dv.
 28 Sept. Dv. Faar, 6 Nov. Dv.
Grindsted 18 Juni Dv., 8 Sept. Dv. Faar.
Hadsten 24 April Dv., 3 Sept. Dv. Faar.
Hadsum 2 Maj Dv., 3 Okt. Dv. Faar.
Hals 1 Okt. Dv. Faar.
Herring 2, 24 Febr., h. Dv., 9 April,
 11 Maj Dv., 8 Juni h. Dv., 31 Avg.,
 1. Septbr., 6 Okt. h. Dv. Faar.
Hesselager 30 Martz h. Dv., 22 Okt.
 h. Dv. Faar.
Hjallerup 14 Martz, 26 Avg. h. Dv., 1, 2,
 Juni h., 4, 25 Okt., 15 Nov. Dv. Faar.
Hjørring 16 Jan., 24 Febr. h., 31
 Martz h. Dv., 30 Maj, 27 Juni h.,
 22 Sept., 13 Okt. Dv. Faar.
Hobro 19 Jan. 15 Febr., h. Dv., 21
 Martz, 11 Maj, 3 Juli Dv., 20, 21,
 Sep. Dv. Faar, 19 Okt., 9 Nov. Dv.
Holsted 11 Jan. h. Dv., 13 April,
 14 Nov. Dv.
Holstebro 2, 29 Jan, 22 Febr. h. Dv.,
 21 April, 5 Maj Dv. 11 Juni h. Faar,
 26 Juli Dv. Faar, 10 11, Sept.,
 4, 5, Okt. h. Dv. Faar, 19 Nov. Dv.
Hovnslyd 25 Apr. Dv., 26 Sept. Dv. Faar.
Horsens 8, 31 Jan., 7, 14, 28 Febr. 7,
 14, Martz, h. 30 Martz 30 April,
 Dv., 12, 13 Juni h. Dv., 28 Sept.,
 24 Okt. Dv. Faar.
Hurup 4 Juni h., 3 Sept. h. Dv. Faar.
Hvalbyund 9 Maj Dv., 6 Okt. Dv. Faar.

Svidbjerg 17 Apr. Dv., 1 Okt. Dv. Jaar.
Søder Kro 21 Martz, 30 April, 24 Sept., 20 Okt. Dv.
Tellinge 15 Maj Dv., 26 Sept. Dv. Jaar.
Tetsemart 29 Sept. Dv. Jaar.
Tappendrup 11 Okt. f. Dv. Jaar.
Tjellerup 10 Maj, 18 Okt. Dv.
Tjerteminde 16 Febr. f., 3 Martz f. Dv., 11 Juni f., 13 Okt. f. Dv. Jaar, 21 Nov. f. Dv.
Tlobborg 28 Martz Dv., 22 Okt. Dv. Jaar.
Tnudstrup 28 Juni Dv.
Toldby 16 Apr. Dv., 27 Sep. f. Dv. Jaar.
Tolding 10 Jan., 2, 9, 16 Febr., 2, 9, 16 Martz f., 14, 27 April., 4, 11 Maj Dv., 15 Sept. f. Dv. Jaar, 12, 19 Okt. Dv., 27 Okt. Dv. Jaar, 2, 9 Nov. Dv.
Tolind 14 Febr. f. Dv., 11 April, 18 Juli, 12 Sept., 14 Nov. Dv.
Tollemorten 5 Maj, 18 Okt. Dv.
Tombig 27 Jan. f., 18 April Dv., 9 Juni f. Jaar, 25 Aug. Dv. Jaar, 2 Okt. f. Dv. Jaar, 17 Nov. Dv.
Tunderhof 23 Apr., 7 Maj, 22 Okt., 5 Nov. Dv.
Tæss 5, 6 Okt. Dv.
Tøgtor 17 Martz Dv., 30 Juni f. Dv., 15 Sept., 15 Okt., 22 Nov. Dv. Jaar.
Tøffen 12 Okt. Dv.
Tøffendvej Kro 20 Sept. Dv. Jaar.
Uacinger 14 Febr., 10 Juli Dv., 4 Okt. Dv. Jaar, 7 Nov. Dv.
Uaribo 13, 27 Febr., 13 Martz, 13 Juni f. Dv., 30 Okt. f.
Uarstal 25 Maj, 28 Sept. Dv.
Uiddelfart 31 Jan., 23 Febr., 15, 28, Martz 10 Juli, 20 Sept. f. Dv., 1 Nov. Dv. Jaar.
Uorke 11 Maj Dv., 15 Okt. Dv. Jaar.
Uakfob 8, 22 Febr. 8, Martz 2, 23 Okt., 6 Nov. f. Dv. Evin, Gjes.
Uibe 12 Febr. Dv., 27 Apr. f. Dv., 2 Okt. Dv. Jaar, 5 Nov. Dv.
Uimstofte 25 Jan. f. Dv., 17 Okt. Dv. Jaar.
Uinhog 24, Febr. 9, Martz, f. Dv., 4 Juli f., 12 Okt. f. Dv. Jaar, 9 Nov. Dv. Jaar.
Uthjoberg 22 Jan. f. Dv., 20 Febr. f., 24 April Dv., 7 Juni f., 21 Juli, 7, 29 Septbr. f. Dv. Jaar.
Uthjoberg v. B., 27 April, 19 Juli, 6 Okt., 10 Nov. f. Dv.
Uy-Løsten f. Dnsd. i hv. Maaned Dv.
Uorre Snebe 11 April, 31 Okt. Dv.
Uorre-Sundby 17 Jan., 26 Febr. f. Dv., 21 April Dv., 5, 17 Okt. Dv. Jaar.
Udber 8 Febr., 15 Martz, f. Dv., 27 April Dv., 25 Juli Dv. Jaar, 17 Sept. f. Dv. Jaar, 13 Nov. Dv.
Udenfe 5 Febr. f., 15, 27, Febr. 13 Martz, f. Dv., 9 Maj Dv., 11 Juli (St. Knud), f. Dv., 3 Okt. f. Dv. Jaar, 7 Nov. Dv. Jaar, 19 Dec. Dv.
Uanum 27 Aug. Dv. Jaar.
Uandbol 26 April Dv.
Uanderø 4, 5, 26, 27 Jan., 10, 17 Febr., 3, 10 Martz, f., 5 Maj Dv., 18, 19, Juni

Uld, 6, 7, Juli f., 6, 7, Sept. f. Dv. Jaar, 26 Sept. Dv. Jaar, 27 Okt. Dv. Jaar Uld, 10 Nov. Dv., 15 Dec. f. Dv.
Uibe 1, 24 Febr., f. Dv., 17, 24 April, 1, 8, 16 Maj Dv., 14 Juni f. Dv. Jaar, 1 Aug. Dv. Jaar, 31 Aug. Dv., 2, 9, 16, 23, 30 Okt. Dv., 6 Nov. Dv. Jaar.
Uinge 8 Martz. f. Dv., 8 Nov. Dv. Jaar.
Uingfobing 30 Jan. f. Dv., 26 April Dv., 12 Juni f. Jaar, 30 Juli Dv. Jaar, 8 Okt. f. Dv. Jaar.
Uudfjoberg 13 Febr. f., 1 Martz f. Dv., 15 Juni f., 5 Okt. f. Dv. Jaar.
Uy 28 April f. Dv., 12 Novbr. Dv.
Uobbh 6 Febr., 20 Martz f. Dv., 2 Juli, 18 Okt. Dv., 13 Nov. f. Dv.
Uoude 2 Martz Dv., 18 Sept. Dv. Jaar, 21 Nov. Dv.
Ualten 10 Juli f. Dv.
Uagfjoberg 20 Febr. 6 Martz f. Dv., 7 Juli, 1 Okt. Dv., 7 Nov. f. Dv.
Uelde 18 April Dv., 20 Sept. Dv. Jaar.
Uejbro 16 Febr., 19 April, 16 Maj Dv., 25 Okt. Dv. Jaar.
Uilleborg 3 Febr., 3 Martz f. Dv., 17 April Dv., 9 Juni f. Dv., 26 Septbr., 22 Okt. Dv. Jaar.
Uindal 30 April f. Dv., 21 Sept., 16 Okt. Dv. Jaar.
Uask 10 Maj Dv., 22 Sept. Dv. Jaar.
Uaubh 29 Martz f. Dv.
Uanderborg 30 Jan., 6, 13, 27 Febr., 6, 13 Martz, f., 15, Maj, 11 Juni f. Dv., 27 Septbr., 22 Oktbr. f. Dv. Jaar.
Uibe 3, 23 Jan., 21 Febr. f. Dv., 19 April, 4 Maj Dv., 8 Juni f., 23, 24 Juli, 8 Sept., 1 Okt. f. Dv. Jaar, 16 Nov. Dv.
Ujorping 14 Febr., 20 Martz, f. Dv., 10 Maj Dv., 19 Sept., 15 Okt., 8 Nov. Dv. Jaar.
Ukræm 13 Sept. f. Dv. Jaar.
Uorping 9, Martz 13 April, 28 Sept. Dv., 11 Okt. Dv. Jaar.
Utoholm 15 Maj, 18 Sept. Dv. Jaar.
Uubehfjoberg 26 Juni, 29 Okt. f. Dv.
Uvendborg 14 Febr. f., 23, Febr. 14, Martz, f. Dv., 10 Maj Dv., 18 Juli f. Dv., 10 Okt., 2 Nov. f. Dv. Jaar, 22 Nov. f. Dv.
Uebh 3 April f. Dv., 19 Sept., 9 Okt. Dv. Jaar.
Uanderomne 25 April Dv., 22 Okt. Dv. Jaar.
Uarm 30 Apr. Dv., 12 Sept. f. Dv. Jaar, 9 Okt. Dv. Jaar.
Uhim 12 Nov. Dv.
Uhirstrup 14 Martz f. Dv., 19 Sept. Dv. Jaar, 12 Dec. Dv.
Uhise 29 Martz Dv.
Uhisted 29 Jan. 19 Febr., f., 7 Maj Dv., 6 Juni f., 5, 28 Sept., f. Dv. Jaar, 10 Okt. (Store Dnsdag) Dv. Jaar, 29 Dec. f.

Thorup Væhus 10 Maj Do., 17 Sept. Do. Jaar.

Trustrup 9 Maj, 10 Okt. Do. Jaar.

Trunst 11 Maj, 23 Nov. Do.

Tversted 15 Sept. Do. Jaar.

Ulfstær 25 April Do., 29 Aug. S. Do. Jaar.

Ulfstrup (Mars Herred) 16 Jan., 19 Martz Do., 2 Juli S. Do. 17 Sept Do. Jaar.

Ulfstrup Station 18 Sept. Do. Jaar

Varde 31 Jan., 23 Febr., S. Do., 23

April, 7 Maj Do., 13 Juni S. Do. Jaar, 31 Juli Do. Jaar, 13, 14 Sept., 10, 11 Okt. S. Do. Jaar.

Vejlby 2 Febr., 16 Martz S. Do., 4 Maj Do., 20 Juli, 6 Sept., 12 Okt. Do. Jaar.

Vejle 9 Jan., 1. 8, 15 Febr., 1. 8, 15 Martz S., 31 Martz 1 Maj Do., 29 Sept. 26 Okt. Do. Jaar.

Vejen 20 Juni S. Do.

Vester-Bronderlev 15 Martz S. Do. 3 Septbr. S. Do. Jaar, 10 Oktbr., 14 Nov. Do. Jaar.

Vesterhæsling 30 Martz Do., 17 Sept. Do. Jaar.

Viborg 24 Jan. 16 Febr. S. Do., 14, 28 April, 12, Maj Do., 5 Juli S. Do., 24, 25 Sept. (Toftemarlede)

Do. Jaar, 20 Okt., 21 Nov. Do.

Videbæk 30 Juni Do., 20 Okt. Do. Jaar.

Vildsund 20 Juli Do. Jaar.

Vinderup 2 Maj Do., 3 Okt. Do. Jaar.

Vorhæse 12 Apr. Do., 2 Aug. Do. Jaar.

Vran 2 April, 8 Okt. Do.

Vråds 23 Okt. Do. Jaar.

Vrøskjøbing 2 Martz, 19 Juli S. Do., 4 Okt. S. Do. Jaar

Vrøg 21 April Do., 23 Okt. Do. Jaar.

Vålø 29 Juni S.

Vesterbenstrup 16 Mart. Do. 28 Juni S.

Torvedage.

Mandag: Altona, Haderslev, Ishoe, Tønning, Lytjenborg.

Tirsdag: Nabenraa, Garding, Hujum, Glücksstadt. **Onsdag:**

Altona, Wilster, Marne, Segeberg, Elmshorn. **Torsdag:** Hamm,

Lunden, Hujum. **Fredag:** Altona, Bredsted, Flensborg, Frederik-

stad, Neumünster, Tønder, Pløn, Glücksstadt, Melbørf, Ueterjen.

Lørdag: Nabenraa, Eckernforde, Heide, Hujum, Kiel, Rendsborg,

Slesvig, Neustadt, Oldenborg, Breck, Elmshorn, Kellinghusen.

Porto-Takster.

Et frankeret Brev indtil 15 Gr.: 10 P., til Danmark 20 P.

— ufrankeret Brev 20 P., — 40 P.

— dobbelt Brev fra 15—250 Gr.: frank. 20 P., ufrank. 30 P.

Korrespondancekort 5 P., til Danmark 10 P.

Trykfager indtil 50 Gr.: 3 P., fra 50—100 Gr.: 5 P., fra 100—

250 Gr.: 10 P., 250—500 Gr.: 20 P., 500—1000 Gr.: 30 P.

Vareprøver indtil 250 Gr.: 10 P.

Rekommanderede Breve eksklusive Porto 20 P.

Postanvisninger indtil 100 M.: 20 P., over 100—200

M.: 30 P., 200—400 M.: 40 P.; til Danmark indtil

355 Kr.: 10 P. for hver 20 M., i det Mindste 40 P.

Postmandater indtil 600 M.: 30 P.

Pakker indtil 5 Kilogr. (10 Pbd.) ved en Distance af 75 Kilom.

(10 Mil) 25 P., over 75 Kilom. 50 P.

Pengebreve indtil 75 Kilom. (10 Mil) 20 P., ufrank. 30 P.,

over 75 Kilom. 40 P., ufrank. 50 P.

Forsikringsgebyr for hver 300 M. eller en Del af 300

M.: 5 P., i det Mindste 10 P.

Breve indenfor Verdens-Postforeningen: frankerede Breve 20 P.

for hver 15 Gr., ufrank. 40 P. for hver 15 Gr.; Korrespondance-

kort 10 P.; Trykfager, Vareprøver 5 P. for hver 50 Gr.

Telegrammer for hele det thyske Rige:

For hvert Ord 5 P., dog mindst 50 P. Til Danmark 10 P.

for hvert Ord. Udbetalinger per Telegram indtil 400 Mk. den

sædvanlige Postanvisningsporto og Taksten for et Telegram.

Fortegnelse

over

de fornemste nu levende Regenter i Europa.

Baden: Storhertug Friedrich, født	1826.
Baiern: Kong Otto I. (Regent Luitpold)	1848.
Belgien: Kong Leopold II.	1835.
Braunschv.: Prins Albrecht.	1837.
Danmark: Kong Christian IX.	1818.
Frankrig: f. Tid. Carnot, Præsident . . .	1837.
Grækenland: Kong Georg I.	1845.
Hessen: Storhertug Ludwig IV.	1837.
Holland: Regentinde Emma	1858.
Italien: Kong Humbert I.	1844.
Meckl.-Schw.: Storhertug Fried. Franz III.	1851.
Meckl.-Strelitz: Storhert. Friedr. Wilh.	1819.
Oldenburg: Storhertug Peter	1827.
Portugal: Kong Carlos I.	1863.
Preussen: Kong Wilh. II., Keis. af Tyskl.	1859.
Rusland: Kejser Alexander III.	1845.
Sachsen: Kong Albert	1828.
— Altenburg: Hertug Ernst	1826.
— Coburg-Gotha: Hertug Adolf.	1844.
— Meiningen: Hertug Georg II.	1826.
— Weim.-Eisen.: Storhert. Karl Alex.	1818.
Spanien: Alfons XIII.	1886.
Storbritannien: Dronning Victoria I. . . .	1819.
Sverrig og Norge: Kong Oscar II.	1829.
Tyskland: Keiser Wilhelm II.	1859.
Tyrkiet: Storsultan Abdul Hamed II. . . .	1842.
Württemberg: Kong Karl I.	1823.
Østerrig: Keiser Franz Joseph I.	1830.
Kirkestaten: Pave Leo XIII.	1810.

De to Kalenderark samt Annoncearkene trykt i
• Modersmaalet's Trykkeri (Axel Sabroe), Haderslev.

)

Ved Aarsskiftet.

Naar bryder Du igjennem Taagen,
Du Nytaarstid, med Blus i Sky?
Jeg veed en Slægt, forpint af Vaagen,
som rede staar med Danebrogen
og venter kun paa Festens Gry.

En Slægt, der længe køndte Pisken,
men aldrig paa sit Haab gav los;
sank Maalet end til lønlig Hvisken,
dog rank som Skamlings-Obelisk
er »Kærlighedens stille Trods«.

Tro ej, at Ørmetugten sløver,
tro ej, at Tvang gør Sindet mygt!
Et Folk med Tro paa Skjoldets Løver
kan tie, medens Herren tøver,
men sænker ej sin Pande sygt.

Vel lidet bundne Hænder mægte,
og lidet baader Hadets Brus;
men Hjertets Id skal ingen knægte,
dets Troskabsguld er rent og ægte
som Hornene fra Gallehus.

Traktater kan et Magtbud rense
og Magtbud dele mit og dit;
men Aanden tumles ej med Trense,
den slaar med Ord og Sang sin Grænse
og stemmer i sit Kammer frit.

Hold ud, hold ud, trods Men og Skrammer,
du stærke Slægt, og spejd i Sky!
En Dag, naar Nytidssolen flammer,
Du henter Flaget fra dit Kammer
og aander op i Festens Gry.

Zakarias Nielsen.

(Ø) **Nyaarstanker.**

Dage efter Dage kommer,
efter Vinter følger Vaar,
efter Vaaren følger Sommer,
veed vi, medens Verden staar.
Men som Sæden Høsten bliver,
Hejre ingen Havre giver.

Du, som i Din Vælde drømmer
Tidens stolte Herskerdrøm!
Seer Du, hvad det er, der svømmer
skummende paa Tidens Strøm?
Seer Du, hvad der er i Dybet,
seer Du Hajen, seer Du Krybet?

Seer Du Svælget, som vil sluge
al Din Magt og Herlighed,
naar til Ende er Din Uge,
mon Du da Din Skæbne veed,
mon med Ulven, som vil myrde,
eller med den gode Hyrde?

Skal for Babels Taarn at bygge
ødes Folk og Tuugemaal,
tror Du Folk kan være trygge
der for Bølge og for Baal?
Vogt Dig! ti paa Søndag kommer
Levendes og Dødes Dommer.

Dage efter Dage kommer,
efter Vinter følger Vaar,
efter Vaaren følger Sommer;
saa vi høster, som vi saar.
Da for Vinden Avner spredes,
Hveden med sin Spire fredes!

Morten Eskesen.

(sul)

Virkelighedsbilleder!

Af F. N. S. Skrumfager.

Gj Minder fra en Digter-Land;
men fra en Grandjevogter-Haand,
der fjeru fra Buggens Gjængers Epor
vil værge Maal og Fædrejerd.

Det var en mild, stille Solstinsdag den 1. September 1847, da to lykkelige Unge Arm i Arm gik rundt paa Stades gamle Bolde i Hanover. Den unge Mand var lige fylt de 22, og hun, lig en Rosenknop, der staar i Begreb med at udfolde hele sin Ynde, talte de 18 Somre. Han var Søn af en velhavende Tobakfabrikant og hun Datter af en Skibsfører der i Byen. Johan havde tilbragt Sommerferien hjemme og stod lige i Begreb med at vende tilbage til Universitetet i Halle for til Nystaar at afslutte sine Studeringer med Examen. Marie var for otte Dage siden vendt hjem med sin Fader fra Kjøbenhavn, hvor han havde været fragtet til med Styfgods. For to Dage siden havde de givet hinanden deres Hjerter, og var nu saa optaget af hinanden, at hele deres egen, lille Verden rummede og fyldte alt for dem. Marie var utrættelig i at fortælle om alt, hvad hun havde set paa denne hendes første Uden-

landsrejse. „Tænk, Fader har lovet mig, at jeg igjen maa sejle med ham til Petersborg, naar han nu om nogle faa Dage faar lastet. Du kan ikke tænke Dig, Johan, hvilken dejlig Tur det er at sejle igjennem Øresund!“

„Ja, min kjære Pige, jeg ønsker Dig al Glæde og Fornøjelse paa Din Rejse; men kan I naa at være hjemme igjen, før vi har Esteraarsstormene?“

„Jo, Fader siger, at det netop er den Aarstid, hvor Vindretningen er bedst for et hurtigt Ruslandstogt. Vi skal være hjemme til Mo's Fødselsdag, den 27. Oktober, og jeg vilde saa gjerne have den Tur med Fader, det bliver jo den sidste, for saa kommer Du jo hjem til Din Faders Forretning, og saa kan Du dog vide, at jeg ikke kan være borte.“

Under Samtalen var de naaet frem langs ad Volden, saa langt, at de stod ved den smukkeste Udsigt ud over Havnen.

„Se der Johan! der ligger Faders Skib! Se hvor de har travlt med at lade!“

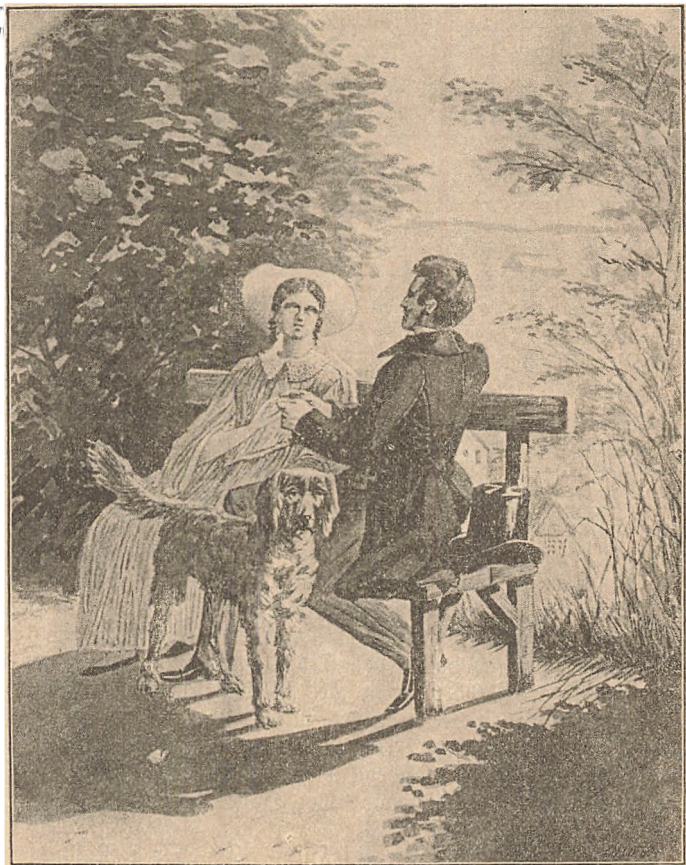
„Ja, lad os sætte os her paa denne Bænk, Marie, her i Lindenes Skygge, her er dog dejligt med Udsigt over Havnen med dens mange Skibe.“

Som de sad her i fortrolig Samtale, gjensidig ejende hinanden og i den stille, rolige, solskinnende, milde September-luft, laa Livet og Fremtidens Glæder med Lyse, opslaaede Blade klare og smilende for dem. Djebliffene gled hen for dem, dragende Timer, Uger, Maaneder og Aar med sig ind i det Hjem, der stod som Livsmaalet for dem med al sin Herlighed og Fylde. En middelstor, langhaaret, brun Hund med sorte Briller over Øjnene havde hele Tiden fulgt dem og laa nu lige foran ved deres Fødder, men med Blikket fæstet paa dem, som om den med Forstaaelse fulgte med i Samtalen. Marie fik dens Opmærksomhed at se og udbrød: „Roland!“ Strax rejste Hunden sig og lagde kjælen sit Hoved i hendes Skjød. Hun strøg den kjærtegnende over Hoved og Nakke, idet hun henvendte sig til Johan:

„Det er dog en prægtig Hund, Du har i Roland, den maa følge os en Gang ind i vort eget Hjem.“

„Ja, det maa den; men hvis Du ønsker det, maa den ogsaa følge Dig strax, for den holder mere af Båndet og det Bløde, end Mo'r synes om, naar den gjenneblødt nede fra

Ranalen bag Huset ugenert melder sig enten i Stuen eller
Kjøkkenet og ryster sin lange Pels."

„Tak skal Du ha', Johan, jeg tager Dig' paa Ordet.
Jeg er vis paa, at Fader vil synes om den og være glad
ved at have den med om Bord."

„Da jeg nu er i Spænderehjørnet, modtag saa med det

samme denne lille Veste, som jeg alt kjøbte til Dig i Halle, før Du gav mig Dit Ja! Den har siddet her i min Lomme siden forleden Aften, da jeg vilde have overrakt Dig den, men fandt ingen Lejlighed."

Marie tog med et Kys mod den nydelig udstaarne, lille Veste, der skulde tjene hende som Gjemmested for hendes Smykker. Tiden var løben fra dem, Solen var alt ved at dale. De rejste sig og rettede deres Skridt mod Hjemmet, tællende Timerne for deres faa Dages Samvær.

D Danmark, i den Røppe blå,
den folderige, bløde,
en Hovgrøn Hjortel har Du paa,
i Brystet Rojer røde!
Dit Hjærte banker dog saa tungt,
hvor tør Du klæde Dig saa ungt,
vor gamle, kjære Moder!

Saaledes begynder en af vore mange og dejlige Fædrelandsfange, og er et fuldtonende Udtryk for vort kjære, elskede Lands Natur, naar den staar smykket i sin fulde Sommerpragt „med de dejlige Bøver omsthykket“ og det fulde Dagslys kaster sine Straaler over „Land med Dal og Bakker sagre, med grønne Enge og med gyldne Ager“. Men hvis vi vil have et tilsvarende Natstykke, saa kan vi gaa til Ingemann og lade ham skildre for os:

Fred hviler over Land og By,
ej Verden larmer mer;
fro jmler Maanen til sin Sky,
til Stjerne Stjerne jer.
Og Soven blank og rolig staar
med Hinden i sin Favn;
paa Dammen fjerne Bogter gaar
og lover Herrens Navn.

Dg vil vi have et mere ungdommeligt og romantisk Indtryk af vor danske Natur, naar „Nattens Stjerner er tændt;“
saa kan vi lade Poul Møller synge for os:

Under lyse Døg den danske Vejler
med sin herligvogne Pige gaar.
Over deres Hoved Maanen sejler,
Evanen i det klare Vand sig spejler,
Nattergalen hist i Busken slaar.

Ja, vor danske Natur kan være saare dejlig med sin
blaabræmmede Ramme, „Du Danstes Vej til Ros og Magt,
fortladne Hav“. Det er jo ikke det Store, og Overvældende,
der er det Fremtrædende ved vort Land; men jævn og til-
talende i mange forskellige Enkeltheder. Som Naturen er
jævn og indbydende, saaledes er jo ogsaa vort Folk jævnt og
ligefrem i al sin Færd. Dog gives der Tider, baade i vort
Folkeliv og i Naturen, hvor det Stille, Sædne og Milde
viger, naar

Trillende Bøer og fraadende Bølger
Modvind og Modstrøm de fliste paa Hav,
flistende Stjgang paa Solskinnet følger,
det er vor Fart mellem Bugge og Grab!
Tryggelig kun
er Ordets Grund,
Mishaab og Strid har hver timelig Stund.

En saadan Dag med orkanagtig Storm af Nordvest, hvor
Vesterhavet var i sit fulde Oprør med skumklædte, fraadende
Bølger, der med en øredøvende Larm væltede sig ind over
Strandbredden, var den 7. November 1847. Bulberet og Havets
Drummen kunde høres milevidt ind i Landet. Den Gang var
Redningsvæsenet paa Sjællands Vestkyst ikke i den Orden som nu
til Dags, hvor Redningsbaade, Raftapparater med Rednings-
stole og alt Tilbehør kan staves til Beje ved enhver Stranding.
Den gamle Løds — under andet Navn var han kun kjendt af
saa, men som den gamle Løds var han kjendt af alle, baade
store og smaa i de til Nymindegab grænsende Sogne — gif den

Dag stadig, helt fra Morgenstunden af, mellem sit Hus og Lodsbjergtet for at holde Udkig.

Lodshuset laa oppe mellem Klitterne, og her boede den gamle Lods Vinter og Sommer ene, en hel Mil fra sit Hjem; kun engang imellem havde han en af sine Sønner hos sig. Han besørgede selv sin hele Husholdning, foruden det at være paa sin Post med Udkig over Havet, for, hvis der skulde vise sig en Sejler, der trængte til hans Hjælp, saa strax at være rede. Den gamle Lods var en Mand af Middels størrelse med barkede Næver og et vejrvidt, noget tungsindigt, alvorligt Udtryk i sit Ansigt. Om hans Mund samlede sig villiestærke Udtryk, der i Forbindelse med kulsede Djenbrun, en furet Bænde, rank, stolt Holdning og afmaalt, vuggende, siffer Sømandsgang gav Indtryk af en Mand, der optog sin Gjerning med Alvor, og var en selvhjulpent Mand, der vidste, hvad han vilde. Dette gav sig ogsaa Udtryk i al hans Færd, baade naar han i sin daglige Gjerning, især i Foraarsstiden og om Sommeren, færdebes paa Havet som Lods, som naar han en enkelt Gang var hjemme paa sin lille Gaard i Dbling. Men den villiestærke Myndighed var jo udsat for paa sin Vej at møde Hindringer, som til Tider var vanskelige nok at besejre.

En af de værste Hindringer overfor hans Billie mødte ham saaledes i hans egen, eneste, kjære Datters Billie, der havde givet sit Hjærte til en Mand, som han ikke syntes om. Men Datteren, der havde arvet Faderens Billie, lod sig ikke bøje, hun holdt Bryllup med sin Fæstemand uden Faderens Billie eller Nærværelse. Det blev saa hendes Sag; men hendes Fader lovede højt og dyrt aldrig at sætte sin Fod i Datterens nye Hjem, og der gik Aar og Dage, før han saa noget til hende eller hendes Mand.

Da skete det en kjøn, stille Foraarsdag, at tre Skibsførere traf sammen med Lodsen en Søndag Formiddag i Kroen v.d. Nymindegab, og i Samtalens Gang siger en af dem, henvendt til Lodsen og de to Kolleger: „Skal vi ikke i Etermiddag i det kjønne Vejr tage os en Tur til Lydom Mølle?“ Lydom Mølle, ligesom Færm Mølle, har baade i ældre og nyere Tid været to af de Steder, hvor den vestjydske Gjøstfrihed har udfoldet sig paa en Maade, som kun finder Sted i Vestjylland.

Ja, det blev de snart enige om; de vilde tage Bogn til Lydom Mølle, der ligger $4\frac{1}{2}$ Mil fra Nymindegab. Tre

Stibsførere, Lobsen og Ruffen, det blev fem, altsaa to paa Forsædet og tre i den bagerste Agestol, og saa afsted. Vestjyderne er nu ikke bestyldt for, at de forjage Hestene, saa det tog sin Tid hen ad de sandede Veje, hvor Sandet samler sig om Hjulsfælgene; ja igjennem Klitterne kan Sandet i den tørre Tid naa langt op paa Egerne. Det gjorde jo heller ikke noget, Tiden blev ikke lang. Sømændene var i godt Humør, og den ene morsomme Historie afløste den anden. En af de nærmeste Naboer til Lydom Mølle var Lobsens Svigersøn; men som de nærme sig ad Landevejen hen imod, hvor Vejen bøjer ned til hans Gaard, falder en af Skipperne ind med en af sine aller-morsomste Historier, saa Lobsen mærker ikke, at de bøje af, før de har kjørt et Stykke ned mod Svigersønnens Gaard. Endelig mærker han Fejltagelsen og raaber til Ruffen: „Holdt! det er jo galt, det her! det er jo ikke til Møllen!“ Men Ruffen lader, som han ikke hører, hvad der bliver sagt, Lobsen raaber: „Holdt!“ „Å vil av, a vil av!“ Han er nu ved en snedig Intrigue kommen til at sidde i Midten af bagerste Agestol, saaledes at begge Skipperne sidde med hele deres Bægt paa hans Kjøle-stjæder og han er ikke i Stand til at rejse sig op fra Sædet. Med et rask Smæk af Pisten er de strax ved Gaarden, svinge lige om, snært ind for Døren, saaledes at der knap er Plads imellem Vognen og Døren, til at der kan staa en Mand. Skipperen, der sidder foran hos Ruffen, er strax af Vognen og stiller sig paa højre Side af Døren mellem Vognen og Muren, Skipperen, der sidder ved Lobsens venstre Side af Vognen, stiller sig ved Dørens venstre Side. Her er ingen Retræte mulig, kun lige ind ad Døren til Datterens og Svigersønnens Lejlighed er der Afgang. Datteren og Svigersønnen er strax i Forstuen, lydende Belkommen.

Lobsen, der er kjendt med de vanskelige Situationer, er snart klar over Stillingen, det gjælder blot om at beholde Fatningen og lade som om intet er passeret. Lydom Mølle fik intet Skipperbesøg den Dag, lige saa lidt som der siden i Lobsens Nærværelse taltes højt om den Dags Begivenhed. Isen var brudt mellem ham og Datteren.

Som Lobsen trolig gif hin 7. Novbr. mellem sit Hus og Lodsbjærget, paa hvis Top han ventende tog Plads ved Flagstangen med Rifferten for Øjet, kastede han spejdende Blikke over Gabet og Tangen ud over det fraadende, buldrende, sprøj-

tende, oprørte Hav. Her paa dette Sted kunde man se ham staa i lange Timer, stadig med Blikket vendt mod Havet, jævnlig med Rifferten lagt an paa Stangens Støttepind. Sin Dag saa man ham jævnlig i Selskab med en ældre Skipperstikkelse, det var gamle Hans Lønne. Han var omtrent bunden lige saa fast til Rhmindegab som Lodsens og levede ligesom han her sit eget Liv, sjøndt han havde baade Hus og Hjem inde i Landet i Sønder Bork. Der var dog den Forskiel, at Lodsens var en mere velhavende Mand, boede i et Hus, selv om det var lille. Hans Lønne derimod boede i et fra Havet opstillet Skibsruf, og her var hele hans Lejlighed ud i et. Her i denne lille Lejlighed var det endda helt hyggeligt, hvor Jagt- og Fiskerestaber, Sejl og Løvbærk samt de nødvendigste Gjenstande for en Solo-Husholdning var hele Udstyret. Hans Lønne var en hel Modsatning til Lodsens, høj og bred med det mest godmodige Lune, tjenstvillig, opofrende overfor alle, altid munter og oplagt til en godmodig Spøg. Som han var en af de tre Skippere, der bragte Lodsens i Forbindelse med Datter og Svigersøn, saaledes var det ogsaa ham, der særlig havde lagt denne Plan. Lodsens havde nok en Aneelse herom. De to havde kjendt hinanden fra de var Børn, havde gaaet i samme Skole og levet deres Ungdom sammen. At lade sin Harmen over dette Bud gaa ud over Hans Lønne, det vovede han ikke; havde det været en hvilken som helst anden, vilde Vedkommende nok ved en passende Lejlighed faaet føle Gjengjældelsen. Men Hans Lønne, der vilde alle Folk det Bedste, nej! Bare rolig! For med al sin Godmodighed var Hans Lønne en Mand, der baade med Mund og Haand ikke var til at spille Boldt med, det havde mangen En faaet at føle, naar de ved en Kaffe-punch for meget i Kroen blev halsthyrige og vilde gjøre Spektakel, enten med fredelige Gjæster eller den lille Kromand, Kresten Jacobsen med de korte Ben. Til sine Tider kunde det gaa vildt til i Gavs Kro, naar i Fiske-tiden Vejret flere Dage i Træk holdt Fisterne hjemme i deres Boder, hvor Underholdningen for de idrætsbarkede Knægte blev for sparsom; saa rybede de til Kroen, hvor Sammenstød med norske Sømænd og Landkrabber hørte til Dagens Orden. Her i Kroen skulde findes Afsløb for den ubændige Kraft, som Havet under Arbejdet derude var i Stand til at skylle væk. Skjæntestuen var som Regel Arenaen, hvor Bersærterne tørnede sammen. Man prøvede at vende hinandens Haand, at trække

Krog med Fingrene eller at knydes. Sidste Sport gif dog som oftest for sig uden for, og bestaar i at lægge sig paa Ryggen modfat hinanden Arm i Arm, saa gjælder det om med opløstede Ben at tage fat i Modstanderens ligeledes opløstede Ben og vende ham en Kuldbøtte. Der prøvedes, hvem der kunde bære de sværeste Byrder. Heri var der Ingen, der overgik en norsk Skipper, idet han en Dag indgik Væddemaal om at bære to Tylot Fjæle et vist Stykke Vej, og han gjorde det ogsaa. Denne norske Bjørns Kraft imponerede Alle og esterlob en vis krænket dansk Stolthed, der søgte sig en Lejlighed til Oprejning. Og den tilbød sig et Par Dage efter. Stjærnkæstuen var fuld af Folk, og den stærke, norske Skipper var der ogsaa. Saa henvender Romanen sig til ham med de Ord: „Saa, forleden saa vi, at der Ingen her paa Pladsen var i Stand til at tage Rampen op med Dig paa langt nær, men i Dag har vi en Mand, kan Du vende hans Haand, saa anerkjende vi Dig for den stærkeste Mand, der nogenfinde har været her, og jeg giver en Omgang til Alle her i Stuen, men kan Du ikke, betaler Du Omgangen og anerkjender, at her fandt Du Din Doermand.“

„Hvor er Manden?“ spørger Skipperen.

„Han sidder deromme bag Bordet“, var Svaret.

Hans Strumser sidder rolig omme bag Bordet i Samtale med Hans Lønne og har godt nok hørt Samtalen mellem Romanen og Normanden, men lader som Jagenting, og som det slet ikke angaar ham. Han sidder med Hænderne i Lommen. Da henvender Normanden sig til ham med det Spørgsmaal, om de to skal prøve at vende Haand.

„Na ja“, siger Hans, „det kan vi gjerne.“

Han tog Haanden op af Lommen, breder den ud og lader den falde med et saadant Brag ned paa Bordet, at Kopper, Glas og Flaster dannede en vild Galopade, sigende, idet han henvender sig til Normanden: „Kan Du vende mig den!“

Normanden saa med Forbavselse paa den udbredte Rave, der dækkede over mere end $\frac{1}{2}$ Kvadratalen Bordplade. Selv Lillefingeren var større end nogen kjendt Langemand. Hans, der nok har faaet Indtryk af, at Normanden ikke har stort Mod paa at række Haanden ud til Væddekamp, vil ogsaa helst være fri, men paa den anden Side nok hævde Stillingen, rejser sig i sin fulde, tre danske Alens Højde og kaster sine

Øjne rolig paa Normanden, der staar ovre paa Vordets modsatte Side. De to Kæmper, den stoute, bredskuldrede Normand med den kraftige Mustelbygning og den kæmpestore Dansker, stod rolige uden at mæle et Ord, stille, betragtede hinanden som ligesom at tage Maal af hinandens Styrke. Der bliver Blikstilhed i Stuen.

„Jacobsen! Stjænk os en Punch, vi tol Lad os sætte os, Hans, og give hinanden Haand paa at vi er „Karre“.

„Det var det kraftigste Haandtryk, jeg nogen Tid har faaet“, fortalte Hans siden, tilføjende: „Jeg tror ikke, at jeg kunde have vendt den Haand, men min Haands Størrelse gav ham Respekt.“

Naar det ellers blev til støjende, alvorlige Optrin, saa satte Kromanden sig op paa Skuldrene af Hans Lønne, hvorfra han svang Knortekjæppen mod Fredsforstyrterne, indtil de fandt Udgangen som det sidste Tilflugtssted.

Havet er frygtelig, hist, hvor det bruser
tungt imod Jyllands vestlige Kyst!
Svømmende Iskaaler Banjeret knuser,
bragende højt imod Klitternes Byst.
Nordhjets Gravlampe skinner henover
Ligjød af ældgamle, sumpende Land:
Havet ej bundet af Dødsanker jover,
kraftig det bryder sin Volge mod Strand.

Dette er et Udtryk for Havets Oprør hin Eftermiddag, da Lødsen og Hans Lønne stadig spejdede fra Lødsbjerget ud over Havet. Ligesom Skumringen er ved at røve Udfigten og Minut efter Minut gjør Synskredsen mindre, skimtes en Sejler paa Havet, kæmpende med de oprørte Bølger.

„Det er galt sat med det Skib, Hans Lønne, det vil have ondt ved at klare sig. Se her!“

Hans Lønne fik Rikkerten for Øjet og var som gammel Sømand snart klar over Stillingen.

„Ja, her er kun en Udvej: Sejlene er forrevne og Rev-

lerne kan ikke klare længe i dette Vejr, derfor er det bedst for dem der ude, at de spænde alt, hvad de har tilbage af Klude for, og saa sætter lige løb mod Land; men de prøve at krydse ud ad, og det magte de ikke."

"Ja", siger Lodsjen, "de kan maaste klare sig en Mil mod Syd, men saa vil de have naaet Revlerne, hvis ikke før."

Mørket faldt paa, Skibet og Havet gled bort for deres Øjne. De gik tunge og tauise hver til sin Hytte, med stille, bønkelige Tanker til ham i det Høje, der magter alt i Himmel og paa Jord. Men ingen blev Vidne til:

Hvad tumles hist paa skumrigt Hav?
Det er et Skib, som skal forgaa.
Halt opslugt af den vaade Grav
det lader hid mod Stranden staa.
Svo Mennesker, blege, med sidste Mod
vil kæmpe sig gjennem den vaade Flod!
Med Hyl sig hen Draknen svang,
om Skibet hvined' Storm fra Skj
og Skipperen paa Dækket jprang
forjærdet ved de stærke Gny.
Barmhjærtige Himmel, o Du os fri!
Hvo redder os Arme? Det er forbi!

Med opbragt Vælde Volgen drev,
i hvirvelvinde Blæsten kom,
med tunge Drøn Draknen rev
de tykke, stærke Masten om.
Brat nærmer sig Dødens Djeblik,
mens endnu paa Dækket de Pumper gif.
Skibstømmer, trindt af Skum ombrujt,
henvælder voldsomt overalt;
den ene Plauke jønderknust
og løstnet, som den anden faldt.
Snart nærmer i Volgerne Døden sig,
barmhjærtige Himmel! forbarne Dig!

Stormen havde lagt sig, det begyndte at lyse med en svag Rødme i Øst. Vesterhavets Volger væltede sig ikke længer med Gaarbdagens Bulder og Skumsprøjt i vildt Oprør ind over

Stranden, men fulgte hinanden i et sagte, roligt Tempo, hvislende, logrende og sliskende Havstoffsens yderste Rand; det var som de med en vis Undseelse skammede sig over deres lidenstabelige Favntag. I denne tidlige Morgenstund, endnu før det var Dag, gik Strandfogden Kane paa Hennegaard ned til Stranden for at se, om Gaarsdagens Storm havde optastet Brag. Hele Havstokken var langs aasted besat med alt muligt ituflaaet Skibsmateriel; her laa Planke og Fjælle, knækkede Master, iturevne Sejl og Loppærk, Ankere og Bandtønder og saaledes i det Uendelige. „Her maa foreligge et Skibs Forlis“, tænkte Kane, idet han fortsatte sin Gang langs med Stranden mod Nord, stadig foretagende Optegnelser paa det betydeligste Strandingsgods. Men hvad er det, der ligger der i det Fjerne? Der gik ligesom et Gys igjennem Kane. Det ser ud til at ligne et Menneske. Uvilkaarlig forstærkede han sine Skridt og stod i næste Øjeblik ved Siden af en druknet Sømand. Det første, han gjorde, var at undersøge, om der ikke var Spor af Liv; men alt tydede paa, at Livet længe havde været udsuget. Han bar den druknede Sømand lidt længer op paa Stranden, dækkede ham til og gik videre Nord paa i tunge, alvorlige Tanker over, hvad der alt var mødt ham og mulig kunde komme. Efter at have undersøgt sit Strandlen gik han hurtigst muligt hjem for at skaffe Bogn til den Drukne. Hvem var saa den Drukne? Ingen Oplysninger i den Anledning kunde gives. Det saa ud til at være en Mand omkring ved de 50, og efter Baaklædningen at dømmes maatte han formodentlig have været Skibsfører, det var alt. Nogle Dage efter stede de hans til Hvile paa Denne Kirkegaard.

Samme Morgenstund som Kane afsøgte Stranden i sit Len, gik det samme for sigovre paa Sydspidsen af Holmslands Klit i Bjerregaard Len, hvor Strandsoaden Jens Sørensens ligeledes var meget tidlig paa Færde. Han var gaaet fra sit Hjem lige til Stranden og var ikke kommen mange Skridt frem ad Retningen ned mod Nymindegab, før han, uden selv at vide det, pludselig stod stille, yderst forfærdet over at støde paa Liget af en ung, druknet Kvinde. Hele Stillingen og Tilstanden, hvori han fandt hende, lod ingen Tvivl tilbage om, at Livet var udsuget. Han tog hende i sine Arme, bar hende et Stykke bort fra Stranden, trak sin Trøje af, som han dækkede over hende, og gik med hurtige Skridt til sit Hjem for at skaffe

Hjælp til at bringe hende i Hus. Snart var han tilbage igjen med en Mand med en Stige og et Lagen. Den druknede Kvinde, en ung Pige omkring ved de 20, blev forsigtig viklet ind i Lagenet og paa Stigen som Vigbaare bragt ind paa Bjerregaard. Bjerregaard, der ligger langt mod Syd ned efter Nymindegab, hører under Holmsland, hvor de den Gang havde deres Kirke med en Bejlængde af over fire Mil, saa det var noget affides i Eiteraar og Vintertiden at naa derhen uden Beje. Derfor blev det bestemt, at den druknede, unge Pige skulde sejles over Fjorden for at begraves paa Kirkegaarden i Sønder Bork, hvortil der kun er en god Mils Vej. Det skete faa Dage efter, at hun blev stedt til Jorde i Kirkegaardens sydvestlige Hjørne. Jordpaafastelsen og en kort lille Tale blev holdt af daværende Sognepræst, Pastor Bøggild, senere Præst i Lintrup og Hjerding.

Nogle faa Dage efter denne Jordefærd var Præsten paa en længere Rejse til Familien i Ringkjøbing. Som han en Dag gik paa Gaden, kom en større, brun, langhaaret Hund hen til ham, snøstede til ham og lod, som den kjendte Præsten og fulgte ham, hvor han gik. Præsten gjorde Forsøg paa at jage den fra sig, lukkede den ude, naar han gik ind et Sted, men Hunden lagde sig trossigt uden for, til Præsten kom, selv om det varede i Timer. Dagen efter kjørte Præsten den fem Mil lange Vej til sit Hjem i Sønder Bork. Hele Tiden fulgte Hunden bag efter Vognen. De mange Børn derhjemme i Præstegaarden vare glade ved Hunden, der var from og venlig, men den skulde jo have et Navn, og Præsten kaldte den saa „Fontus“, der paa Dansk vil sige „funden“. Men Dagen efter at de vare komne hjem til Præstegaarden, søgte „Fontus“ op paa Kirkegaarden og skrabede sig et dybt Hul ned i Graven, hvori den druknede Pige var jordet. Præsten lod stadig Hullet jævne, men „Fontus“ skrabede lige saa tidt Hullet op igjen og lagde sig stadig tudende og hylende op paa Kirkegaardens sydvestlige Hjørne, og det stod paa i længere Tid, baade Dag og

Nat. Det var ijer om Natten uhyggeligt med denne evindelige Tuden fra Kirkegaarden.

Saa en skøn Dag var „Fontus“ forsvunden, og tænkte da Præsten: Det maa jo have været en løbst Hund, og saa se vi jo ikke mere til den. Men efter et Par Dages Forløb var Hunden der igjen, og paa Graven saa det ud til, at den atter havde strabet Hul, men selv jævnet det til igjen, og fra nu af gav den sig ikke mere af med Graven. Den var imidlertid meget medtagen af de to Dages Fravær, var træt og forkommen og vilde helst ligge og hvile sig paa Maatten i Forstuen. Men det var jo kun en Dags Tid, saa var det forbi, og fra nu af saa man den altid som Præstens stadige Ledfager.

Man skrev 1848.

Folkeaanden vaagnede efter lange Tidens Blunden. Folket krævede Frihed af Kæjere, Konger og Fyrster til at raade med for Livsivilkaarene i den menneskelige Tilværelse. Blodet rullede raast, Folkepulsen slog hurtige Slag, Mustler og Sener spændtes, en vældig Bølge spjldt med Fremtids Muligheder, af Forhaabninger, Længsler, berettigede Krav og vildledte Begreber stjælede hæn over Europa, saa mange Throner vakkede og adskillige ramlede. Mange Steder kæmpede Konger og Fyrster en forviolet Kamp imod den vaagnede krævende Folkevillie. Paa vort Folks Kongethrone sad Frederik VII med det træffende Valgsprog: „Folkets Kjærlighed, min Styrke“. Og det slog til. I de bevægede Tider samlede vort Folk sig trofast, offervilligt og enigt om Kongethronen og tog afsærgende og sejrende imod Oprørsstødet, der ved Løgn, Svig, Magt og List vilde flytte Danmarks gamle Grænseskiæl. Det er dog kun et lille Optrin fra hin bevægede Tid, der hører denne Historie til. Det var den 17. Juni 1849, at anden Eskadron af de Aarhus Dragoner drog ind i Ringkjøbing, hoorfra en Kommando under Doervagtmester Kloppenborg blev afsendt længere Syd paa, for at beskytte den sydlige Del af Ringkjøbing Amt imod Udplyndring af Oprørerne, der allerede huserede slem i Ribe Amt. Den Styrke, Kloppenborg drog ud med, bestod af 24

Dragoner foruden ham selv, hans Søn, der var Vagtmester, og en Korporal. Den 20. Juni stod denne lille danske Tropp i Bræsbølbro, hvor der var samlet en Del Embedsmænd og mange Bønder, der gav Kloppeborg Meddelelse om, at en større Udskrivning paa en Mængde Bogne under Dækning af Slesvigholstenske Dragoner skulde afgaa til Varde, og de rettede en indtrængende Opfordring til Kloppeborg om at forhindre det. Ordren, Kloppeborg havde modtaget, lød imidlertid kun paa Rekognoscering i Ringkjøbing Amt, hvilket han lød de tilstedeværende vide. De trængte imidlertid stærkt ind paa ham og spurgte ham, om Beboerne i Ribe Amt ikke var lige saa gode Danske som dem i Ringkjøbing Amt. „Hvorfor skal de understøttes af vort Militær og vi ikke, naar det kan lade sig gjøre? Men det er jo rart nok at have en saadan Ordre i Lommen, saa udsætter man sig ikke for Fare“, lød det fra een i Forsamlingen. Det var imidlertid for meget for en gammel Soldat at skulle skjædes ud for Kujon. Kloppeborg trak Ordren frem, viste Forsamlingen den, idet han sagde: „Som Soldat maa man lyfste Ordre; men vil De paatage Dem at tale min Sag, hvis Foretagendet ikke lykkes og jeg bliver sat under Tiltale, saa skal De vide, at tredie Regiments Dragoner har baade Lyft og Mod til at understøtte enhver dansk Mand, ligegyldigt til hvilket Amt han saa hører, og saa i Guds Navn afsted.“ Hele Forsamlingen udbrød med Jubel: „De kan stole paa os!“ Nu gik Marchen Syd paa til Lydom Mølle, hvor der blev fodret. I Lydom Mølle havde der været 8 Slesvigholstenske Dragoner om Morgen; de havde set den unge Kloppeborg, der med nogle saa Dragoner udgjorde Fortroppen, og havde saa skult som muligt pillet af den nærmeste Vej til Varde, hvor de havde bragt den første Meddelelse om de Danstes Nærværelse.

Mens der fodredes i Lydom Mølle, holdtes der Krigsraad. Styrken deltes saaledes, at den unge Kloppeborg gik til Outrup med 8 Mand og den ældre Kloppeborg til Snorom med 16; paa de to Steder var nemlig Knudepunkterne og her skulde enten det ene eller det andet Sted Transporten med dens Dækning støde til Hovedlandvejen, der fører til Varde. Vagtmester Kloppeborg kom i stærkt Trav ind til Outrup, hvor han netop kom tidnok til at opfange Transporten og redde Degnen fra at blive hængt af to Slesvigholstenske Dragoner, der havde ham mistænkt for at staa i hemmelig Forbindelse med de danske

Tropper. Her toges foruden Transporten en Mand til Fange, Resten flygtede i den værste Fart ad Varde. Overvagtimester Kloppeborg tog med sit Mandstak fra Snorom Retning efter Henne. Henimod Filsø fik de Nje paa en Trup Slesvigholstenste Dragoner. Korporal Sørensen foer efter dem med fjorten Dragoner som løsladte Mynder, men Slesvigholstenerne tog det med Ro, da de vidste, at mellem dem og Danskerne laa en Moje, som ikke kunde passeres af Kavalleri. Kloppeborg og hans Hestepasser, Remmerslund, foretog imidlertid en omgaaende Bevægelse, som ikke blev bemærket af Tyskerne, men ved denne Bevægelse kom de bag paa dem, og de bleve først opmærksomme paa dem, da de vare stille ved et mindre Vandløb. Her over dette Vandløb var lagt en Bro af Stænger og Tørv, og som de i det stærke Ridt vilde sætte over Broen, knækker den, og Remmerslund styrter igjennem med Hesten. Kloppeborg, der hverken kan standse eller vende, men er en udmærket Rytter, giver Hesten den rigtige Hjælp og sætter over Broen, uden at Hesten berører den. Nu kom der Fart paa Slesvigholstenerne, men det varede ikke længe, før Kloppeborg indhentebe en af dem, som gjordes til Fange, Resten flygtede ad Varde til, dog mentes der, at der var bleven en tilbage i Lyngbækkerne, men da han ingen Steder var at opdage, saa maatte han jo være kommet bort med de Andre. Kloppeborg fortsatte imidlertid Forsølgelsen til en Mil fra Varde, da hans Hest ikke kunde mere. Kloppeborg, der i Fortrolighed med Skjælmen bag Øret havde ladet sig forstaa med, at der stod en betydelig dansk Styrke bag ham, havde virkelig derved opnaaet at stikke Tyskerne Blaar i Dinene, saaledes at han med sine 24 Mand stræmmede Tyskerne bort fra Varde efter Kolding og Ribe til, endstjønt de stode der med en Styrke af 1100 Mand Infanteri og to Eskadroner Kavalleri.

Der var imidlertid bleven en tyff Dragon tilbage ved Henne, den Gang Angrebet paa Danskerne fandt Sted. Da han skjønnede ikke at kunne knibe bort uden at blive fangen, havde han skjult sig bag Klitter og Lyngbænker, haabende paa at kunne benytte den kommende Nat til en sikker Flugt. Men at vælge den Vej, hans Kammerater vare tagne, ansaa han for altfor farlig. Enten maatte han vælge en sybligere Vej eller

en nordligere, han troede sig imidlertid sikrere ad en nordligere, end ad en sydligere, og saa valgte han den.

Det gjaldt jo om saa forsigtigt som muligt at slippe bort. Han trak sin Hest omkring i Dalene mellem Klitterne, og da han mente sig tryk, gav han sig til at fodre sin Hest, tog til Beholdningen i sin Brødpose, lod Hesten gaa og græsse lidt, lagde sig i sin Kæppe i den stille, milde Sommeraften for at tage sig et Blund, før han turde vove sig ud paa det natlige Ridt. Sove trygt kunde han ikke, urolige, vemodige Drømme tumlede i omtaaget Bevidsthed gjennem hans Hoved, snart følte han sig ved Examinsbordet i Halle overfor en vanskelig Opgave, snart stod han ved Stranden overfor et oprørt Hav, hvor et strandet Skib arbejdede sig forgjæves frem gjennem de fraadende Bølger. Ja, han saa tydelig sin Fæstemø hængende i Tovværket og ligesom tilvinke ham det sidste Farvel. „Johann!“ løb det for hans Øren; han saa Stibet forsvinde i Bølgerne. Han saa danske Dragoner komme farende i suldt Firspring, svingende blodige Klinger over hans Hoved. Han vaagner og farer op med et Spring. Han havde, før det skumrede, haft et Kort fremme og set efter, i hvilken Retning og ad hvilken Vej han skulde se at naa frem. Nu gik Uret efter 12, nu var det Tid at bryde op.

Han red nu et langt Stykke ved Klitternes inderste Rand ind imod Land, indtil han naaede en Vej, der førte ud over Engene. Her red han et langt Stykke, passerede to større Vandløb og naaede saa en større Landsby. Her fører Vejen lige forbi en Kirke, hvis Kirkegaard løber et Stykke langs med Vejen. Underlige, anende Følelser gribe i dette Øjeblik hans Sjæl. Han udsløder tunge, dybe Suf. „Marie! Marie! Det skulde dog aldrig være her, Du har fundet dit sidste Hvilested? Paa Sjællands Bestykt var det jo, I forliste.“

„Vov, vov, vov“, løb det inde fra Sønder Bort Præstegaard og en tyk og bred, langhaaret Hund styrter gjærende ud imod ham, men aldrig saa snart er den i hans Nærhed, før den springer pibende, ligesom skamsfuld op imod ham.

„Min Roland! Min Roland! Er det Dig, min gamle Ven?“ Han holdt strax Hesten an, steg af og klappede kjærregnende Hunden, der blev hel elleveld af Glæde, sprang op ad ham og vidste ikke, hvad Ven den vilde staa paa. „Er min

Marie's Grav her paa Kirkegaarden? Kan Du saa vise mig den, Roland?"

Det var, som Hunden forstod Tiltalen og Spørgsmaalet og gav sig paa Vej op ad mod Stønten, der fører ind paa Kirkegaarden. Her ved den nedrammede Pæls Korsgang bandt Johan Hesten fast og fulgte saa „Roland“ til Kirkegaardens sydvestlige Hjørne. Saa snart de vare naaede derhen, gav Hunden sig til at strabe med en Voldsomhed i den derværende Grav, som om det gjaldt Jagten efter det kosteligste Bildt.

Johan stod vemodig stille og maalsløs som Tilskuer til dette forunderlige Optrin i denne sildige Nattetime. Hunden var snart helt begravet, men saa udstødte den paa en Gang en Lyd, der ikke kan udtrykkes hverken ved Biben, Knurren eller Gjøen, men var et fint Sammenspil af de tre Lyde, og saa hæver den sig rast op fra det opstrabede Hul med en Gjenstand i Munden, som den paa en vis triumferende Maade overgiver Johan. Underlige Følelser griber hans Hjerte ved Synet af den lille Smykkeæske, som han havde foræret Marie samtidig med „Roland“ hin Stjønne Høstidag paa Volden i Stade. Han saldt paa Knæ paa Marie's Grav og bad en stille Bøn til Gud vor Fader i Himlen med Tak for Alt indtil denne Dag, at han havde ført ham gennem Krigens Færrer til hendes Grav, som han havde elsket højt af Alt paa Jorden. Han vilde i dette Øjeblik ligesom gjøre Regnskabet op for al sin Færd, og han blev ligesom baaret og løftet opad med indre Udfigter. Tabet af hans Fæstems var gaaet ham dybt til Hjerte, og da der lød hen over Thykland et begejstrende Raab om at komme de af Dansterne betrængte Brødre i Slesvig og Holsten til Hjælp, da stillede han sig blandt de Frivillige og fik som saadan Blads blandt de slesvig-holstenste Dragoner. Som han var kommen Begivenhederne paa nært Hold og havde set paa Forholdene baade i Holsten og Slesvig, var det gaaet op for ham, at der med Hensyn til Undertrykkelse mulig var et „Aber dabeit“, for han havde Thykland over, hverken i By eller paa Land, fundet det Velvære som i Hertugdømmerne. Skjønt disse Tanker tit havde gjort hans Sind tungt, saa han ofte tvivlede om den Sags Retfærdighed, for hvilken han kæmpede, var han nu i dette Øjeblik taknemlig for at være ført herhen. Længe laa han henseunten i dybe, mørke Tanker, glemmende at han var en jaget Fugtning i et fjendtligt Land. Høis han

vilde bjerge Friheden, maatte han bruge Matten, som kun var kort, og rive sig løs fra dette kjære Sted. Ufken havde han forsigtig puttet i Brystklommen paa sin Waabenfrakke, der skulde den gjenmees, hans Hjærte nærmest, til det blev lyst, saa han kunde se dens Indhold. Inden han rejste sig, plukkede han sig en lille Buket af Græs og Blaafløkker, og gik saa med tunge, alvorfulde Skridt hen over Kirkegaardens triste og øde Gravhøje. Ingen Steder fandtes Spor af, at kjærlige Hænder hæggede om Gravene ved at plante Blomster eller Buske paa dem, ret et tro Billede paa hans egen tunge, alvorfulde Eindsstemning. Han steg til Hest ved Grænten og red Øst ud af Byen ad den tunge, sandede Vej efter Lydom, fulgt af „Roland“. Uden for Byen steg han af Hesten, klappede „Roland“ og sagde til den: „Gaa Du tilbage, min Ven, Du har det bedre, end jeg under mine nuværende Forhold; men vi ses nok igjen. Naar Krigen er til Ende, vil jeg hente Dig hjem; thi saa kommer jeg her igjen for at rejse et Minde paa Maries Grav.“ „Roland“ forstod ligesom Tiltalen og pillede af tilbage til Præstegaarden. Johan red i stærkt Trav Øst paa for at slutte sig til sin Afdeling paa Herregaarden Lunderup.

Til Lunderup ankom han lidt efter at Solen var staaet op, men her modtog han Oplysning om, at Eskadronen alt om Eftermiddagen Dagen før hurtigt mulig havde stændt sig bort efter Varde til for derfra at drage efter Ribe og Kolding, og det hed sig, at Varde var besat af de Danske. Han var meget medtaget, baade af Gaardagens men især af Mattens Begivenheder. Han havde redet haardt og var meget mat, uden Søvn og uden spunderlig Mod. Hans Hest var ogsaa meget medtaget og trængte baade til Vand og til at faa noget at æde. Det saa jo ud til, at han havde et langt Stykke Vej endnu at tilbagelægge, før han kunde haabe at indhente Eskadronen; derfor var det nødvendigt, baade for hans egen som for Hestens Skyld, at der gjordes Holdt. Han længtes ogsaa efter at faa Ro til at undersøge, hvad Ufken indeholdt, og nu kunde det ske. Han tog den frem, aabnede den og fandt indsvøbt i et Stykke bestrevet Papir en Haarlot fra Marie. Hun skrev:

„Min kjære Johan!

Fader siger, vi er strandede paa Sjællands Rev, og hvis vi ikke ved et Guds Under blive reddede, saa maa vi forgaa! Det er Nat, Bølgerne stykke over Skibet. Jeg hinder dette,

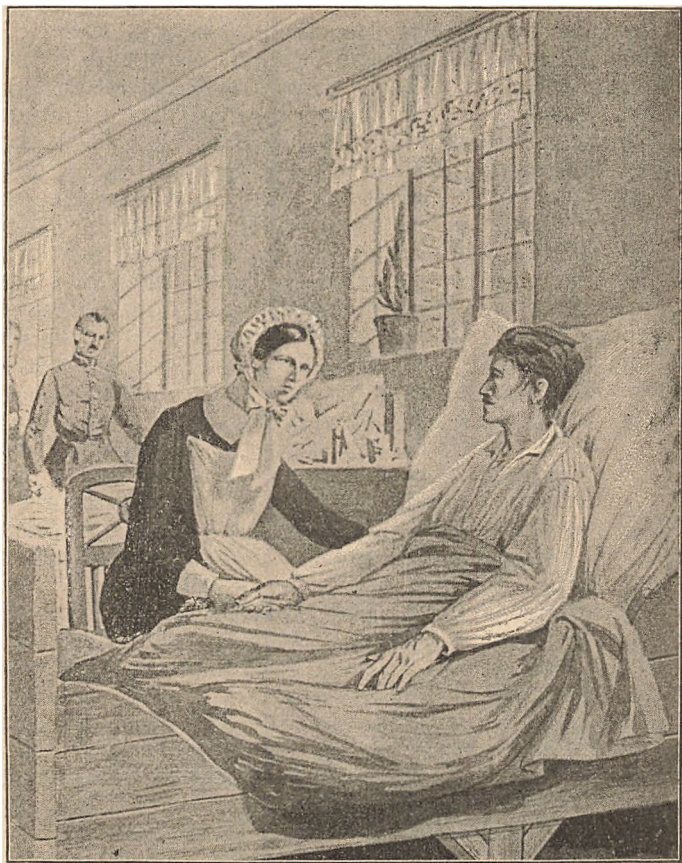
indlagt i din Veste, om din tro „Roland“s Hals, og det vil
 saa være det Sidste, Du ser fra mig i dette Liv, om det
 ellers naar Dig, og Gud vil, at vi ikke skal naa i Land.

Lev saa vel, til vi mødes histoppe.

Din
 Marie.”

Underlige, rolige, dybe, alvorfulde Ord, uden Klage eller
 Beraab. „O, min Marie! min Marie! hvor det ligner Dig,
 og at jeg skulde miste Dig!“ En kold Svøbe perlede frem
 paa hans Pande, han sank sammen paa en Bænk i et Hjørne
 i Svendestuen, udmattet, sanseløs, legemlig og aandelig med-
 taget af Anstrengelse og overvældende Indtryk. Hvor længe
 han her havde siddet, vidste han ikke. Han vaagnede først
 op til klar Bevidsthed, da det var højt paa Dagen. Saa fik
 han lidt at drikke, spise kunde han ikke, og saa igjen til Hest,
 men hvad Retning han skulde tage, grundede han længe over,
 idet han red ud fra Lunderup. Endelig tog han Bestemmelse
 om at ride ind over Heden, tværs igjennem Landet efter Kol-
 ding og mulig støde til Varde—Kolding Vejen ved Brørup
 eller Vejen By, for rimeligst var det, at Eskadronen var taget
 den Vej, da den slesvigholstenste Hovedstyrke i de Dage laa om-
 kring Fredericia, hvilken By de belejrede og bombarderede. Nu
 gik Ridet ad Hedespor og Hulveje Ost paa, saa hurtigt som
 Hest og Rytter kunde orke; men det var ikke længer en stolt
 Stikkelse paa en rast og sprig Hest, nej det var en udmattet
 Kriger, der sammensunken luntede afsted paa en udmattet
 Ganger. Kortet, han havde, viste kun de større Veje, saa han
 havde kun Solen og Kirkeetaarnene som Kompas til at rette sig
 efter paa de ukjendte Hedeegne. Tankerne vare uklare, hele
 Tilstanden omtaaget, Sindet tungt og Smærter og Trykken for
 Brystet. Med et Par Ophold naaede han ved Solnedgang
 Doustlund Mølle. Han formaaede ikke mere, Hesten var ogsaa
 saa medtaget, at den heller ikke var i Stand til at naa længere
 frem. Her gik han saa i Kvarter. Han kom i Seng, men kunde
 ikke sove, fik Feber, Blodoptastning og blev alvorlig syg. Her
 laa han saa i flere Dage hen i en meget betænkkelig Tilstand;
 men en omhyggelig Pleje fra Møllerfolkene Side fik ham dog
 efter en 14 Dages Forløb igjen oven Sengen. Det tog Tid
 med Kræfterne. Han var saa forfærdelig mat, og Blodspytningen
 kom stadig igjen, om end svagere. Rygtet havde saet, at Etsa-

brønden, hvortil Johan hørte, laa i Roarter paa Estrup og Sønderstov, og nu, da han var kommen sig lidt, agtede han at naa bort til den næste Dag, som var den 7. Juli. Men silbig om Aftenen den 6. kom der Egtogne til Møllen, der

hadde været i Kolding, og Kuffene fortalte, at hele den Slesvig-holstenste Armee var slaaet bort fra Fredericia og kommen i

den vildeste Flugt og dragen Syd paa. Denne Meddelelse gjorde et stærkt Indtryk paa Johan, og han bestemte sig strax til endnu samme Nat at tage bort.

Nu red han hele Natten og naaede et Stykke op ad Formiddagen til Christiansfelt, hvor han fik fuld Røde paa det store Nederlag ved Fredericia. Han var yderst medtaget af Mattens anstrængende Ridt, især da han endnu følte sig meget svækket efter Sygdommen. Paa Søsterhuset havde han en Søster, der med al sin Kjærlighed tog sig af ham og plejede ham paa det bedste. Han maatte gaa til Sengs, fik atter Feber med Blodopkastning og blev meget mat og afkræftet, saa hans Tilstand blev mere og mere betænkkelig. Til sine Tider havde han det dog helt godt, og saa fortalte han Søsteren om Mariæ Grav, om hendes Brev og om Roland, samt alt, hvad der havde mødt ham paa Turen i Vestjylland. „Ja, min kjære Søster! Jeg tror ikke længer paa den Sag's Retfærdighed hvorfor jeg har kæmpet, men tager det som en underlig Førelse at jeg derved skulde blive ført til min Mariæ Grav. Hun, har fundet sit Hvilested paa en øde Kirkegaard paa dansk Grund. Selv om jeg igjen bliver rask, kan jeg ikke længer kæmpe mod det Folk, der har stjælet hende et fredlyst Hvilested.“ Vilde Feberfantasier gav sig igjennem usammenhængende Sætninger Udtryk fra hans Læber. Et voldsomt Anfald tog atter fat paa ham, hoorefter han faldt hen i en stille Slummer.

Det blev hans sidste Sønn.

Tegningerne til denne Historie er leverede af Carl H. F. Schmidt.

Sveden Grød.

Meddelt af J. Faasbol. (F)

Grød er Landets bedste Grøde,
Som er sur og som er jøde;
Grød kan ædes uden Smør,
Er den ellers som den bor.
Om den ogsaa er lidt sveden,
Derved er vi ikke vreden.
Ihi vi ved, at jomnie Gryder
Gjerne have disse Lyder;
De kan saa det af saa lidt,
Dette har vi hørt saa tidt.

I forrige Aarhundrede, og et godt Stykke ind i dette, gif Skoleholderen mange Steder om paa „Madning“, det er: han gif paa Dmgang og fik Kosten af alle Byens Grundejere, baade store og smaa, fordelt efter Skat, saaledes at han hos en mindre Landboelsmand fik et eller maaste to Maaltider, medens han hos en større Gaardejer kunde saa Kosten i 14 Dage.

Foranstaaende Rim er lavet af en Skolelærer i Allerup, Tostlund Sogn, ved Navn Hans Dam, som der for 70 Aar siden gif om paa Madning.

Samme var ogsaa en Tid Lærer i Boolsund, hvorfra nedenstaaende Brudstykke af et der lavet Rim endnu lever i Folkmunde:

Et Provst fra Gram
Besøgt Hans Dam
I Boolsund Skole med Ere.

Præsten i Skjærbæk.

Meddelt af J. Faasbol.

En Søndag Formiddag begyndte det at regne voldsomt efter en langvarig Tørke. Præsten i Skjærbæk stod netop midt i sin Prædiken. Da han nu saa, at det stylede ned, raabte han med Pathos: „Det regner! Det regner! Vare de ogsaa fik noget i Gasse.“

I forrige Tider havde Præsten i Skjærbæk nemlig ogsaa en Gaard i Gasse.

(5K1)

Sankt Hans Blus.

Efter et iøenst Emne. — Gjenfortalt af Jens Skytte. (F) A

Historien, her skal fortælles, tilbrog sig for omtrent et halvt hundred Aar siden. Saa den er da i det mindste gammel nok. Men det, den egentlig handler om, kunde for den Sags Skyld lige saa godt være hændet i Fjor eller i Gaar — og hændes vist ogsaa baade hjt og her, kjender jeg ellers Menneskenes Børn ret. Thi at en ung Karl og en ung Pige gjerne vil have hinanden, men at der er nogen, som ikke under dem den Fornøjelse, — det er jo nu en Gang en Sag, som baade er meget gammel og meget ny, lige saa gammel som selve Verden, lige saa ny som Dagen i Dag.

Dg min Historie handler netop om saadan to rare, unge Mennesker, hvem det var en usigelig Hjærtens Glæde at komme sammen, saa snart de kunde se deres Snit, tage hinanden om Halsen og kyskes og tale de mildeste Ord, de ejede.

Byen, hvor Historien foregaar, var en lille Søfjæbstad, — Navnet kan det være det samme med; men Gaden, de to unge boede i, kommer jeg til at nævne; den hed Bersillegade. Mulig er der en og anden af mine elskværdige unge Læserinder, som her rimper lidt Næse og synes, at Navnet kunde have været smukkere. Dg jeg tilstaar, Navnet klinger ikke videre kjønt i en Kjærlighedshistorie. Derfor er det ogsaa med en Følelse af dyb Tilfredsstillelse, jeg sthynder mig at meddele, at

kaldtes den rigtig nok tiest Persillegade, men nu bærer den det langt stateligere klingende Navn Slotsgade.

Nogen rigtig „fin“ Gade var den ikke den Gang, Persillegade. Dens Stenbro var slemst ujævn og krudret, ligesom oldnordisk, de fleste Huse gamle, lave Bindingsværksbygninger, gamle Kønner og Træsture, byggede efter en Linje, som det vilde have været yderst forvovent at kalde lige. Imidlertid boede der ogsaa den Gang — ikke at tale om nu til Dags — adskillige anseede og ret velhavende Folk i Gaden. Og til dem kunde man med rette henvende sig som til Søskende og Kjøbmand Søren Kamberg.

De var Gjenboer, Slægtninge var de ogsaa; men med Enigheden stod det for Øjeblikket kun paa en daarlig Fod.

Uvenskabet havde været et Par Aars Tid og hidrørte fra en Arv. Nærmest ved Kaptejnens stod et gammelt Hus, der ejedes af en fælles Slægtning, og som Malm havde gjort sig Haab om at arve, hvorved han vilde blive i Stand til at udvide sit Omraade. Men da Slægtingen saa endelig tøde, viste det sig, at han havde slijtet Arven mellem Malm og Kamberg paa den Maade, at den første skulde have Huset og den sidstnævnte Grunden, det stod paa.

Nu var Kamberg visseelig en ret stikkelig Mand, men tilige en siffig Forretningsmand. Han mærkede ret snart, hvordan Kaptejnens Fingre klæde efter at faa fat i Grunden, hvorpaa hans arvede Hus stod, og holdt den derfor i en temmelig stiv Pris. Men da blev Kaptejn Malm som rasende, — thi han var en opfarende og brydsk Herre, som i sin Krafts Dage havde arbejdet i det „vellovlige“ Søroverhaandværk, man kalder Kapervæsenet. Og han svor paa, han vilde flytte ind og bo i det arvede Hus lige til sin Dødsdag, sjønt det baade var gammelt og falsdfærdigt, medens hans eget var nyt og smukt. Og ind flyttede han med hele sin Husstand, medens baade han og Kjøbmanden samtidig udtog Støvning mod hinanden. Rettenes Vej er lang, og saa længe Sagen stod paa, vandrede den gamle Kapergast stadig omkring med skarpladte Pistoler i Lommerne, sværgende og bandende paa, at han vilde skyde hvem som helst fra det Kambergste Hus, Mennesker eller Dyr, der vovede at sætte sin Fod paa den omtvistede Grund.

Kun een vovede det, og det var Knud Kamberg, Kjøbmandens Søn, en raff og velvogen Knøs paa et Par og Tyve

Var. Og den, han vovede det for, var Marie Walm, Kaptej-
nens Datter. Hun var et kjønt, mørkladent Stykke Pigebarn
med det tykkeste, blaasorte Haar og to mørkebrune Øjne, hvis
klare Glans havde sat baade en og anden Ungersvends Hjærte i
røde Luert og Brand. Men det havde de samme Ungersvende
ikke noget for; for Marie elskede Knud og ingen anden. Det
vidste for øvrigt saa godt som hele Byen. Kaptejnen vidste det
ogsaa; men saasom han elskede sin Datter og tillige var en
Smule ræd for at bringe hendes Blod, der var lige saa hødt
som hans, i høj Bølaegang, havde han hidtil lukket det ene
Øje for de Stævnemøder, de to Unge holdt. Men mildt saa

han ikke til det, og han havde ogsaa ret tydelig ladet sig for-
staa med, at han gav aldrig sit Samtykke til deres Forening.
Naar Tiden kom, skulde han nok være Karl for at afgjøre,
hvem der skulde være hans Sviigersøn. En Soldat skulde det
være, eller en raft Sømand, en Karl, som havde set Faren lige

i Djinene og vist, at han ejede Mod og Kraft. Men aldrig i Verden en Rosinpiller og Distelspringer, som bare levede af at tage Bønder ved Næsen og aldrig havde kjendt til, hvad det vilde sige at ride en Storm af eller lege en barst Leg med Huggert og Pistol. Den Vise havde den gamle Kapergast nyanet paa saa tit og mange Gange, at Marie fuldt vel vidste, hvor hun havde ham.

Saa kom Processen, og dens endelige Udfald løb paa, at Kaptejnen skulde enten rive Huset ned eller ogsaa afstaa det til Kjøbmand Ramberg for en rimelig Sum.

Da flød Bøgeret over.

Dommen faldt netop Sankt Hans Aftens Dag. Hen paa samme Dags Eftermiddag stinnede en blank, dalende Sommer sol saare lyst og fornøjet ind paa de gule Mure af det domfældte Hus; ude paa Gaden stod en graafljægget Mand og stirrede paa det samme Hus, men han saa rigtignok alt andet end lys og fornøjet ud. Hift og h'r rundt om ham raabte Folk muntert sammen trærs over Gaden, lo og snakkete op og satte hverandre Stævne ude ved Sankt Hans Blussene — for paa den Tid var det en almindelig Folkfest. Men den gamle Kapergast — for Manden var naturligvis ingen anden end gamle Malm — syntes ikke at have Øje og Øre for Folkets Glæde; han stirrede bare paa det gamle, gule Hus og mumlede og bandede indøvendig paa, at han skulde være Mand for at hindre dets Nedrivelse, om fornødent med Jid og Sværd.

Saa, netop som han drejede om Hjørnet for at se paa den Side af Huset, der vendte ud til Slotsbanken, fik han Øje paa Knud og Marie, der stod og talte saa fortroligt og kjærligt med hinanden, som vedkom deres Fædres Uvenskab og Trætte dem ikke det bitterste. Men dette Syn var mere, end en forbitret, gammel Kaperkaptejn kunde se paa med Ligegyldighed.

„Stip Bigen, Dreng, og strup af herfra!“ raabte han med en Røst, der skjald af Harme, og stak Kjæppen til Bejrs som til Slag.

De Unge foer overraskede fra hinanden og lod Armene synke. Men i næste Nu gjenvandt Marie Fatningen. Med rolig Røst, men med et Udbrud i Dine og Afsyn, som tydede paa Storm i Blodet, sagde hun:

„Ja saa Farvel, Knud — siden Fader vil det. Vi mødes jo saa igjen der ude ved Blussset.“

Ved denne aabenhjærtige Tilsigelse til Stævnemøde foer Raptejn Malm frem som til Entring. Men Datterens støtte Holdning imponerede ham; han drejede af, og nu fik Knud det glatte Lag.

„Det er nok paa Tiden, jeg en Gang siger min Mening rent ud af Bosen: dette her skal nu høre op, Dreng! Den, som kommer her mod min Billie, skyder jeg ned som en Hund. En Stympet og Kryster faar aldrig i Verden min Datter, aldrig, siger jeg, forstaar Du! Før Du skal saa min Datter, skal Du se dette Hus jævnet med Jorden; men det sker aldrig, aldrig, det siger jeg.“

Knud vendte sig brat under Bortgangen.

„De sagde Stympet og Kryster, Hr. Raptejn — der løj De, maa jeg sige Dem.“

Den Gamle slog en haanft Datter op.

„Store Ord og fedt Flæst hænger ikke fast i Halsen! Naar Du har vist, Du har Mand's Mod, skal jeg ogsaa behandle Dig som en Mand. Nu behandler jeg Dig som den, Du er — en Kræmmerdreng. Gaa din Vej. Bøv ikke at komme her igjen!“

Det saas paa Knud, at han stod med et hvast Svar paa Tungen; men han tvang sig til at tie, og Blikket, han sendte Marie, da han gik, udtrykte tydeligt nok, at det var for hendes Skyld, han tav.

Et Øjeblik stod Raptejn Malm og hans Datter og saa hinanden lige i Ansigtet, tavs og fast. To kraftige Billier, der stod kryblede som Klinger til Tvefamp.

„Gaar Du ud i Aften og mødes med ham ved Blusset“, tog Faderen endelig til Orde, „saa lukker jeg Døren for Dig, forskyder Dig som Datter og gjør Dig arveløs.“

Hun svarede ikke et Ord. Hun saa ham endnu en Stund lige ind i Øjnene, vendte sig derpaa langsomt og gik ind, op i Husets øverste Stokværk, hvor hun havde sit Kammer.

Den gamle Rapergast drev frem og tilbage uden om Huset og inde i Gaardsrummet, stødte imellem Kjæppen haardt mod Brostenene, mumlede og grublede, og drev saa om igjen. Han saa sit Tjende og andre Folk glade drage ud til Blusning; der blev stille i Gaden, men han gik der endnu.

Han gik og tænkte paa sin tabte Proces, men især paa sin Datter. Han var en hersefjg gammel Knark, hærdet af Livet

paa Høvet og vant til at blive adlydt uden Muf eller Indvending. Alle hans Undergivne havde hidtil lystret hans mindste Bud, alle undtagen Marie — hans egen Datter. Dels havde hun en Willie, stærk som hans egen, at sætte op mod hans Krav paa blind Lydighed, og dels havde han overfor hende aldrig rigtig gjort dette Krav synderlig kraftigt gjældende. For i hans barste, gamle Sjæl fandtes virkelig et blødt Sted, og det tilhørte Datteren.

Men nu skulde hun komme til at bøje sig. Hans Datter var for god til at smides hen til saadan en Smule Kræmmerdreng, som oven i Kjøbet havde en Fader, der bare gik ud paa at snyde Kaptejnen og volde ham Fortræd. Og først og fremmest skulde der sættes en forsvarlig Bind for hendes Møde med Hyren i Aften.

Hum. Mon hun nu ogsaa brød sig om hans Forbud og Trusler? Netop paa Grund af dem vilde hun kanske nu være saare ivrig paa at sætte sin Willie igjennem og komme ud til Mødet. For Willie havde hun. Malm, ægte Malm, sad der i hende. Prægtigt Pigebarn i Grunden. Kjedeligt, ja virkelig kjedeligt var det, at han nys foer saa heftigt frem mod hende! Skulde han ikke gaa op og prøve at suakte sig til Rette med hende paa en rolig og fornustig Maade?

Og Kaptejnen gik ind i Huset.

Det var i ingen Henseende nogen let Gang for den gamle barste Isbjørn. Thi Sindet var stridt og uvant til at bøje sig, Benene stive og Trappen høj og stejl.

Oppe paa det næstøverste Trappetrin standsede han med et og slog sig for Panden.

Saa, det vilde han gjøre! Saa kom hun ikke ud til Mødet, og han blev fri for at fire og bulke for hende.

Trappen — man kunde ogsaa kalde den en Stige — hang for oven paa to stærke Særnkroge og kunde løstes af. Kaptejnen lagde sig paa Knæ oven for Hullet, løstede Trappen ud af Krogene, fradlede varsomt ned ad den, tog den derpaa i sine stærke Arme og bar den hen i en Krog.

„Rigtignok er hun et kjælt Stykke Pigebarn“, mumlede han, da han med Dinene stod og maalte Højden mellem Gulv og Loft, „men det Spring vover hun Binedød ikke. Heller ikke ud ad Vinduet. Og alle Folkene er ude ved Blussene, ingen kan hjælpe hende ud, hvis hun falder paa at raabe. . . Næ

næ, min Løs, prøv bare ikke paa at sejle om Kap med din Fa'r!"

Og han lo tilfreds med en dæmpet, gryntende Latter. Derpaa snusede han lidt omkring ved Dørene inde i Huset og ogsaaovre i Lejefolkenes Lejlighed, alle Begne lyfende sig frem ved at stryge nogle Svoolstikker — for Aftenstumringen var imidlertid falden paa. Jo, alt var nu i den bedste Orden: Dørene lukkede, ingen Folk hjemme.

Nu kunde han rolig gaa hen og drikke sin Aftengrog.

Henne paa Gjæstiverstedet „Hvalrosfen“ var der i Aften grumme faa Gjæster, to-tre graahærbede Skippere, der sad og figgede ud efter Blusfene, som lyfste frem rundt om paa Højderne. Kaptejnen sad for sig selv; han brød sig en Døjt om at figge efter de Narrestreger.

Bærten kom ind og satte sig. „Hvem har tændt det store

Blus henne paa Bakkens bag Deres Gaard, Kaptejn? Det er ellers et, der lyfjer op; Himlen er hel rød af det."

Kaptejnen studsede. „Blus paa Balken bag min Gaard?“

I det samme kom en Mand løbende gennem Gaden og skreg højt op: „Brand, Brand! Det brænder i Persillegade!“ Og Kirkekloffen hørtes tage til at klemte.

Ud af „Hvalrossen“ styrtede baade Vært og Gæster i største Skynding. Først og fremmest Kaptejn Malm. En Anelse slog ham: „Det er hos mig, det brænder!“ Han fik snart at høre, hans Anelse slog til, og han løb, alt hvad de gamle Ven orkede. „Maaſte er det kommet af Svovlstikkerne, jeg gif og strøg af!“ Da alt mens han løb, pintes han af den rædselsfulde Uvisshed: Hvordan var det gaaet Marie, hans kjære Varn, som han selv havde spærret inde?

Endelig, endelig naaede han hjem. En Mængde Mennesker, mest gamle Folk, løb hid og did i raadvild Forvirring, hujede og skreg op, uden at foretage sig noget. Alt var indhullet i en stinkende Røg; men ud fra det gamle Hus glimtede og luede, knasede og brasede det.

Den gamle Kapergast var vant til Ild og Røg, og Faren var hans gamle Kjending, jo større og mere overhængende den var, des roligere blev han. Og nu raabte han med en Røst, der rungede højt op over al Striget og Larmen, den Røst, som saa mangen Gang havde gennemtrængt Stormens Hulen og Kampens Bulder:

„Har ingen set min Datter? Er hun kommen ned af Loftet?“

Folk saa forbaufede og rædselsflagne paa hverandre. Alle havde troet, Huset var mennesketomt paa Grund af Sankt Hansfeften. Ingen var trængt ind i den brændende Bygning, og ingen havde endnu været omme paa den Side, der vendte ud til Balken og hvor Maries Kammer fandtes. Kaptejnen skyndte sig derom. Oppe i det aabne Vindue stod Marie og støttede sig til Vinduesposten. Røgen drev ud af Vinduet.

„Staf en Stige!“ raabte Kaptejnen. — „Staa rolig, min Pige, bare rolig et Øjeblik!“

„Seg er rolig, Fa'r. Men Gulvet begynder at brænde under mig.“

„Bæk, af Bejen!“ Det var Knud Ramberg. Han kom styrrende, sveddrivende og i Skjortærmer, ene med en lang Stige paa Ralken, skubbende og trængte sig hensynsløst frem, saa Folk tumlede omkuld paa hans Vej. — Da Knud ikke havde

fundet Marie ude ved Blusset, havde han styndt sig tilbage til Byen; undervejs opdagede han Ildsbaaden, og da han hørte, hvor den var, satte han i Spring, saa ingen kunde følge ham, stød Gjenvæg bag om Byen, kom ned over Bakken og saa Marie staa der oppe ved Vinduet. Et Par Ord var tilstrækkeligt til Lydning af hendes Stilling. Han sprang straks hjem efter Faderens Brandstige.

I en Haandevending stod Stigen rejst op til Vinduet, og let som en Kat entrede Knud op ad Trinene.

Da lød et højt Rødselsbrøl fra mange Struber og i næste Nu et dump Bulder og Bras: det halve af Taget tilligemed Gavlen, der vendte ud mod Kaptejnens ny Hus, styrtede ned. Querne slog højt til Vejrs derfra med en Lyd som en umaadelig fladestro Latter.

„Stynd jer, stynd jer!“ hujede Folk op i Angst.

Med Marie i sine Arme stred Knud med fast Fodstifte ned ad den gængende og knagende Stige og satte hende paa Jorden. Og først nu, da Faren var ovre, sank Pigen slapt sammen.

Faderen tog hende ind i sin brede Favn. Og den ellers saa kraftige Gamling skjald over hele Kroppen, og Taarerne blinkede ned over hans rynkede, vejrslagne Kinder. Saadan havde aldrig nogen set Kaptejn Mal:n.

Hvad skal man sige til det. Selv en gammel, haardbagt Kapergast er jo dog, naar det rigtig kommer til Stykket, ikke mere end et Menneſte.

„Er han saa en Stymper og Røyster, Fa'r?“ hviskede Marie og saa paa Knud med et Blik fuldt af Stolthed og Omhed.

Og da gav Kaptejn Malm Knud Ramberg et Haandtryk saa kraftigt, at det rimeligvis vilde have bragt en Hofjunker til at knække i Knæ.

„Du har kapret Løjen som en rask Gut. Jeg mener ogsaa, det er ret og billigt, Priben hør' dig til. Og hiſk din Fa'r, at nu er Huset jævnet med Jorden, som Dommen bød. Saa kan vi vel blive Venner igjen, vi to gamle Rnarke.“

Grevinden fra Gram.

Meddelt af J. Fausbøl.

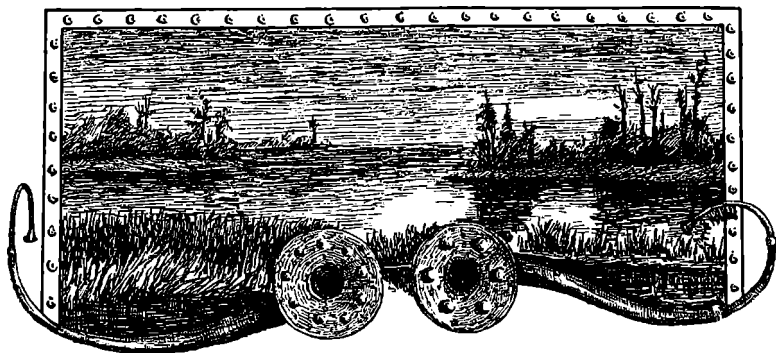
Grevinden fra Gram kjørte engang, saaledes fortælles fra gamle Tider. Hvad hun hed og hvorkænge siden, derom tier Historien; men som sagt hun var ude at kjøre, og Kusten bliver vaer, at der ligger en Mand daarligt til lidt ovre fra Bejen. Grevinden lader Kusten gaa hen for at spørge, hvad han fejler. Han kommer tilbage med den Bested, at Staffelen har brækket Venet.

„Naa, ikke andet,“ svarede Grevinden, „jeg var bange, at han havde Tandpine.“

Stedlige Ordsprog.

Meddelt af J. Fausbøl. (F)

- Han er fra Bestofte, han gjør intet ondt.
- At kjøre uden om Gram for de Abkjær Hunde.
- Den gaaber efter Græsset ligesom Gabøl Bol. — Oprindelsen til dette Ordsprog er følgende: Der var ingen, der vilde græsse By-Tyren; saa besluttedes det paa Grandet, at Tyren kunde æde Græsset paa Smedie-Laget. Og da de bandt Rebet om Tyrens Hals for at slæbe den derop, gaabede den ved dette Kvælningsforsøg; men Bymændene mente, at det var efter Græsset.

(D)

Broncelurerne.*)

Digt af Carl Berthelsen. (F)
Tegning af Max Kleinsørg.

De hige og søge — (D.)
og Højene fredes —
ved Ege og Bøge,
der graves og ledes
i dybe Skakter
og gamle Volde,
hvor Mørkets Magter
tilsammen holde.

*) Nationalmuseet i København ejer 19 Broncelurer, hvoraf ca. 10 i hel Tilstand. De ere i Løbet af dette Aarhundrede fundne i Moser, hvis Vand har bevaret dem uskadede lige fra Bronzealderens Tid, der sættes 800 Aar før Kristus. Man har kun fundet Lurer i Norden, og disse Instrumenter ere nogle af de ældste, man overhovedet kjender. De brugtes vistnok til Guds-tjeneste og bleve blæste parvis. Det fremgaar heraf, at Bronzealderens Folk maa have været meget musikalske, og endnu den Dag i Dag kan man spille paa disse Lurer, der udmærke sig ved paa een Gang kraftige og bløde Toner. Dr. phil. Angul Hammerich har indlagt sig megen Fortjeneste ved at undersøge Instrumenterne og foretage Forsøg med disse.

Det lyner, det luer
af ædle Metaller
fra Jætternes Stuer
og Kæmpernes Haller;
men hvad vi høster —
er smuldrende Løv?
Nej, Oldtidsrøster
vil vaagne af Støv.

Guderne sendte
i Tidernes Gry
Hornene gyldne —
dog svandt de paany.

Sælsomme Linjer
og gaadefuld Skrift —
raade den Rune
var Heltebedrift.

Guldet de søgte
og ikke dets Aand —
Gaverne svunde
af Menneskers Haand.

Mens Bølgen i Havet rinder,
der smeddes et fagert Skjold
af alle dejlige Minder
fra Fædrelandets Old,
og den, som er Barn i Sinde
og grunder i Sagas Bog,
en Hemmelighed skal finde,
som gjør ham paa Livet klog.

Det bruser og klinger,
og Hymnerne svinger
sig kraftigt og blødt mod det Høje;
det dufter med Foraarsroser,
og frem for vort straalende Øje
stiger og hilser den friske Natur
fra sivende Kjær og Moser
en liflig, harmonisk tonende Lur.

De laa deroppe i store Sale,
men uden Mæle og uden Tale;
saa fik de Tunger, saa blev de stemt,
den gamle Dur havde Ingen glemt.

Velkommen, I Pust fra Tider, som vel for Aartusinder
svandt,
omsider I dog Eders Mester, den kunstforstandige, fandt.
I føre vor Tanke tilbage til Broncealderens Stund,
da Lurerne klang saa dæmpet i Gudernes hellige Lund.

Hør, hvor det dirrer,
Præsterne synger
i tætte Klynger;
Skarerne tier;
Tonerne svirrer
som Melodier,
bane sig Vej til Hjærte og Øre,
det er jo Hejmdals Lur, som de høre;
mystisk vugger den slørede Klang
imellem Præsternes Offersang.

Du Folk i Nord,
hvor Kjærligheden til Arnen*boer;
husk, det er *her*, i Dit Moderskjød,
den nordiske Lur engang blev fød.
Gjem som en Skat, hvad Fortiden gav,
følg det store, det manende Krav,
øs af Mindernes evige Væld,
da vil ej Lykken svigte i Kvæld —
lyt til Lurernes kaldende Tale,
da vil det dæmre i Bjerge og Dale!

Minder

Minderuner fra Uabenraa Kirkegaard.

Paa Mindestøtten over Frederik Fischer:

I mørke Dage som i Dæmringstiden
Stod Haabet lyst og kraftigt ved hans Side.
Gid saa det staa hos os, som endnu stride,
Og hjælpe os til Kampens Maal at naa!

Paa Mindestøtten over F. P. Junggreen:

Lykkeligt det Folk, som fostrer flige Sønner.

Paa Mindestøtten over danske Soldater, faldne i Trearårskrigen:

Kæmper, som med Sejr gif hjem fra Got og Saar, er
Stenen sat af danske Mænd.

Af en Drengs Blindelse fra 48.

Af Sorgen Fverjen. (F, N)

Det var sidste Søndag i Marts 1848, at jeg som 9 Aars Dreng var mødt om Morgenen ved Fjlsted gamle Kirke. Der var Bekymring og en sælsom Uro over de ældre Folk, der var til Stede, som jeg ikke havde nogen Forstaaelse af. Da Præsten kom, iistalte han mod Sædvane Folket, trak derpaa et Papir op af Lommen og læste i længere Tid Noget op, som jeg heller ikke forstod. Efter ham traadte Godsejer K. frem og holdt under stærke Fagter og med megen Fynd en Tale, hvis Slutning omtrent lød saadan: „Følger mig Folk og slutter Eder tæt til mig! Jeg vil gaa i Spidsen for Eder for at vise Eder den rette Vej! Jeg vil omfavne Eder alle i mine Bønner og slutte Eder alle ind til mit Bryst.“ Havde der været Uro før, blev det nu meget værre; hvad man mente om det, Præsten havde læst op, mindes jeg nu ikke, men til Godsejerens Tale gjorde Folk den Bemærkning, at det var sært, hvor Hr. K. havde faaet den store Kjærlighed til Folket fra i dette Ojeblik, eftersom det var Gud og Hvermand vitterligt, at han havde ligget i Proces ikke alene med sine Tjenestefolk, men ogsaa med Bønderne lige siden 1820.

Landevejen fra Aabenraa til Sønderborg førte lige forbi mit Hjem, og vi lagde Mærke til, hvor uafslodeligt Karetherne i hine Dage humplede frem og tilbage, baade Dag og Nat over den stenede Vej. Iblandt dem var Godsejerens „den Gule“ mest kjendelig.

Folk væbnede sig i en Fart, saa godt de kunde; de gamle professionelle Krybstytter var bedst fjerne, for de havde Bøsserne i Orden; men hvem der ikke ejede i det Mindste en Bøsse med Flintlaas, løb til Smeden og fik lavet nogle forsærdelige Spyd, hvis Mage man endnu ser paa ethnografiske Museer, sendte hid over fra Afrika. To væbnede Mænd i hver By holdt Vagt hele Natten; til Bevis for, at de var vaagne, skrev de baade vittige og faste Bemærkninger paa Folks Døre og Døre. Jeg mindes endnu et saadant Vers, men finder dog ingen Anledning til at anføre det.

En dejlig Foraarsdag, først i April, blev der svært Køre i vor lille By; Friskarer var i Fremrykning, røvende og pløgende, heb det sig, hvor de kom frem.

Alt Mandskab mødte væbnet, min Onkel, der ogsaa drev Skytteriet, havde foruden Bøssen forsynet sig med en svær Grævlingstinds Jagttaste, hvad der gav Anledning til den Bemærkning, at N. S. vilde have de stude Friskaremænd med hjem i Tassen. Hele Flokken traf saa vesterpaa, kun en gammel, fordrucken, afstediget Korporal fra Livgarden til Fæst blev saa tilbage. Han bandte forstrækeligt over, at alle Mænd løb af By og lod ham ene om at forsvare Kvinder og Børn, og alt imens han bandte, knuste han en Mængde Flintesten for at saa en Stump, der passede til Laasen i hans gamle Karabin.

Vi Drengene drev for egen Regning ned til Tastbjerg, en Bakke oven for Snymandskoven; der laa vi saa blandt de høje Gypelbuste i det herligste Foraarssolskin, mens Lusten formelig dirrede af Lærkesang, og spejdede ind efter Aabenraa og ud over Fjorden, hvor et Orlogsskib og et Par Baade laa ubevægelige. Bludselig steg en Røgsojle til Bejrs fra et af Kartøjerne og et ejendommeligt, betagende Drøn lød ind over Landet. Det var det første Kanonstød i vor Egn. Der har lydt flere og stærkere Knald her, siden hint første, men aldrig nogensinde vil det dybe Indtryk, som dette gjorde paa os Alle, gaa mig af Minde. Det var ikke Angst, som bevægede os, men en betagende Forventning af det sælsomme, store Ubejendte bragte vor Indbildningskraft i den vildeste Bevægelse og vore Nerver til at dirre. Genimod Aften kom vor væbnede Tropp tilbage uden at have været i Kamp; den havde holdt sig i passende Afstand fra Friskarerne, som paa Flensborger Chausseen rejste ad Aabenraa til; dog havde et Par af de dristigste været

dem saa nær, at de kunde give en levende Beskrivelse af det hele, fantastiske Korps med dets sælsomme Dragter og Bæbning, hvortil Schillers „Die Räuber“ vel nærmest har leveret Forbilledet.

Smidlertid var Godsejer K. i al Stilhed bleven bortført af en dansk Kommando, som var kommen østerfra. Den Omstændighed, at overhovedet Noget turde vove at bortføre ham, var for Alle Bevis paa, at nu var Samsundet rystet i sin Grundvold.

En Dag kort derefter sad vi Børn og forsøgte forgjæves at se gjennem de smudsige, solbrændte Ruder i Skovbøl Stole, for at opdage Ngt i disse Forventningens Tider. Bludselig viste sig en Trop rødklædte danske Soldater, førte af en ridende Officer med en stor Fjer i Hatten; efter de Rødklædte kom en Flok Grønne og tilsidst nogle Ryttere.

Nu var det forbi med Stolens Orden; uden Spor af Tilbælselse styrte alle Børnene ud af Stolen, med den gamle Lærer bagefter. Gamle Kællinger raabte, at den, der bar Fjer i Hatten, var Kongen selv, og vi Drenges streg Hurra i vilden Sky. Soldaterne omringede i en Fart Skovbølgaard og Park, undersøgte hver Kro og marcherede derpaa bort, uden at have fundet Noget.

Der var de vildeste Rygters Tid. Aviser kjendte vi ikke stort til; men derimod havde vi en ualmindelig tungerep Røgtone, som i det Mindste en Gang ugentlig bragte det nyeste Ngt fra Abenraa; det var sjælden, at hendes Rtheder var paalidelige, men det gjorde ikke Noget, selv om man antog, at hun fabrikerede det Meste af det, hun fortalte, var man ligesuldt rasende spændt paa at høre hende. Stallen forsøgte i 64 at gjenoptage den gamle Efterretnings-tjeneste, men da var Romantikkens Duff gaaet af Tiden, og hendes Fortællinger havde da tabt deres Værdi. Der var ogsaa en vidunderlig Fremtoning i Abenraa, om hvem der fortæles Meget. Det var en fremlynet Pige, som betroede Provst Rehloff sine Syner eller Drømme om, hvorledes Striden skulde forløbe i Tiden. Nogle af hendes Syner venter endnu paa Opfyldelsen: „Der skal nemlig staa et Hovetslag mellem Abenraa og Haderslev, Kongen kommer til Abenraa nordfra, men hans Haar er hvidt.“ Skibstømmerne i Abenraa spillede en betydelig Rolle i Rygternes Verden, men den Dag, Fristarerne ryffede ind, var

de dog kloge nok til at begrave Stridsøgen. Derimod var Kaptejn Suensen — den senere Sejrherr ved Helgoland — ikke bange for at se Oprørerne lige i Øjnene. Abenraa ejede et Dampskib, som hed „Karoline Amalia“; dette Skib laa inde ved Holværket, medens Suensen laa udenfor med Korvetten „Najaden“. Kaptejnen vilde gjerne have fat paa Dampskibet og roede derfor ind til Bøen med noget Mandskab og fortalte Friskarerne, som stod opstillede paa Skibsbroen, at i Kong Frederik den Svendes Navn lagde han Beslag paa og tog Skibet med sig. „Das soll Blut kosten“, sagde Friskarernes Anfører. „Ja, prøv at styde paa mig, din oprørste Hund“, sagde S.; derpaa befalede han Mandskabet at hale Skibet væk for Næsen af dem, medens Friskarersførereren kommanderede „Læg an!“ men glemte at fyre væk.

Jeg mindes Slaget ved Bø. Det var første Gang efter Aarhundredets Forløb, at denne Egn gjennembævedes af Kamp-larmens fjærntullende Torden. Min Onkel, der i sin Tid havde staaet ved Frederik den Sjettes Grenaderer kom hjem fra Flensborg og var fuldstændig vild af Begejstring over den Fart, med hvilken Friskarerne var bleve kjørte syd paa, navnlig lo han af, hvad man fortalte i Flensborg om, hvordan Prinsens af Noer var jaget væk som gal, da han blev klar over, at hele Klatten kunde fanges i Flensborgs Gader som i en Kottefælde. Landsbyvæbningen lagde nu Waabnene til Side og gik i Gang med Foraarspløjningen. Derefter fulgte nogle underlig stille Dage, selv Rygtet tav, men da det saa talte igjen, var det med en anden Tunge. Samtidig med Esterretningen om det tabte Slag ved Slesoig, lød Kanonernes Torden mod Syd.

Det har været den sønderjydske Befolknings Lod — ikke alene den Gang, men ogsaa senere — at sejle paa Livets højeste Sø. Fra den vildeste Sejrsglæde og det fejreste Fremtidshaab er vi Gang efter Gang fænkede ned i en Sorgens Afgrund saa dyb og sort, at det, desværre, er flere blandt os, som har lidt Skibsbrud baade paa Tro og Haab. Det var klart, at nu vilde vi faa Fjenden ind i Landet; hvordan vilde han fare frem? Min Moder havde fortalt os Barndomserindringer om Franskmændene, hvis Tale lød som Spurvekoidder mod Regnvejrr; livsglade Folk, som kunde falde hinanden om Halsen det ene Øjeblik for at ryge sammen med blanke Waaben i det næste; men de var ikke her som Fjender. Vor gamle Daglejer

fortalte om Rosatterne, som brugte Knutten og tændte Baal i Sneen paa Gader og Beje; samt om Svenfjerne, som bandte sig selv og Andre Tusind Tylfter Djævel paa Halsen, idet de røvede Folks Heste; men disse Fjender havde kun været her saa uhyre kort.

Til Sammenligning blev derfor kun de dunkle Sagn tilbage om Krigens unævnelige Rædsler i det 17. Aarhundrede, og nu var det disse samme Brandenborgere og Katholiker, som kom igjen.

Saa kom en Dag selve Nederlaget personificeret i en større forsprængt dansk Soldaterhob — Folk af mange Waabenarter — marcherende forbi vor Dør. Det var bedrøvede, maaste halvt fortoivlende Djne, hvormed der bleo set paa denne stakkels, uordnede, smudsige og bødstrætte Hob, som dækkede en halv Fjerdingvej af Landevejen til Sønderborg.

Endelig kom saa Fjenden. Nu var det, at vi for første Gang styrede ud paa dette Haabets uvisse Dnb, hvorpaa vi sejle den Dag i Dag.

Det var ikke det syttende Aarhundredes brandenborgske og polske Benner, der kom. Sæderne var bleone mildere og Planerne mere vidtstuenne lagt, siden Tredivaarskrigens Dage; derfor kom ogsaa disse som Benner. De eneste Stærmsler mellem Befolkningen og de fremmede Krigere leveredes i Kjøkkenet, hvor disse Folk — der maaste lever tarveligt nok hjemme — aldrig kunde faa deres Fordringer tilfredsstillede. Den første Fremmede, vi fik i Kvarter, var Fører for en prøjskif Bioner-afdeling, som lavede brede Huller i de stærke, levende Hegn i Retning af, hvor Kolonnevejene skulde gaa. Djsaa Befolkningen maatte stundom hjælpe ved dette Arbejde. Han var en stille, fordringsløs Mand, som hver Dag drak en Flaske Rødvin, som vi maatte skaffe, og han betalte.

Fra nu af gaar min Erindringsstraad i Mave. Af det, som passerede senere, staar enkelte Træk og Begivenheder fast; men Tidssfølgen er glippet.

Vi Børn gif fuldstændig for egen Regning; i Skolen kom vi kun i Ny og Næ. Efterhaanden lærte vi tiidels at forstaa og gjøre os forstaaelige for Soldaterne; lærte at ryge Tobak af de Cigarstumper, som laa og flød, og havde maaste ogsaa lært at drikke Brændevin, om Noget havde givet os Noget. Min yngre Broder og jeg gif tit milevidt omkring, men kom dog hjem til Natten, eller naar vi blev sultne. Bak-

terne ved Aabenraa Fjord og Ghnet af Orlogsskibe var det, som trak mest. Kanonerne vækkede os om Morgenen og under deres dybe Drøn sov vi ogsaa tidt ind.

En Morgen var det rent galt. Bore gamle Vinduer klirrede og Huset rystede under en uafbrudt Tordenlarm fra Kanonerne i Sydost. Officererne red bort, men kom op ad Formiddagen tilbage med Esterretning om, at man havde sludt 2 danske Krigsskibe i Sænk ved Holdnæs.

Engang havde vi mecklenborgske Dragoner i Kvarter, blandt hvilke der fandtes en rødskjægget Fyr, som baade Kvinder og Børn var bange for paa Grund af hans glubste Væsen. De havde allerede ligget i nogen Tid og den Røde var bleven os mere og mere besværlig, da der en Dag blev blæst til Udrykning, uden at han kom tilstede. Slagtummelen havde været i nogen Tid og Dragonerne var redne af Gaarden, da den Røde kommer halende, vaad af Sved, men bleg som Døden. Han rystede saadan, at han næppe kunde sadle sin Hest. Da han red bort, løb vi Drengene bagefter for at se, hvordan Ritmesteren, der holdt med Estadronen nede syd for Byen, vilde tage imod ham. Det var med den inderligste Drengelæde, at vi blev Vidne til, at han fik nogle rigtig velmente Kalkedrag af Ritmesterens flade Klinge. Sen i Juni eller Juli fik vi meget fin Indkvartering, nemlig en Prins af Solms eller Salm, som idetmindste af Navn var Fører for et Husarregiment, som laa i Egnen. Han og en Major, som var en meget barst Herre, maatte nøjes med 2 smaa Stuer, hver næppe 50 □-Alen stor, hvoraf blot den ene havde Bræddegulv, samt 2 gammeldags Alkovesenge. Prinsen førte en Kof og flere Tjenere med sig, saa i hans Tid var min Moder fri for den ansvarfulde og lidet taknemmelige Rjækkengjerning. En Dag fik jeg Ordre til at vise Rokken Vej til Skovbølgaard, hvor han skulde hente Rjækkenurter. Da vi kom halvvejs, stod tykke Røgsøjler op lige bag mit Hjem. Jeg var gjerne løben min Vej hjem igjen, men maatte følge med til Gaarden, hvor Prinsens Kof blev overordentlig venlig modtagen af Fruen og 2 nydelige, voksne Døtre. Ogsaa jeg og min stygge, lodne Hund fik Lov til at komme ind i Dagligstuen, hvor der udspandt sig en timelang Samtale mellem Damerne og Soldaten. Fruen fortalte om, hvorledes de Danske i Foraaret med Vold havde bortført hendes Mand, ja endog medbragt en Judas blandt Egnens Befolkning,

for at være fiker paa at faa den Rette med, men at de senere havde hentet sig en lang Næse, da de kom og gjenneføgte Gaard og Park, „um den Herzog herauszukrahen.“ Soldaten hørte til, strøede Cigaraffen rundt omkring og var ikke fri for at spytte paa det bonede Gulv. Omfider hjalp en af Døttrene ham med Spyttebatte og Afkebæger. Da vi kom hjem, var der brændt en Gaard i Traasbøl; Uforsigtighed fra Soldaternes Side fik Skylden. Da der, som oftest, var højere Officerer indvarterede hos os, var det ikke sjældent, at Regimentsmusikken spillede i Parken henimod Solnedgang. Naar den store Tromme slog i, brølede alle Røerne i Marken, mens Kanonerne i det Fjerne stundom ogsaa lod sig høre. Dette gav en Koncert i den milde Sommeraften, som et Barn kan huske sin hele Levetid.

Som jagt, Soldaternes Forhold til Beboerne var i Reglen fredeligt; ogsaa mellem Soldaterne indbyrdes naaede det sjældent videre end til voldsomt, højrøstet Skjænderi. En Undtagelse hændte en Formiddag, da 2 var blevene uenige om Brugen af Skorfstenen. Det kom til Haandgribeligheder; men da min Moder fandt, at de sloges paa en saa ubehjælpelig, kvindagtig Maade, rakte hun hver af dem et Brændestykke, for at de kunde bringe noget Ordentligt ud af Slagsmaalet.

Senad Høsten blev der Vaabensstilstand. Soldaterne jublede, skød deres Bøsser af i Luften og rejste sydpaa. Vi Andre oandede lettere; men vi blev snart belærte om, at det at bytte det militære tykke Regimente bort for det slesvigholsteniske civile ditto, var det samme som at bytte Dynen bort for Galmen.

C. Sandaun's Ark.

Miskjendt.

Fens: „No, hoo hæ do væt Tammes?“

Thomas (Hjemmehjæter): „U ha væt henn aa e Posthus for aa sej t: den ny Postmeste, vi hæ faat opp fra Distprøffen, te æ plejer aa hindt mi Post aw sjel hver Maa'en.“

Fens: „Men æ tykkes, do sie saa so'trerle; hvad e' de' da?“

Thomas: „Om, ja, se kuns, lauw æ haj staa'n o' snakke en Tidlang for aa so'kla'e ham den Sag, saa soej han o' jen Gang: „Aber so spredhen Sie doch Døjts!“ o' da haj æ Fan-den mæ snakke Dytt e hele Tid.“

Sp.: Hvorfor er Dyvene klogere end Vægerne?

Sv.: Fordi en Dyv veed, naar han er færdig, hvad Folk fejler.

Efter Forbillede.

Rasmus (til sin Røgter): „Men hvo kund do da find
aa aa blyw tyft, Bæ Fylænde?“

Røgteren: „Jo, for æ tændt ved mæ sjel: Old' ande
sto'e Folk, som Bedesen aa Bøistow, Balmand aa Grøngrøwt,
Høg aa e Krusmøll', o' old' dem, de' hæ nowet og ve'e nowet,
di e' tyft, o' bæfso' maa do o' helle blyw' e.“

Rasmus: „Ba de sø' heller ette di gil Fallit, Bede?“

Smaating.

Lidt Sandheden, den nøgne,
let kan opvække Harm,
mens, naar den kjønt tilsløres,
den volder ingen Larm.

Bedst man bedste Piller
udi Godtfolk fylder,
naar man blot behændigt
dem lidt kjønt forgylder.

(10)

Billeder fra Kina.

Af R. P. Clausen. (F)

„Ej mødes her frem med Digterkrav,
men Tiderne er nu saa onde,
at med det Pund, som Vorherre gav,
maa aagre sønderjydske Bønde.“

I Kina, hvor som man fortæller,
Naas Hovedet af Folk for Bagateller,
hvor Bastonnade under hver Fodsaalet,
tit Folk kan gratis faa, hvad de kan taale,
hvor grundigt man for Lyft til Tyveri
og andre Laster Folk kan strøg beiri;
der lever Fattigmand af Vand og Ris,
og Guder har man der i Sneesevis.
Dg er gudfrygtig man just ej i Aanden,
saa har en Gud man altid dog ved Haanden,
hvoraf ved Lejlighed kan have's Nytte,
og som i Nød kan hjælpe og beskytte.

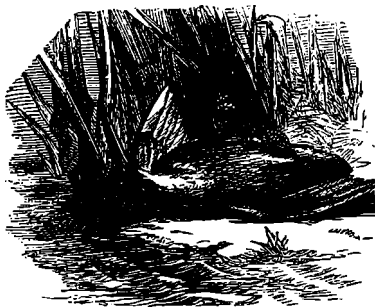
I dette underlige Kinaland
der levede for mange Somre siden —
et Sekulum tilbage vist i Tiden —
en ganske jævn og simpel, fattig Mand.
Hans Navn var paa Kinesisk Fu Chang So
og hans Haandtering var at lave Sko.

Men skjøndt ihærdig han med Sylen staf
og flittig ud og ind han Rispen traf
fra Morgen tidlig indtil Aften silde,
alligevel det hændes for ham vilde,
at ofte Risforraadet i hans Sæt
slap destoværre altfor tidlig væk.

Thi Sagen var, at Madam Fu Chang So
hun fik et Barn hvert Aar og stundom to.
Og paa den Maade kan man let forstaa,
at Folk kan snart en Flok af Unger faa.
Og stakkels So fik Huset fuldt af Unger,
og til hver Unge hørte der en Mave,
som alle syntes ingen Bund at have,
men var velsignet med en graadig Uløvhunger.

Skjøndt Madam So var gul og lidt skjævbøjet,
var So med hende rigtig grundfornøjet;
thi siges maa det her til hendes Pris,
hun kjendte ej til Mode de Paris
og ingenfinde fik i Ho'det Nykker
om nye Kjoler, nye Dverstykter.
Saa Manden kunde være ganske siffer,
hun øbte Tid og Benge ej ubi Butikker,
men nøjsom kjønt tilfreds sig fandt
med et kinesisk, lustigt, let Gevant,
og — jeg mig næsten derved krymper
at røbe det — hun gif i Moder Evas Strømper.
Maaste — men det kan man saa grant ej vide --
var Moder Evas dog lidt mere hvide.
Hun trolig Manden hjalp, alt hvad hun kunde,
med at faa Føden til de mange Munde;
men skjøndt man til en tom Kinesermave
af allehaande Affald Mad kan lave,
— hvorom hos os vi ikke har Begreb —
alligevel det tit med Føden kneb.

Nu hændte det en Aften, Fu Chang So,
han havde bragt en Kunde et Par Sko,
da monne Skjæbuen eller Guderne det magede,
at som han gif, han fandt en død, halvbraadden Krage.

Glad Fu Chang So da op den sanker
og sporenstregs han hjemad vanker,
og i hans tarvelige, simple Hytte
blev der stor Jubel ved det rare Bytte,
thi næste Dag Familien sig kan fryde
ved Kragemad af Moder So's Gryde. —
Men ak! tit naar man føler største Glæde,
man nærmest er paa Vejen til at græde. —

Til Nabo havde Fu Chang en Mand,
som saare rig var og af fornem Stand;
hans Hjem det var en lun og dejlig Havn,
og Lu Kwang Tsi var Mandens Navn.
Blandt andre Ting han ejede en Hane,
som var behæftet med den slemme Vane —
naturligvis den jo af Religion
søm alle andre Høner var Mormon —
saa uafsladeligen at spinde Kænter
og efterstræbe alle Hønseænter.
Ret ofte den ved slig ulovlig Sagt
sig havde selv i stor Livsfare bragt,
thi hver Kineser efter Hønsekjød
saa graadig er som Egern efter Rød.

Den Dag, da Dødt af Kjød sig gav tiltjende
i So's Hytte, skulde det just hændes,
at Hanen den til Lu Kwang Tsi's Stræt
i flere Dage havde været væk

saar at han derom fuldt forviist var,
ham vist en Thy den lumst fraranet har;
og, som just nu han traadte ud paa Gaden
for lidt at spore rundt omkring i Staden,
da fra vor stakkels Fu Chang So's Bod
Rjædduften lige ham i Næsen stod.

„Hvad?“ tænkte han, „hvor skal det arme Nød
vel Raad faa til sig nu at fuge Rjød?
Jo, det er klart, at der min Hane
i Stjymp'rens Gryde nu har endt sin Bane;
men jeg skal strax den Tyvelst kurere,
saar fra sin Nabo han ej stjæler mere!“

Til Dommeren han nu sig skynder
for at anmelde strax den Synder.

Den Dommer da ej længe venter,
men ved en Retsbejant Chang So afhenter,
som med en Strikke ham ved Halsen trækker
og Synderen til Retten overrækker.

Stjøndt sliq Retsprogis næppe kan bifalbes,
som Vidne Klageren nu selv tilkaldes,
og vidner strox, at han har Grund at tro,
formedelst Forhold og Omstændigheder,
som næppe Lovl derom tilstøder,
at Hanen ranet har vist Fu Chang So.

Den Dommer sig til Synderen henvender
og raader ham, at han kun slug bekjender,
da ellers Retten over Midler raader,
som Sandhed kan faa frem i alle Raader.

Den stakkels Fu Chang So, som for det Thyrt
er, som vi veed, jo helt aldeles fri,
han vil begynde Sagen at forklare;
men Dommeren nu raaber: „Ti kun bare,
Du skal slet ikke gjøre sliq et Væsen
og prøve paa at tage mig ved Næsen,
nej, Du din Møje Dig kan have spart;
af Vidneudsagn Retten stjønner klart
din Skyld, og ej til mer Bevis den trænger,
saar Sagen vil jeg ej forhale længer —
mig ligegodt, om Du ej selv bekjender!“

Til Stokkemanden Dom'ren da sig vender :
„Den Synder for Tilbagefald ret at kurere
Du Dommen uden Ophold strax skal execute.
Tag Synderen ved hans Hals og hæng hans Krop
højt paa hans eget Huses Stolper op,
ham selv til Straf, hver Tyv til Stræk!
Men først, forinden Du ham fører væk,
for Tyvelysten grundig at fordrive
to Hundred Stokkeslag Du skal ham give.“

Strax Stakken man paa Bryglebænten strækker
og nu Profossen efter Bambusstokken rækker
og ham den fulde Portion tilmaaler.
Gudsjammerligt den arme Djævel straalere,
indtil omsider ynkelig hudslænget
han næsten livløs ligger der henslænget.
Og da, naar nogen dømt er til at hænge
i Kina man slikt ej opsætter længe,
men kort Proces sædvanlig der man gjører, —
Dødsdommen lige strax man saa udfører.
Og Fu Chang So paa Stolpen man ophængte,
saa snart han her paa Ford til mer ej trængte ;
thi uden vid're Spræl og uden Rul
af Strikken klemt han drog sit sidste Sul.

Strax efter han fik høre Dommen,
Hr. Tsi han til sit Hjem var kommen —
ej mindste Smule udi Sind bedrøvet
ved den Bedrift, han nylig havde øvet,
nej, tværtimod, det glædede just ham,
at til den Tyvekægt han dog fik Ram. —
Men at! — om Hanen man ham der tilmelder,
den sunden var i en affides Kjælder,
hvor den var bleven lukket inde,
hvorfor den ej var til at finde.
Vor gode Tsi blev lidt om Dret hed,
da klart han saa Chang So's Ustyldighed,
og hurtigt hen til Dommeren han løber
og ham de nye Sagens Forhold røber.

Den Dommer siger: det er nu for sent,
skjøndt vel Chang So ej Døden har fortjent,
saa ham Profosfen har, af Retten dertil ordret,
just lige nys fra dette Liv befordret.
Men om den Synder nu end led uskyldig,
saa er hans Dom derfor dog lige gyldig,
thi Rettens Former de er Fyldest stet,
og jeg mod Loven mig ej har forset,
thi hvad den byder, har jeg ej forsømt,
men efter Sagens Vidneudsagn dømt;
jeg derfor nu kan vasse mine Hænder
og har ej Skyld, hvordan man Sagen vender.
„Men“, vender han sig barst til Lu Kwang Tsi,
„da det er Dig, som dog er Skyld deri,
at Fu Chang So saa helt uskyldig døde,
saa kjendes nu for Ret, at Du bør bøde,
fordi at Du bag Lyset ført mig har,
til mig for denne Tort, tre Hundrede Dollar,
desuden Du tre Hundred Stokkeslag
for Falst for Retten, strax saar paa din Bag.

Se, saadan det i Kina stundom gaar,
naar en Dommer ret sit Kald forstaaer,
og ofte kan en Dollar paa hans Dje
bevirke, at han ej ser ganske nøje,
om altid de idømte Stokkeslag
just lige træffer paa den rette Bag.
Blot bare Dommen egekveres;
om til forkert Adresje den leveres,
derpaa saa nøje an det kommer
ej hos en ret kinesisk Dommer.
Og da med den Omstændighed
enhver Kineser veed Bøstet,
til Nytte drog sig slikt Hr. Tsi;
thi da sin Bag han gjerne vilde fri
og ej ved Stokkeslag den vilde lade flaa,
ved Tegn han tydeligt gav at forstaa,
at for den Dommers Dje han var rede
et tilbørligt Slør af Sølv at brede.

Han med Profossen ligevis sig arrangerede
saa denne Slagene paa Jorden afleverte.
Slig Sagen sig til alles Nytte endte,
og med hel Bag, men slatten Bung, Hr. Tsi hjemvendte.

Os synes vel at lidt summarist
i Kina Rettergangen er
og at en Smule for barbarist
Retsplejen den haandhæves der;
men at man grundig kan kurere —
er Kuren end lidt radikal —
for Tjveri og andet mere,
Det sikkert man erkjende skal. —

En lille Vandstraale.

(Amtsforstanderen til en hjemmehjst Bonde, som i Anledning af Amtsforstanderens Hærværelse har holdt en Tale paa Thyf):

„Tak for Deres Tale, min kjære Nadsen, men næste Gang maa de hellere holde den paa Dansk, for saa tror jeg nok, at ikke alene alle de andre, men ogsaa jeg vil forstaa den bedre!“

Nimeligt nok.

(Nis og Niels, to nordflesvigiske Bønder, er paa Vejog i Hamborg. Nis har paa sit Thyf spurgt en Dpvarter, om de kunne faa en Portion Smørrebrød)

Hamborgeren: „Ich habe Sie nicht verstanden.“

Nis (til Niels): „Hvad e' de, han seje?“

Niels: „Han seje, te han hær itt' fœstaaajn, hvad do seje.“

Nis: „De troer æ, saa bande han nok, for æ hær itt' fo'staajn e sjel!“

Vorherre og Folk.

Præsten (der har været et halvt Aars Tid i Sognet, til Daglejerens Kone efter at have talt noget med hende): „Vil De saa hilse Deres Mand fra mig?“

Konen: „Jo, Tak, men med Føløw aa spø', hven e' Di?“

Præsten: „Hvad for noget? Det gjør mig ondt at høre, at De ikke kjender Deres Præst! Gaar De da aldrig i Kirke?“

Konen: „Ja, sie, Hæ Baste, med Stam aa sej', æ hæ rigtenok itt' vøt henn' e Somme, saa hvæn en hæer en lild Davsøn o en stoe Flok Børn, saa bliwæ der itt' teowd te Snyddas Klæe.“

Præsten: „Men De veed jo da nok, at Vorherre kun ser paa Hjærtet og ikke paa Klædebragten!“

Konen: „Vo Hæ'? — Ja, de troer æ s'gu nok, men hvad men Di om e Folk, Hæ Baste?“

Branderup

Præstehistorier fra Branderup.

Meddelelse af S. Fausbøl. (F)
Tegning af Max Kleinborg.

Ved at gjennemgaa Præsterækken i Branderup siden Reformationen vil man let finde, at den største Part af disse har været Særlinge, som jo ikke er saa forunderligt, naar man veed, at Raldet er saa lille, at det før var Skik her, at Præsten i Fasten fik Brød og Æg og en Skilling til Salt,

„paa Ibet han ej skal spise Kjød, som bliver for dyrt paa saa ringe Indkomster“. Den tredie Præst i Rækken siden Reformationen er Mikkel Petersen Wolsdal, født i Ulbal i Strindstrup Sogn 1600. Han blev Præst her 1629 og Provst 1660. En af hans Søner var Kunstmaler, han satte sin Familie et stort Mindesmærke, Epitaphium. Hvem, der for 30 Aar siden har været i Branderup Kirke, vil mindes det store, 10 Alen høje Billede, som hang straaes over det nordøstlige Hjørne af Kirkestibet, den gamle, meget graastjægede Mand og hans blege Hustru med den lille Fløjskalot paa Hovedet, omgione af 4 Søner og 3 Døtre. Naar Præstens Prædiken blev os Børn for lang, hvad den nu stadig blev, for Møller prædikede altid i en fuld Time, saa sad vi altid og stirrede paa det smukke Billede, og hvor vi saa end sad: Præstens og hans Kones Dine var altid vendte mod os.

Det var nok ham, der bekendtgjorde fra Prædikestolen: „Branderup, Rurup, Refslund og Møllen! Staffet Dans er snart sprungen, i Morgen maa i komme med Fert Smørhør.“

Dr. Ole Worm afæstede Præsterne i Ribe Stift Aar 1638 en Erklæring om, hvorvidt der i deres Sogn fandtes Oldtidsminder eller andre mærkelige Ting.

I Præsten Hr. Mikfels Indberetning findes blandt andet følgende: „St. Mauritie Skov og Mandbjerg Skov, men de ere dog nogen øde. Ved Branderup Kirke er en Dal, at hvo som i Kirketaarnet staar og ser neden i Dalen, da synes hannem Hovedet at svingle.“

Hr. Mikfels Datter blev efter den Tids Sædvane gift med Efterfølgeren, Søren Lorenzen Hutter. Hun døde inden Aaret var omme, og Hr. Mikfel flyttede ned til sin Søn paa Møllen. Hr. Søren giftede sig nu med en Datter af Præsten i Brøns, der forrettede Bielsen, hvilken Hr. Mikfel vilde have holdt som Provst. „Derfore, da Alting udi Kirken var af Præsten fra Brøns forrettet, og han sad paa sine Knæ for Alteret, listede denne gamle Provst, Hr. Mikfel, sig op til Alteret, bukkede for hannem og sagde:

„God Dag, god Dag, Hr. Giliat,
Jeg stryger Pengene i min Hat
Dg gaar i Dørren nu jaa bradt,
God Nat, god Nat, Hr. Giliat!“

Da han nu gik med Offeret i Gatten ned ad Kirkegulvet, knurrede han og sagde noget ved sig selv, som ingen forstod; kom saa ned til sin Søn, som sagde til ham: „Fatter! hvi gjorde J det og knurrede endda?“ „Min Søn“, svarede han, „naar Ratten faar Musen, saa knurrer han.“

Søren Lorenzen Hutter, en Bagers Søn fra Ribe, var nu Præst i Branderup i 50 Aar; hans anden Kone døde ogsaa efter rigelig et Aars Forløb. Den tredie Kone var Maren Arentiel fra Fulsted; med hende levede han i fire Aar. Men nu fik Hr. Søren ordentlig Kam til sit Haar, idet han for fjerde Gang giftede sig og denne Gang med Met Læs fra Abenraa, der nu blev en daarlig Stifmoder til 4 Børn og en daarlig Moder til 10 Børn. Met Læs er indtil denne Dag endnu et Børnestræmsel i Branderup. Hun drak sig ihjæl ved et Konebarsel. Hr. Søren døde 1712 og ligger begravet foran Alteret ved den sidste Kjæreste, som der staar i Kirkebogen. Der fortælles, at af hans mange slet opdragne Børn, blev en Datter bedst forsynet, nemlig den der blev gift med en Romand.

Met Læs gik igjen og huserede slem i Præstegaarden, saa det blev nødvendigt for Eiterjølæren, Pastor Freuden, at mane hende ned i Dammen, øst for Præstegaarden, og lade en Bæl ramme gjennem hende, hvoraf Enden endnu for saa Aar siden tydelig kunde ses i klart Vejr.

For en Del Aar siden blev det galt igjen i Præstegaarden, og endnu er Altning nok ikke saa rigtig fat. Der var, saaledes mener man, bleven rokket ved Bælen i Dammen.

En Dag, da Pigerne i Gaarden havde haft Stovvask, kom Karlen og Drengen ind med en Del Æg, som de havde fundet i Hønseshuset. Det var bleven sildiat, henimod Midnat, Præsten og Madammen var alt i Ro. De lavede sig da alle fire en stor Æggekage. Som den nu var færdig og stod ganske huggelig og brasede paa Vasterumbordet, saa siger Aulskarlen: „Hvad vilde Met Læsses sige til dette, hvis hun saa det?“ J det samme hørte de alle en hul Røst, som sagde: „Ei jeg ser det, men jeg hører det“, og dermed var Appetitten borte.

Skuffet Haab.

Maß Maßen: „God Dag, Hr. Doktor! Jeg vilde gjerne tale et Ord med Dem“.

Lægen: „Jeg ser, det er galt med Deres Hoved. Hvad er der i Vejen?“

Maß Maßen: „Na, jeg skal sige Dem, jeg var jo til „Kriegerverein“ i Gaar Aftes, og der gik det til sidst lidt varmt til.“

Lægen: „Saa! Det glæder mig uersk at høre, at De ogsaa er Medlem af „Kriegerverein“.

Maß Mågen: „Ja, De maa da saamænd gjerne have den Glæde for mig. For jeg skal sige Dem, jeg gif jo med i denne hersens „Kriegerverein“ fordi Skolelæreren og Gendarmen forsikrede mig, at jeg saa nok skulde faa et eller andet Embede om kort Tid. — Nu har jeg været Medlem i næsten et Aar; jeg har fortæret mine Par Stilling der paa Møderne; jeg har sungel med og raabt Hurra hver eneste Gang; men endnu har jeg intet Embede faaet! Derimod er dette tredie Gang, jeg har faaet Hovedet slaet i Stykker, og derfor synes jeg, at det nu snart kan være nok, og det Samme mener ogsaa min Kone“.

Lægen: „Alt for Fædrelandet, min kjære Maß Mågen! Alt for Fædrelandet!“

Velbillige Forslag angaaende Germanisering af nordflesvigiske Stednavne.

Rnivsbjerg — Messerberg; Hundeklemmen — Hundebriicken;
Kalsø — Kalbsinsel; Uge — Wochen; Kliplew — Felsenleben;
Zinglew — Dingleben; Hønkys — Hennenbanagemachen; Hors-
bng — Pferdedergerste; Rugbjerg — Roggengebirge; Cavad —
Eichenwatestelle; Klovtoft — Klauenfeld; Ravsted — Wackeln-
stelle; Bedsted — Bettelstelle; Bowlund — Bugwäldchen;
Gammelgab — Altesloch; Snogbæk — Ratterbach.

(Kan fortsættes ad Aare.)

Et Møde.

Red H. P. Hansjen-Norremølle.

Der havde været Foredragsmøde, og det blev sent. Henimod Midnat kjørte vi i en forrygende Snestorm over den vilde Heide. Der var ingen Huse, ingen Træer, intet Hegn, kort sagt ikke Læ at finde. Vi maatte kjøre lige imod Vinden, og Sneen slog os som Pisteslag i Ansigtet. Hestene maatte derfor strække ud. Naar Kustens Hænder var døde af Kulden, holdt jeg Tømmerne, mens han atter bankede Liv i dem.

Vi havde vel kjørt en Times Tid, vejledet af Telegrafstængerne, da en halvvoget Knøs pludselig dukkede op ved Siden af Kanen med et „Na, maa jeg ikke slaa op bag paa og kjøre med?“ „Jo — spring bare op!“ raabte Kusten uden at standse, og Drengen svang sig op bag paa Buffen.

Han højede sig ud til Siden, ned bag min Ryg, for at finde lidt Læ.

„Det er koldt“, sagde jeg for at indlede en Samtale.

„Ja! — hundekoldt“, ivarede han.

„Hvor skal Du hen?“

„Til B“

„Er Du derfra?“

„Nej — jeg er fra T, men der tjener jeg.“

„Saa kommer Du vel nu hjemmefra?“

„Ja, jeg gjør, det er min Søndag i Dag; hver fjerde Helligdag er jeg fri for at passe Kreaturerne.“

„Hvor gammel er Du?“

„Godt 14 Aar.“

„Saa har Du ikke lært videre Danst i Skolen?“

„Nej, — Skolemesteren er tyst.“

„Striver Du aldrig til dine Forældre?“

„So! — det gjør jeg saa tidt.“

„Saa er Du vel nødt til at skrive Tyst?“

„Ne—ej, det kan jeg ikke en Gang, og det kan de jo heller ikke læse.“

„Ja, har Du da ikke lært Tyst i Skolen?“

„So—o, det har jeg jo nok, — men da ikke saadan, at jeg kan skrive et Brev.“

„Men hvor har Du da lært at skrive Danst?“

„Det har jeg naturligtvis lært hjemme.“

„Hjemme?“

„Ja! Moder læste med os hver Dag, for hun havde bedst Tid. Hun har ogsaa lært os at synge de danske Viser. Fader gif hver Dag ud paa Arbejde, men om Aftenen, naar han kom hjem, lærte han os at skrive, for han skriver bedre end Moder. Han sagde, at vi skulde lære at skrive et Brev, som han og Moder kunde forstaa, for vi kom kanske til at søge vort Brød vidt omkring i Verden. — Og saa sagde han ogsaa, at det var Løgn, naar Skolemesteren sagde, at det danske Sprog ikke duede til stort, for vort Sprog var et rigtig godt Sprog. Det var meget bedre end det tyske, og det var altid bleven talt og skrevet her paa Egnen. Det skulde vi derfor gjøre os Umage for at lære at skrive, og det skulde vi altid holde fast ved.“

Jeg spurgte ikke mere, og vor Samtale var dermed foreløbig forbi. Men jeg glemte Stormen og Kulden og sølte en varm Blodstrøm gjennem hele mit Legeme. Og saa var det, som om jeg pludselig stod i den lille Husmandsstue: Fattigfolks tarvelige Hjem, men lunt, lyst og hyggeligt. Jeg saa Moderen sidde med en lille Bog paa Skjødets, som hun lærte at stave, mens Begefingeren gled hen over de slidte Blade i den gamle Læsebog. Og jeg saa de store Børn trippe rundt i Forventning, indtil Døren gif op, og en Mand, bøjet af det legemlige Arbejdes Byrde, traadte ind med Smil paa Læben. Jeg saa ham hænge den lappede Trøje paa Knagen og gribe efter Tavle og Griffel med de stive Fingre — og snart var han dybt inde i sin vanstelige Skolemestergjerning. — — —

Og uden at jeg vidste af det, nynnede jeg pludselig paa

Bergelands dejlige Digt om vesle Hans, der i Winterfulden gif til Skovs efter Brænde til sin gamle Bedstemoder og som, efter at alle Gjenbordigheder var overvundne og Brændeknippet laa i Bedstemoderens Kjøkken, til sin Forbavselse saa, at

„Hver en Kvist i Knippet var
Bedækt med friske Blommer,
Hæggen sine hvide
Tornen sine røde bar,
Birlens Blad
Saa frodigt sad
Som ved Skjærfommertide!“

Jeg rev mig atter løs og sagde til ham: „Du er en god Dreng, og Du har en god Fa'r og Mo'r. Glem aldrig, hvad de har lært Dig og hold Du Dig, ligesom de har gjort, til det Danste, for det er der mest Hold i, og det skal nok staa sig i Længden.“

„Ja, det kan Du ogsaa tro, at jeg vil“, sagde han, og saa sprang han af. Vi var ved hans Husbonds Gaard.

Men jeg nynnede videre med den gamle Bedstemoder:

„Af mit Barn — den Kjærlighed
Er den Ild,
Som varm og mild
Vor Vinter gjør til Sommer.“

(141)

Et Lignyn.

Af B. Skovrøh.
Billeder af Hans Tegner.

Is og atter Is — trindt om ikke andet end Is!

Dg Morgensolen, som lige havde løftet sit Ansigt over Synskredsens sydøstlige Rand, rødmede og smilte som en Moder, der finder en smuk Legeplads for sine Børn. Dg den lod sine yngste Bøder, de vimse Morgenstraaler, danse ind over denne blanke, glinsende Flade, som nu havde ligget over de jævne Mærskvidder i mange Maanedes, dækkende Enge, Søer, Grøfter, Beje og Stier med sin kolde Vinterdyne.

Dg Solstraalerne's muntre Børnekuld tumlede i Hælene paa hverandre indover Isen, snublede og faldt over en Forhøjning, som ved Vandets Særkning havde dannet sig omkring en Ledpæl, jublede og lo, kom paa Benene igjen og tumlede videre, brødes under Latter og blinkende Smil i Isen, der var brusten over en Grøftevold i lange Flænger, der lignede store aabne Saar.

Langt inde mod Sydvest skimtedes nogle spredte Gaarde, tronende over Isshavet paa deres Bærster, og en Række smaa Fiskerhytter paa en Bakkeaa's, der tog sig ud som Borter paa Ryggen af en Ræmpehval.

Men intet levende Væsen saas paa denne vide, blanke Flade . . . Eller var det sorte Punkt hist inde

aasen noget levende? Først tog det sig ud som en Flue, der krøb paa et Spejl, saa blev det til en Krage, der slaar med Vingerne, og til svvende og sidst blev det til en Skjæteløber, en ung, kraftig Friser i sin korte Jækkert, med Ispiggen i begge Hænder.

Flange, afmaalte, rolige Tog lan-ger han ud med Ispiggen, sløder den i Isen foran sig og sætter af med en vældig Kraft.

Da den unge Friser naaede Kjøbstaden, gif han ind i et Hus, over hvis Dør Dobbeltørnen prangede.

Han maatte vente til Herredsfogden var staaet op.

— Hvad godt? spurgte denne Friseren, der nylig havde været preussisk Soldat og stod „ret“ ved Døren.

— Moik Peters er død! løb Svaret i militær Melbetone.

— Saa lad hende begrave! Hvordan døde hun?

— Hun drukne-
de i Aftes.

- Det er en anden Sag. Var hun fuld?
— Bistnok!
— Er Manden ædru i Dag?
— Ja, end nu! svarede den unge Mand, uden at forandre en Mine.
— Kan man særdes?
— Ja, i Slæde.
— Godt. Gaa saa hen hos Distriktslægen og sig, at jeg holder for Døren om en Time.
Den unge Mand gjorde omkring og gik.

Jens Fisters Hus laa paa Bakkeafsens vestre Affald mod Mærstengene. Hytten, som Jens havde bygget for et halvt Aarhundrede siden med egne Hænder og som den Gang var ret stadseelig at se til, var i Løbet af den sidste Menneskealder af Mangel paa Røgt bleven til en forfalden Kønne. Da den var bygget paa den temmelig bratte Skraaning mod Vest, saa burde den i Kraft af Naturens Lov have næret Hang til at falde ned ad Bakke; men her havde Vestenvinden, som stadig satte Ryg til, dannet en saa stærk Modvægt, at Hytten heldede mod Øst. Derved kom den til at ligne en gammel Mand, der var segnet i Knæ af Mæthed under Vandringen op ad Bakken. Tagstjæppet hang ned over Binduerne, som et Par mørke Bryn, der sænkede sig over dybtliggende Øjne, hvilket gav den vindstjæve Hytte et uendelig tungfindigt Præg. Taget var puffet og bulet; og hist og her sad der en oprevet Tot Straa, hvor Sneen havde fæstnet sig, saa disse Totter lignede hvide Stjæfstubbe i et Gammelmandsansigt.

Da Slæden nærmede sig under Bakken, lod Herredsfogden den Ytring falde:

— Jens Fisters Hus er lige saa forfalden, som han er selv!

— Ja, sagde Lægen, og — det Hele er Bismarcks Skyld!

— Hvad behager! udbrød Herredsfogden forbavset, stjønt han kjendte Lægens Hang til at fremsætte vovede Paastande.

— Som jeg siger — De kan selv dømme: Jens Pedersen kom hertil i Fyrterne fra Vestjylland som ganske ung Mand. Han blandede Blod med en frisk Pige fra Silb; de havde kun

et Barn, en Søn, en smuk, kraftig Knøs, som hjalp Faderen ved Fiskeriet, da han vogede til. I 1870 blev han tagen til Soldat af Preusserne — og paa Slagmarken ved Gravelotte blev dette jydsk-frisiske Blod udgødt som Offer for Bismarcks Jærn- og Blodpolitik, hans Statsmands-Urgjerrighed, hans preussiske Patriotisme, den tykke Enhedstank — eller hvad De vil kalde det. — Tabet af Sønnen havde tunge Følger for de Gamle. Faderen slukkede sin Sorg i Flaasken og hensejldt helt til Drik. Konen holdt længe sammen paa Stumperne; men i de sidste Aaringer, da hun ogsaa maatte hjælpe til ved Ruserne og Aalefangsten om Natten i Kulde og Slud, har de drukket om Kap.

— De mener altsaa? —

— Ja, jeg mener, at Sønnens Død har ført de Gamle i Ulykke, men hvis Bismarck havde ladet os være i 1864, saa var Sønnens jydsk-frisiske Blod ikke runden som Offer for Preussien paa den franske Slagmark. — Har jeg saa Ret?

— Hum, maaste — hvis det da ikke er at drive Casuistiken lovlig vidt.

Da Slæden svingede op for Døren, kom Jens ud og tog imod de høje Herrer. Over hans Skuldre blev et andet blomstrende Ansigt synligt. Det var gamle Anders Tæfter, Jens Fiskers gode Ven og Soldebroder, der havde hjulpet Jens med at slukke Sorgen over Mojkens pludselige Død.

Dorighedspersonerne traadte indenfor.

Det Første, man fik Øje paa i den lille Stue, var den druknede gamle Kvindes Lig, som var lagt op paa Bordet midt paa Gulvet.

Hun laa der endnu i de vaade Klæder, fra hvis pjaltede Flige Båndet var flydt ned paa Stengulvet, hvor det dannede smaa Bøle. Under Ligets Hoved havde man i Styndingen eller i Mangel af bedre skudt en gammel, forreven Kurv med Skidenvast. Kurven var stillet paa Kant, saa Ligets Hoved hvilede i Kurvens Indhold af Linned og Udsjoffer, som drysede ud.

I dette gamle Ansigts furede Træk stod at læse de sidste tyve Aars Slid og Slæb og Ulykke og Forfald. En Tjavs af hendes graasprængte Haar var krøben frem under Hætten og hang ned over den ene Kind. Dette og saa Hætten, der sad skjævt paa Hovedet, gav Liget et forfæret Udseende, hvilket dannede en sælsom Kontrast til de virkelige Forhold.

Paa Bordet ved Siden af Liget stod to Kaffekopper med sorte Slatter paa Bunden, og oven paa Bilæggerovnen stod Tekedlen og sendte af og til en tynd Dampspøje ud af Tuden.

De to Rumpaner havde alt drukket Gravøllet og deres blomstrende Ansigter og usikre Blik røbede, at de var halvt snurrende.

— Hvad skal han? spurgte Herredsfogden og pegede paa Anders Lækker.

— Han kom aa æ Stej*), sagde Jens, og jeg bad ham blive her, for han er mere mundskaaren end som jeg.

— Var han da her i Aftes, da Ulykken skete?

*) for lidt siden.

— Altkurat ja, tog Anders Ordet, rømmende sig, jeg kom her over for at laane en Bøsse til min ene Sko.

Da Liget var blevet klædt af, begyndte Lægen sin Under-
søgelse. Han tog et Centimetermaal og maalte Liget fra Fæse
til Fodsaal. Etroy, da Lægen begyndte at tumle med Liget,
arbejdede det i Jens Fisters sluntne Træk, og en Gang gjorde
han en Berørelse, som vilde han stride ind, men saa overfaldtes
han af en heftig Skjælden og hans rystende Haandflader slog
mod Tørvekassen ved Ovnen, som han var sunken sammen paa.
Her sad han saa og hørte med et sty Blik og et forstræmmet
Udtryk paa de forskjellige Sætninger, som Lægen dikterede til
Protokollen, saasom: Djnene halvt tillukkede og sammensaldne.
Hornhinden uigjennemsigtig. I Ører, Næse og Mund ingen
Fremmedlegemer. Munden kun liden aabnet, Læberne blaalige,
Tungen mellem Tandrækkerne. Underlæben er ikke suldkommen
ubevægelig, ej heller Naffen. Da Liget blev vendt om paa
Forsluden, udfløb af Munden ca. 200 Gram snavset Vand.
Intetstedes fandtes ydre Tegn paa Bold eller paa, at hun var
bleven kastet i Vandet.

Derefter vendte Herredsfogden sig til Jens og begyndte
paa det kriminelle Forhør:

— Vil Du saa fortælle mig, Jens Pedersen, hvordan det
Hele gik til i Aftes?

— Jo — sagde Jens og rejste sig, mens han skottede til
Anders Tæller.

— Naa — sagde Herredsfogden — I drak jer fulde, kort
sagt. Var Mojken drukken?

— Na, hvad skal man sige, Herredsfoged, begyndte Jens
med mange Omsvøb og svajede frem og tilbage som en Havne-
bøje i Blæst — drukken, hvad drukken — det vil sige — og
han saa med et hjælpeløst Blik paa Anders Tæller, som for-
stod, at nu maatte han springe i Bugten.

— Naa ja, hun var, hvad man kunde sige, lige effen pir-
ret, jagde Anders og saa paa Herredsfogden med et tilfreds
Smil over det velslykkede, tekniske Udtryk.

— Og hvad skete saa, Jens? vendte Herredsfogden sig
atter til denne.

— Jo, saa — sagde Jens med et pludseligt Tilløb, men
standsede brat og gned sin af Fuser gennemshrede Hjærne-
kæsse.

Herredsfogden saa ind i det røde, gamle Ansigt, der var præget af et sjullet, forvirret, hjælpeløst Udtryk.

— Jo, ser De, Herredsfoged, fortsatte Jens med svingende Armbevægelse, som var han i Færd med at drage Vaad — jeg vil nu sige, at jeg sad som der — ja — og Bordet stod jo naturlig — (Generalpauze!)

Herredsfogden smilte lunt, og Anders Tækker saa fra Jens paa Herredsfogden, rokkede med Hovedet og smilte, som vilde han sige: Gud forlade ham hans syndige Dumhed!

— Naa? sagde Herredsfogden og trommede med Fingrene i Bindueskarmen, hvor han sad og skrev Protokollen.

— Jo, sagde Jens, jeg sad der — og Anders sad som der — nej — tøv æ lille velt — jeg tror, han sad i Kælleovnstrogen . . . Jens klæde sig bag Øret og pinte sin Hjærne.

Nej, hør, sagde Herredsfogden, dette her gaar ikke — fortæl Du heller, Anders Jensen.

Og Anders Tækker rettede sig og fortsatte, meget bredt og med mange Svinkeærender ud til Siderne, men dog sammenhængende, følgende, som her er gjengivet i en meget sammenrængt Form.

— Jo se — begyndte Anders — jeg var gaaet her over ved Sjøtiden, som saqt, jeg havde intet Hverv¹⁾ andtsom denne Voksel. Der laa Sjødug²⁾ over Isen, og da jeg kommer herhen, saa er Stuen fuld af Røg. Saa siger Jens til Mojten: Mor, gi' os en lille en — det er nok saa godt som en Slave, for der følger ingen Røg med. Naa da, saa fik vi jo en lille Tefnægt, og vi fik to, og vi fik tre, for Mojten var ingen Bojt³⁾ i de Dele — hun kunde tage sin Mand. Og jeg fortalte de Tranner⁴⁾, jeg kunde, og Mojten strannede — det sølle Skind — nu ligger hun der!

— Ja, men hvordan hændte Ulykken? spurgte Herredsfogden.

— Ja se, Herredsfogden maa nu vide, at Jens jefind⁵⁾ ikke kan drikke noget, uden han bliver dvalst⁶⁾. Han stjældte Mojten ud og slog i Bordet, og saa blev hun da nøts⁷⁾ og gif ud af Stuen.

— Og saa fandt I hende druknet?

— Ja — nede i Vandløsningen, hvor Strømmen florer,

1) Vrinde 2) Taage 3) Dreng 4) Historier 5) engang 6) hidtig 7) bred, pirrelig.

laa hun og havde kun Hovedet i Vandet, for der var ikke mere Vand paa det Sted end som i et Nost¹⁾). Naa, vi slæbte hende op, fik løstnet hendes Bol²⁾) og tumlede med hende, men hun var puhndød³⁾).

— Hvordan fik i Liget hjem?

— Jo, jeg hentebe Jens' Trillebør og ilav blev Jens ved Liget. Maanen sten, og da jeg kom tilbage, sad Jens ved Siden af Liget og græd, og af og til sang han, saa jeg blev helt sær ved det. Saa fik vi da Nøjken op paa Trillebøren og hun holdt sig helt pant⁴⁾), mens jeg kjørte hende hen ad Vejen. Men saa blev Jens kyllerst⁵⁾) igjen og han vilde kjøre hende og græd og hylede og rustede i mig -- saa maatte jeg da lade ham komme til. Men han kunde knap stavre, og saa faldt han da, kan jeg tro, og Nøjken tullede⁶⁾) ned —

— I væltebe med Liget? raabte Lægen.

— At ja! Jeg sagde ogsaa til Jens, at han maatte tule flamme sig, og at han havde fortjent at blive gjennemølet⁷⁾).

Alt imens Anders Tækker afgav sin Forklaring, gif Jens omkring og pylrede⁸⁾), og da Anders tav, sjokkede Jens hen til Liget, klappede det paa Rinden og sagde:

— At ja, lille Moer! Vi maati' it haj saat den sifst! Vi maati' it haj saat den sifst!

Før Herredsfogden forlod Hytten, meddelte han Jens Fister, at han sandsynligvis ikke vilde slippe for Straf, og Jens sank sønderknust sammen paa Løvekasen ved Dønen og skjulte Ansigtet i Hænderne.

Da Doktoren og Herredsfogden var komne nedden for Batten, udbrød den Første.

— Jeg har været Vidne til meget Stngt i mine Dage; men dette her var mere end dyrist!

— Ja — det var sølt! indrømmede Herredsfogden og skuttede sig i sin Bels.

1) Wandtrug 2) Livstykke 3) stendød 4) rank 5) kulret 6) rulle 7) mørkanket 8) jmaaklyuke.

I det samme strøg en lille, fin Solstraale, der var træt af at lege paa Isen, hen over Hovederne paa de to Haandhævere af den jordiske Moral, gled sagte ind ad Hyttens smaa Ruder, strejsede Jens Fisters sammensunkne Stikkelse bag Ovnen og strøg hen over Ligets gustne Kinder, som et flygtigt Kjærtegn — et Kjærtegn fra den Gud, der lader sin Sol skinne over Retfærdige og Uretfærdige.

Ende.

G æ t t e l s.

De søest', hvad æ men, er et Tal,
de andt de e' nowe do skal,
hvæn do vil hold Geld i de hele;
de tykkes mæ da e' saa rele.

De søest' er o' nowe, do kan
gør aw i de andt fuldt a Vand;
saa blywe de andt te 'em begge,
hvæn ret e Betoning do ligge.

(18003—18003)

G Dreng o' e Præst.

Text af N. Underjen.

Tegning af Hans Tegner.

Kenn' i e Sawning ebag ved e Kjergaa — de va nok i Bul-
stej —
staa' aa e Vej e lidt Vand, vel rigle saa møjl som en Vaff
fuld.
De haj no Mortens den liid Johan Bede jen Mirre saat
Rit aa,
o' de va nowe fo' ham, de jæ Smarre o' Plorre aa naa i.
Saaendt e' jo jengang e Børn: jo snawse o grise jo grumme;
ja, vi maa sej' som e Orne den soej' om e Gris' med et
Gryntend:
„Nej, sitte nowe vi doggens hæ væt i den Tid, vi va minde!“

D' Johan Bede han loej sæ da hen o' sæt Stow i e Vand
smidt,
rør' e sin rundt, afforaat som en Bage, de' lawer en Rag'dej,
o' a e Snaws o' e Smarre begyndt han aa gø sæ Figure:
Føst en almægtig Klat i e Midt' o' sin rundt om e Klat en
Krej a de renefte Døend, aa soliggen e Maan' med et Hjhwl om.
Law hand va færre med de, saa beholdt hand en Haandsfuld te
Ræst kun;
den va hand lig' ved aa sands o' saa trømmelt e lidt, law e

Kole den Geistle han standse sin Gang for aa se aa de bele,
o'law hand norve haj se aa e Sage, saa spu't han vende :

„Sig mig, Du Lille, hvad laver Du der, skal det være en

eller et Hus, som Du tænker Dig staaende hjemme i Loften, eller maaste Du har lavet et Hus og et Segn om din Have?"

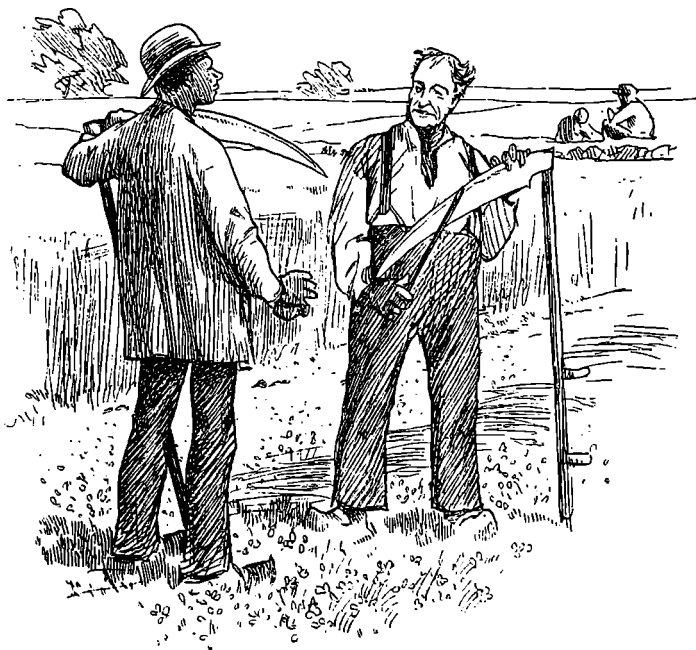
„Nej“, soj e Dreng lifaa hafte, „æ bygger en Kirck' o' æ Rjergaa.

Der er e Dig', de' gæ' rundt om e Rjergaa, o' her er e Kirck'sti, her er e Port, o' de'henn' i e Midt' er e Kirck med e Kan'hus, se kuns, o' der er e Blomme, hvo Oldemo ligge begrave; o' den jæ Klump, hva' æ hær i e Gaend, vild æ ha te e Klokk'hus.

„Ja“, soj e Præst, „det er altsammen godt, og det Hele er rigtigt; men har Du lille da ogsaa betænkt, at en Kirke maa ha' en Præst til at prædike? Sig, hvor Du mener at faa Dig en Præst fra! Det vil af alt, hvad Du agter at gjøre, vist være det Værste.“

„Nej“, soj e Dreng, „æ kund samst faa en Præst, hvæn æ bare haj Skidt nok!“

(105)

Lig' for Lig'.

Text af H. Andersen. Tegning af Hans Tegner.

Hvadant de den Slavs Folk kan gaa,
de' pin o' puge væ' som Jære,
de' gjæen vil hæst' men nøj vil saa,
de skal I om e lidt no faa
fo'toeld, om I hæ Lust aa hør'e.

Deind ad øst for Avnbølsnei,
fo'tæl di, boej en Buend' et Stej,

ſaa møjl en hæſle nære Høen,
der oldtid gif o' ſtraft' o' kradſe —
æ tænke vi vil kold ham Høen,
da netop i e Riim de påſe; —
han gif o' ſnagi' ve Dom og Rat
for blot aa ſammel Skat te Skat,
o' hvæn hans Folk di itt' hend i
fra tidle Maaen te Sengetid,
begyndt han ſtraſ aa daaf' o' dalde;
o' hvondt di eiſen haj e fat? —
a Onden fæk di ſjoelden fat,
o' Meldmaal — ja de fæk di alde.

Men no haj Høen da jengang ſaat
te Kael en Vuendes Søn fra Blans —
o' for aa gør' e Riim ſaa godt
ſom mu'le, vil vi kold ham Hans; —
han va ſaa møjl en luſte Knejt,
de' drøm en Spaas, hvo han kund læſt' en,
men eiſen va han ville fejt
o du'le te ſin Dont for Neſten.

Lato nowe Tid de' ſin va gowu,
ſkuld Høen da ha ſin Klejje ſlowu.
Di ſtaaj vel nok kun temle tyndt,
men ande Folk haj jo beghndt,
o' ſaa e' de ſaaendt en Sag:
de er itt' glandt aa vær ebag.

D' alſaa han o' Hans di tow
dæ Leer aa e Raff' o' gif
ur i e Kliff' lutt' o' ſlow
o' fatt' om Sag, te de haj Skit;
e Kluff' — ja den va læng' itt' ſijs,
law di ſta løs i de jæ Grejs.

Di haj vel ſlowu en fem ſjærng Stjoend —
vo Høen han gif efor o' ſtrøw. —
ſaa kom da endle Kriſjen Loend,
dæ Rabo, med ſin Kael derøwe;

di vild edam o' uer aa flaa,
men va no jengang itt' saa jøve —
o' Hans han tygge aa sin Straa
o' satt' en Min' saa helt bedrøve:
han saa dem saa gemytte sejl'
astrej, low han maait' sveer og damp',
o' Kriisjen Voend han bar e Vej'l',
o' Raa, e Rael, han bar e Ramp'; —
hvo Hans han spurt' o' nævje sæ,
fo' di haj ingen Meldmaal med!

Men vie gif de fremad, hvad
e Tøj kund hoeld, saa hedt o' galt —
hvæn Jøen o' Hans haj saat et Sta,
haj Voend o' Raa kun godt et halt;
fo' Kriisjen Voend han tow sin Sag,
just itt' saa jøvt o' jøvend vie;
han mend: „Den Ro, de' bis ebag,
den kommer o' te Bys omfi'e!”

U Tid den gif, e Klokk' bløw ni,
saa soej da Kriisjen Voend te Raa:
„Do, no e' de nok Meldmaalstid;
lad vos gaa hen o' søg' en Plass!”
O' hen ebag e Dig' di gif,
hvo Vej'l' o' Ramp' di laa i Stygg',
o' low di sin haj saat en Drik,
saa satt' di dem da te aa tygg'.

Vo Jøen han haej' no thre se,
hvo Voend o' Raa di smeer e Le
o' satt' dem for aa saa dæt Foer,
o' vænd te Hans han soej: „U troer,
te Kriisjen o' hans Rael di e'
no ved aa saa dæt Meldmaal lig',
o' vee do hvad, saa tykkes mæ,
lad vos o' sætt' vos ved e Dig',
saa e' de jo, som om vi sad
just lisom di o' sæt vo Mad!”

D' Hans han svaer o' soej med No:
„Ja, som do vil!“ o' begge to
gif di, law di haj loej e Le,
hen te e Dig, o' satt dem ne';
o' Hans han tygge aa sin Skraa —
de va de Meldmaal, han kund faa.

E Tid den gif, o' oldt elaw
saa Sæn o' kiffe te di ande,
o' av o' te saa smaas han bande:
„Kan di itt' snart faa tygge aw
te vi omsie kan kom hen
o' saa vot Arbe fat igjen!“
Saa endle va di færre med
dæt Tyggend og dæt Knawend,
o' haste Sæn han hørve sæ
o' sæt saa jøwt e med et Jawend:
„Saa, kom kuns no, saa men di, vi
hæ saas vot Meldmaal lisom di!“
„Na ja!“ soj Hans o' ga et Skub
tebag, te han sæt reest sæ op.

Han hæj nok sæt o' tændt sin Ting,
fo' law han no kom aa e Stagge,
na han sæ te aa gaa omkring
o' leer o' søg' aa old e Agge.
D' Sæn han leg: „Hvad sel do da?
Do gæer omkring, som Do var fjante!“
„Nej“, ga do Sæns saa tørt te Sva,
„de e' kuns blot en Sten, æ vante“,
o' i de sam' op fra en Ken
han tow en temle howsom Sten.

„En Sten?“ soj Sæn saa galt o' gloej,
„hvad skal da den? Sid Pokke tej dæ!“
Men Hans han skuuld' saa sært o' soej:
„Ja, se kuns, Sæn, de vil æ sej' dæ,
æ men som saa, æ sæ vel sawt
med den e Le slown a e Sæwt;

o' vee do hvad, saa tyktes mæ,
te de vist saacent de rimlest e':
Med de jæ Slawt æ gæer esø',
hvo der e' slown, o' gør e Fagter,
o' do, som Mand, do teje sa
et rigte helbols Ska deragter;
se saa maa dem derøve tro
te vi slæ Kleffe begge to!"

G. H.

„Up ewig ungedeelt!“

x

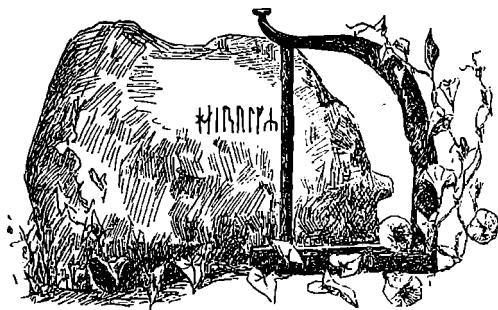
Meddelt ved M. A.

En hjemmehjst Kjøbmand i en By i Sønderjylland havde i Anledning af en tykt Festlighed, som afholdtes der i Byen, pyntet sit Hus svært uden paa og i Transparent anbragt Slesvig-Holstenernes betjendte Troessætning: „Up ewig ungedeelt!“ Samme Dag kommer en af Kjøbmandens Kunder, en større Gaardejer, ind til Byen. Han ser Stadsen og læser Indskriften paa Kjøbmandens Hus, gaar saa forbi og kommer heller ikke mere efter den Dag i Kjøbmandens Butik. Nogen Tid efter møder Kjøbmanden Gaardejeren paa Gaden og siger saa til ham: „Hvoraf kommer det, at jeg ikke har set Dem hos mig i saa lang Tid?“ „Det skal jeg sige Dem“, svarede Landmanden, „jeg saa forleden, at der stod malet „Up ewig ungedeelt“ uden paa Deres Hus og mente saa selvsølgelig, at det var Deres Varer, som skulde forblive udelte. Da jeg nu ikke havde Brug for Deres hele Butik, saa indsaa jeg jo nok, at jeg heller ikke kunde gjøre Forretninger med Dem mere.“ Dermed hød Gaardejeren denne hjemmehjste Kjøbmand, der stod som helt betuttet, Farvel og gif.

Polakkerne i Hovslund.

Af N. S. Callejen.

1. Tegning af Mag Kleinjorg, de 2 andre af Carl S. F. Schmidt.

et var sent i Høsten 1659. I to hele Aar havde der uafbrudt ligget svenske Krigsfolk i Landet, lige siden Svenskerkongen Karl Gustav i Juli Maaned 1657 Syd fra var trængt herind og havde erobret hele Sjl-

land. I Natten til den 9. Februar 1659 var hans Angreb paa Kjøbenhavn bleven tilbageslaaet, og nu var der kommen 30,000 Brandenborgere, Kejsertilige og Polakker for at hjælpe til med ganske at fordrive ham. Men i de to Krigsaar havde Landet og Folket lidt uhyre Tab, og med Sorg og Angst arbejdede den fattige Befolkning paa at faa den sparsomme Høst bragt i Hus, sparsom fordi kun lidet var saaget, da man havde haft Mangel paa Sædetorn. Vden Hovslund, der den Gang bestod af 18 Gaarde, der i 2 Rækker fra Øst til Vest laa paa begge Sider af Gaden, omkredset af store Skove i Nord og Øst, medens Syd og Vest for Vden kun enkelte usammenhængende Skovpletter var tilbage, havde lidt meget, især ved

af Korn, Heste og Kvæg. Dertil kom, at de fremmede Soldater havde bragt smitsomme Sygdomme med sig, Sprinkler og Blodgang, saa der nu kun var saa Hænder til Indbjergning af den sparsomme Høst. I længere Tid havde man dog nu haft nogen Ro for de fremmede Krigssolk, efter at de tidligt paa Foraaret var dragne nordpaa, men nu gættedes der om, at de atter var paa Tilbagevejen, og Frygt og Uro greb den stakkels forarmede og mishandlede Befolkning.

Nord for Byen, inde i Skoven, laa et Skovstykke, kaldet Bøgholm (i Folkemunde Bygholm, med langt y), omgivet af et Morads, og derhen havde man bragt det bedste Bohave samt de enkelte Kostbarheder, som man havde bjerget for Soldaternes Plyndringer, ligesom dette Sted ogsaa havde tjent Beboerne til Skjul, naar de fremmede Bander nærmede sig Byen. Midt i Byen, ved Vejen til Løgum, stod nogle høje Alketræer, fra hvilke man bestandigt stiftedes til at holde Udkig, for at Beboerne i Tide kunde advares og flygte, naar der nærmede sig en Trup. Ogsaa den Dag, da vor Forælling foregaar, havde man, paa Grund af de omtalte Rhyter om de vilde Soldaters Tilbagekomst nordfra, stillet en Dreng til Udkig i Træerne. Det er blevet ham betydet, at han især maa have sin Opmærksomhed henvendt mod Adelvejen (Ørvejen), da man ventte Krigssolket ad denne Vej, kommende nordfra, hvor der over Engen bag Byen haves Udsigt til Immervad Kro og længere. I dette Øjeblik er dog Drengens Blik vendt mod Syd, hvor han paa Vejen fra Løgum ser en enlig Rytter komme. Denne ser dog ikke videre mistænkelig ud, han fører ingen Vaaben, og eftersom han nærmer sig, opklares Drengens Ansigt, og da han er kommen saa nær, at Drengen er vis paa, hvem Manden er, tager han til Luen og hilser med et glad „Goddag, Hr. Knud!“ „Goddag, min Dreng!“ gjensvarer Præsten Knud Brun fra Løgum, thi ham er det, „hvoreledes staar det til herovre, hvordan har de Syge det i Dag?“

„Det er ikke godt, Hr. Knud“, gjensvarer Drengen, „Rjesten Pjerres skal være meget daarlig, og Pjerre selv er ogsaa bleven syg i Nat, og hos Jep Pæsens er de nok alle syge.“

„Sørgeligt at høre, min Dreng, — men hvad ser Du efter?“ spørger han, da Drengen har vendt sig i Træet og stirrer meget forbavsset mod Nordvest.

„Jeg ser efter Tage Kjældersvends Dreng, han kommer fra

Marken, ridende i fuld Firspring, og, Hr. Knud, Polakkerne er efter ham!" raaber Drengen, der iler med at komme ned ad Træet og afsted ind i Byen, mens han tuder i et Koghorn.

"Polakkerne! Gud naade os!" siger Præsten og rider derpaa ind i første Gaard tilhøjre, hvor hans Halvsøster Bodil er gift med Gaardmanden Laurids Hansen.

Præstens Moder havde været to Gange gift, første Gang med Præstens Foder, Erik Brun, Sognepræst til Østerløgum, og dernæst med dennes Eftersfølger i Embedet, Hr. Andreas Spandovius. Engang — fortæltes der — at Hr. Andreas, som han almindeligt blev kaldt, havde mødt Laurids Hansen, da denne kom ridende, og da han spøgende havde spurgt ham, om han maaske vilde ud at fri, og Laurids Hansen dertil saade ja, saa havde han fortsat, „da kom til mig, jeg har ogsaa Døtre". Laurids tog ham da paa Ordt og hjemførte saaledes Bodil Andersdatter som sin Hustru. Laurids Hansen havde været en anset og velhavende Mand, men havde nu ligesom alle Andre lidt meget under Krigen og var bleven udplyndret flere Gange, dog var hans Familie hidindtil bleven forstaaet for de smitsomme Sygdomme.

Da Præsten kom ridende saa rast ind i sin Svogers Gaard, at det dunede i Stenbroen, kom hans Søster ud i Døren, men hun blev noget bleg, da Præsten tilraakte hende: „Stræb og saml Børnene og saa afsted ned Jer til Bøgholm, Polakkerne kommer!" Præsten ilte atter ud af Gaarden og hjemester, mens Kvinder og Børn stormede i største Hast ud fra alle Gaardene og i vildeste Løb søgte ad Bøgholm til. Bodil, der just havde haft Nadværgrøden over Siden, kom nu ogsaa med Børnene, men Gryden med den varme Melarød hejsede hun snarraadig ned i Brønden, den skulde de onde Polakker dog ikke nyde godt af. Nu kom ogsaa Mænd og Drengene med samtlige Byens Heste og jage ad Bøgholm til, og snart stod Byen forladt paa de Syge nær og enkelte modige Mænd, som blev tilbage.

Samme Eftermiddag sad i Kjækken i den vestligste Gaard i Byen tvende Kvinder og talte med hinanden. Gaarden tilhørte Løge Kjældersvend, og den ene af de to Kvinder var hans Hustru Gy, og den anden Sindet Nissens, en Husmandskone fra Byen. De talte om den strækelige Sygdom, der rasede i flere af Byens Familier, og om, hvor tungt det var for Hjerre Nissen og hans Hustru, der nu begge laa syge af

Sprinkler, medens gamle Nis Hjerresen, Hjerres Faber, stod Dig, og samtlige deres Børn alt var døde og jordede.

„Ja, desværre! der er jo intet at gjøre imod“, mente Sindet, „Hellen, ser vi jo nok, lader sig ikke vise bort, skjøndt jeg en Tid troede det. Det var sidste Vinter, en Aften jeg og Nis sad og karte, at Barhus gjorde en saa forfærdelig Spektakel, at Nis dog vilde gaa ud for at se, hvad der var ved det. Da han kom ud, gjaffede Barhus i et væk op mod det østre Arkensgaf, og da Nis saa derop, da sad der en underlig lille En deroppe, som Nis ikke kunde blive klog paa, hvad var. „Hvem er Du? og hvad gjør Du deroppe?“ raabte han da. Den Lille svarede: „Jeg er „æ Hel“ og er kommen her for at tage sammen til smitsomme Sygdomme.“ „Da er det ikke værdt at begynde paa saadant noget her“, sagde Nis, „her i Byen er saa Folk nok endda, drag Du heller til Løjt eller Bilsstrup, der er flere af dem.“ Da vi saa nogen Tid efter hørte, at der var udbrudt Sygdom i Bilsstrup, saa tænkte jeg, vi var bleven fri, men Gud bedre det! Hellen maa dog være vendt tilbage. Voldil Lauses siger nu rigtignok, at Hr. Knud mener, vi maa ikke tro paa saadant, og at det er Soldaterne, der har paaført os Sygdommen, men hvad min egen Mand har set og hørt, det maa jeg da vel tro, lad saa Hr. Knud være saa klog han vil.“

„Ja, Vorherre se i Naade til os!“ sagde Gy Tages, „den Gang i vore unge Dage, da jeg og Tage tjente paa Haderslevhus, han som Kjældervend og jeg som Hadeburspige, da drømte jeg rigtignok ikke om, at vi skulde komme til at opleve saadanne kummerlige Tider. Da den øde Gaard her blev Tage tilbudt, da var jeg saa glad saa glad og drømte kun om lykkelige Dage, endda vi maatte begynde paa bar Bund. Her var jo, som Du veed, ikke Spor af Bygninger, men her var jo Skov nok; Tage havde lidt Penge, og vi var begge unge og raske. Vi fik da ogsaa saa meget opført, at vi kunde helstre os deri, og efterhaanden har vi bygget til, men vi vare jo endnu langtfra færdige, og — hvad skal det nu blive til? vi har ligesom alle Andre næsten intet at leve af; den Rug, vi har avlet, kan vi jo næsten bruge altsammen til Saasæd. Tage og lille Palle Nielsen har i Dag begyndt at pløje til Andentjærv, thi at lade det Hele ligge, det gaar jo heller ikke an.“

„Hvor har Du Mette og Relaa?“ spurgte Sindet.

„De er saamænd gaaede over paa Bygholm at se til vore Sager derovre, jeg tænker, de maa snart være her igjen.“

„Ja, Mette, Staffell hun har da ogsaa sin Sorg at bære paa, det tog haardt paa hende, da Erik Lauridsen saaledes rejste bort, uden at hun veed, om han nogenfinde kommer tilbage“, vedblev Sindet.

„Og dog er det maaste bedst saaledes“, svarede Gy. „at de vedbleve med at gaa og se paa hinanden, kunde jo ikke føre til noget, og Mette veed jo da, at det ikke var med Glæde, at han rejste, men at det var hans Moder, Bobil Lauses Skuld, der ikke kunde finde sig i, at hendes Søn blev gift med de Fremmedes Datter, som hun jo kalder os. Mette er en god Biqe, hun lægger Sagen i Vorherres Haand, og er det hans Billie, da kommer Erik nok en Gang tilbage igjen.“

Erik Lauridsen, Laurids Hansens næstældste Søn, hvem denne Samtale gjaldt, var for et Par Aar siden rejst til Holland, for derfra at gaa til Søs, af den Aarsag, at han var bleven gode Venner med den unge Mette Tagesdatter, et Parti, som hans Forældre satte sig imod af al Magt, alene af den Grund, at hendes Forældre var fremmede Tilvandrede og som saadanne blev betragtede med Mislikid, ikke fordi man fandt noget at sige dem paa, men at de ikke var fødte paa Stedet var nok til, at de gamle, indfødte Slægter saa ned paa dem, som paa en Slags Uventyrere. Det var dette Emne de to Kvinder drøftede, da de blev afbrudte ved Raab paa Gaden og Tuden i et Koghorn. Næppe hørte de den kjendte Lyd, før de med det Udraab: „Gud, Polakkerne!“ styrte ud paa Gaden og fulgte de andre Fliggende til Bøgholm.

Jmens havde Tage og hans Tjenestebøng, som Gy fortalte, været henne at pløje nord for Byen efter Jmmervad til. Man pløjede altid den Gang med fire Heste for Ploven; de forreste blev kjørte af Drengen, medens Tage selv holdt paa Ploven og kjørte de to bagerste. I en Mark nord for, nærmere Aaen, der løber forbi Jmmervad, pløjede en anden Mand fra Byen, Martin Kallefen, ogsaa kaldet „Store Martin“, ligeledes med fire Heste og en Plovtjøring til Hjælp. Der blev pløjet Fure op og Fure ned, medens en Flok Krager sankede Orme efter Ploven. Lige med et sløj Kragerne op med stærke Skrig, og Martin, der vendte Hovedet og saa sig tilbage, bemærkede da, at hvad der havde opstræmmet Kragerne var en lille Hob he-

rebne Polakker, der satte over Aaen. „Holdt Dreng!“ raabte han til Blokjørningen, idet han rev Rostaven fra Bloven og bevæbnet med den ilede henimod Aaen, idet han vel vidste, at nu gjaldt det om at værges Hestene. Han naaede frem til Aaen,

just som de to forreste Polakker naaede op paa denne Side, men han greb rast med en Haand i hver Tøjle og tvang begge

Hestene med uimodstaaelig Kraft tilbage i Aaen igjen; derpaa greb han fat paa Rostaven og svang den imod Polakkerne, saa de nødtes til at vende om. Medens dette gik for sig, sprængte imidlertid nok en Hov Polakker frem og gik over Aaen et andet Sted, og medens Store Martin passede paa den første Hov, naaede den anden frem til Hestene, spændte dem fra Ploven og jog afsted med dem. Martin og Drengen løb bagefter dem, den første stændende, den anden grændende.

Hvor Bejen fra Hovslund munder ud til Adelvejen, stod paa Marken vest for denne den bekjendte Hauerlund Runesten, hvorpaa var indhugget Mandsnavnet „Heirulfr“, fra hvilket maaske Benævnelsen Hauerlund (der senere blev til Hovslund) i sin Tid er kommen. Denne Sten blev bemærket af Polakernes Anfører, og han beordrede Mandstabet at sidde af og overlade en enkelt Mand at passe paa Hestene. Da Store Martin naaede frem til Hestene, var Polakkerne ivrigt bestjæftigede med at grave ved Runestenen, og denne Omstændighed benyttede han til at sætte sig i Besiddelse af sine Heste igjen, og inden Polakkerne blev rede til at forfølge ham, var han og Drengen borte med dem paa Bejen ad Bøgholm til.

Sagnet fortalte siden, at Polakkerne havde fundet en Stat under Runestenen, hvilket vel næppe har været Tilfældet, men hvorom Alting er: Runestenen har de dog ladet staa; den fik endnu Ro i 200 Aar, indtil Preusserne i 1864 uden videre lod den bringe til Berlin, hvor den nu skal staa opstillet i en Udfsthavn.

Medens Store Martin saaledes bjærgede sine Heste, var den førstankomne Trup Polakker kommen over Aaen og sprængt hen til Tage Kjælderboend for at faa fat paa hans Heste. Tage tog Sagen mere sindigt og gav sig til at underhandle med dem om at beholde Hestene, imod at han overlod dem et Par sølvstafede Knive, han havde. Drengen Ballo løste imidlertid Hestene fra Ploven, idet han sagde: „Hvad nytter det Husbond, lader de os ogsaa i Dag beholde dem, saa tager de dem kun en anden Gang.“ Derpaa sprang han rask op paa den ene Hest, gav de andre et Drag af Bisten og jog saa afsted med dem, det Bedste han kunde. Polakkerne satte efter ham og var ham saa nær, at de huggede ham i Hatten, men snart naaede han de „gamle Lykker“, og der vidste han at sno sig mellem Krat og Buske, saa han lykkeligt undkom. Han red med Hestene til

Sønderballe, hvor han havde dem staaende i Skoven om Vinteren og tiggede Føden til sig og dem i de omliggende Landsbyer. Tidligt paa Foraaret, da Krigsfolket havde forladt Landet, kom han tilbage med alle Hestene i god Behold.

Polos Flugt for Polakkerne var det, Drengen havde set, der holdt Udfig i Aftetræerne den Gang Præsten Fr. Knud Brun red ind i Byen.

Nu var samtlige Kvinder og Børn flygtede til Bøgholm, og da samlede de modigste Mænd for om muligt at værgе deres Ejendom. Den lille Flok Polakker, der havde forfulgt Tage Kjælderjvends Dreng, kom tilbage østfra ind i Byen og stormede ind i Hjerre Nissens Gaard, der var den, der laa først for Haanden. Et Par af dem stod af Hestene og foer ind i Huset. I Dørnet, hvor de først kom ind, var ingen andre til Stede end Manden og Konen, der begge to laa syge i de to Alkovefenge med alle Tegn paa de smitsomme Sprinkler. Da der ikke var noget at røve, trængte de ind i Pisselen, hvor gamle Nis Hjerrefen laa død paa Ligbaaren. I dette Øjeblik blev de først kloge paa Situationen, og at det var i et besmittet Hus, de befandt sig; de foer forfrællede tilbage ud af Huset, søgte deres Heste og hele Truppen ilede i vildejte Løb ud af Byen.

Sent paa Aftenen, da alt vedblev at være roligt, vendte Folkene atter tilbage fra Bøgholm og havde derpaa Ro den Nat. Men næste Morgen, just som Bobil Lauses igjen havde faaet Grøden opfisket af Brønden, lød igjen Signalet fra Aftetræerne, Grødgrøden maatte sænkes og Flugten til Bøgholm gik for sig paany. Denne Gang var det imidlertid kun nogle enkelte omstrejfende Polakker som kom, og da en 5 à 6 behjærte Mænd, under Ansørsel af Store Martin og bevæbnede med en gammel Bøsse og nogle Høtve gik imod dem, tog de Flugten. Polakken var, naar han ikke havde Overtallet paa sin Side, i Grunden sty og seig, og han flygtede tit, blot der blev sigtet paa ham med en Stage. Som sædvanligt, naar der blev Rolighed, vendte den flygtede Befolkning hjem igjen, og nu mente Bobil Lauses da, at Grøden skulde smage godt til Middagsmad, naar hun fik den op af Brønden og varmet igjen. Men heller ikke til Middagsmad blev Grøden spist, da en større Høb Polakker kom og Grøden maatte sænkes paany. Denne Høb var saa stor, at man ikke vovede at modsætte sig den; den

røvede og plyndrede, hvad den kunde, men der var kun lidt at faa fat paa, og da den snart opdagede, at der i flere Huse var smitjom Sgdom, saa drog den aiter bort, men forbitret over det ringe Udbytte, antændte den Tage Kjælderboends Gaard, idet den drog ud af Byen, og da Husene den Gang var helt byggede af Træ, brændte Gaarden ned i meget kort Tid.

Samme Dags Aften finder vi Laurids Hansen med Familie samlet om Aftensbordet, hvor nu endelig Grøden bliver spist, der alt skulde have tjent til Madver Dagen i Forvejen. Men ogsaa Tage Kjælderboend med Familie, der jo nu er husvild har taget Plads ved Bordet; thi Bodil har venligt indbudt dem til at tage Del i Maaltidet. Hun er bleven blødgjort ved alle de Ulykker, der er kommen over Folket og Byen; thi intet formaar bedre at bringe Folk sammen end fælles Ulykker og Sorger. Hun har længe længtes efter en Lejlighed til at vise Tages Familie sit forsonlige Sindelag, og nu er Lejligheden kommen. Gy Tages, der har været alvorlig vred paa Bodil, og næsten gaaet og betragtet hende som en Fjende og ogsaa først i Aften efter megen Modstand og mange Udflugter og næsten tvungen dertil af Omstændighederne har taget imod hendes venlige Tilbud om at komme og bo hos dem for det Første, ser nu paa hende med lidt mere venlige Øjne, ja, da Bodil med et mildt, vemodigt Blik hjærtegnende stryger Haanden over Haaret paa den ranke Mette Tagesdatter, der har Plads ved hendes Side, da er det, som om det befriende Suk, der uvilkaarligt undviger Gy Tages Bryst, tager med sig al den Mistillid og indestængede Brede, hun indtil nu har næret imod Bodil.

Da Maaltidet er til Ende, opfordrer Laurids Hansen til Andagt, og idet alle foldede deres Hænder istemmede han Salmen:

„Naar vi i største Nød mon staa,
Gj vide, hvor vi skulle gaa,
Og javne baade Hjælp og Naad,
Om end vi græde Hjærtens Graad:
Saa er alene det vor Trost,
At vi tilfammen med en Røst
Raakalde Dig, o Herre Gud!
Om Hjælp, alt efter Dine Bud.

Hele Vordfælskabet synger med. Begge Tages Døtre har smukke Sangstemmer, og det forekommer Bodil, at saa smuk og stemningsfuld en Andagt ingensinde før er bleven holdt i hendes Hus. Under Salmens femte Vers kan hun imidlertid ikke holde Taarerne tilbage; hun græder stille, imens der synges videre:

„Thi kommer vi, o Herre jød!
Og klage for Dig al vor Nød!
Vi uden Hjælp forladte staa,
Mens Farer, Trængsler mod os gaa,
Vor store Synd os ej behold,
Men riv os ud af Syndens Vold,
Staa os i al vor Jammer bi,
Gjør os fra alle Plager fri!“

De stakkels Hovslundere havde dog endnu meget at gaa igjennem, før Blaauerne kunde siges at være forbi. Først henved Majdagstid 1660 var Sygdommen overalt ophørt og Kriegen til Ende. Det var derfor en iørgelig og tung Vinter, de gik i Væde. Frost og Kulde i Forening med utilstrækkelig Føde og Angst og Uro voldte, at Sygdommene i Vintermaanederne rasede som ingensinde før, saa at, da de omsider var forbi, over en Trediedel af Befolkningen var død. Der brændte dog i Hovslund kun denne ene Gaard, og i den Henseende slap man bedre fra det der, end mange andre Steder. Saaledes blev f. Ex. Nabobyn Skovby helt afbrændt. Da Vaaren kom, var Befolkningen nedjunken i den dybeste Armod, og medens der før Krigen haade herstet almindelig Velstand, saa var hele Befolkningen nu saa at sige bragt til Bettestaaen. Landet, især paa begge Sider af Udeløjen, saa med dets afbrændte Byer og udryddede Markter ud som en Ørk.

Gamle Hr. Knud, Præsten i Løgum, fortæller i sine efterladte Skrifter, at da Krigen var forbi, havde han kun 4 Stykker Kreatur tilbage. At han har lidt store Tab ses deraf, at han 1651 fortæller, at han har sat paa Stald: 6 Heste, 9 Køer, 8 Koier, 7 Stude, 5 Kalve, 40 Faar og 26 Geder og Bukke. I de tre Krigsaar var han for det Meste hos en Sooger i Abenraa, hvorfra han nu og da besøgte Menigheden i Løgum. Som Præst havde han vel sagtens mere Grund til at frygte

Polakkerne, end andre havde, thi de lutherste Præster var hadede af dem. Præsten i Nabofoget, Vedsted, Hr. Bert, blev saaledes bunden til Galen paa en Hest og slæbt omkring, saa han af disse Mishandlinger siden døde i Haderslev.

Efter Krigen laa 28 Gaarde øde i Østerlogum Sogn, dem Jngen vilde tage ved, endda de var at faa for Intet. Saa nødte man de unge Karle til at tage disse Gaarde ved Tvang. Laurids Hansens den ældste Søn, Anders, blev tvungen til at overtage en øde Gaard i Nørrejarup; de andre tre Sønner, Erik, Hans og Poul, blev Gaardmænd i Hovslund, Poul vistnok paa Hjerre Nissens Gaard, hvor hele Familien var uddød af Sprinkler i Krigens Tid.

Vi vil nu gjøre et Spring 4 Aar frem i Tiden og atter en Eftermiddag nærme os Bejen, der gaar mellem Løgum og Hovslund. Høsten er bragt i Hus paa Boghveden nær, den er man endnu ikke overalt bleven færdig med, hift og her staar den endnu i Skof i lange Rader langs ad Agrene med de rødbrune Stubbe. Vejret tegner til at blive stille, sollyst, som det endnu kan være sent i September. Det er op paa Formiddagen, Solen er nys brudt igjennem og har adspaltet de tunge Taagemasser, der nu flygter til alle Sider, medens de utallige med Dug fyldte Spindelbæver, der er udsæendt mellem Græsstraene, og som glimter i Solstraalerne, gjør, at Marken ser ud, som var den overtrukket med et gyldent Flor. En enlig Lærke svæver over det fredelige Landskab, syngende en Afstedssang til Sommeren, medens en gammel Bondemand gaar langsomt bag Bløven, syngende paa en Salme.

„Nu kommer de!“ siger Drengen, der kjører de forreste Heste, og da Manden spørger, hvem han mener, svarer han rast: „Brudestaren!“

Og ganske rigtigt, fra Hovslund ser vi et Vogntog komme med pyntede Bryllupsgæster. Forud for Toget sprænger fire ridende Svende afsted; de har travlt, thi de maa faa hurtigt til Løgum, at de igjen kan naa tilbage til Brudestaren, førend den naar ind til Bjen. Nu er det imidlertid gjort, og nu

ridet de i Spidsen for Toget i sindigt Trav. Paa første Vogn har tvende Spillemands Plads, dernæst følger en Vogn med muntre Brudepiger og saa kommer Vognen med Bruden, og

C. A. J. S.

hvem andre er det vel end den kjønne Mette Lagesbatter, vi har for os. Hendes gyldne Lokker kappes med den skinnende Brudekrone om at glimre i Solskinnet, og i hendes Ansigt er der ogsaa Solskin, i hendes dybe, alvorlige Øjne ligger i Dag

et Udtryk af inderlig følt Lykke. Paa Bagsædet sidder begge hendes Brudførere, tvende værdige Matroner, af hvilke den ene er Marine Knuds, Præstekonen fra Løgum. To unge Karle rider en paa hver Side af Vognen, det er hendes Vægsvende, af hvilke den ene er vor gamle Bekjendt, den raske Ballo Nielsen, der saa godt forstod at bjerge sin Husbonds Heste for Polakterne, og denne hans modige Bedrift, der mindes endnu, har i Dag indbragt ham den Ære, at ride ved Brudens venstre Side. Han paa højre Side er den unge Hans Lauridsen. Han har for det Meste sine Dine rettede mod Vognen med Brudepigerne, og hver Gang den blomstrende Kelaa Tagesdatter smilende ser sig tilbage, hilser han hende med et muntret Nik. Saa kommer Vognen med Brudgommen, den krølhaarede Erik Lauridsen, der efter Krigen igjen er kommen tilbage til sin Fødeby og nu skal overtage Faderens Gaard. Vi vil ledsage Toget ind til Byen, nu da de bagerste Vogne med Brudeparrets Forældre og øvrige Bryllupsgjæster er komne os forbi. Vognene gjøre Holdt foran Kirken, og Brudestøren ordner sig paa Kirkegaarden og træder parvis ind i Kirken. Den 70aarige Degn, Eb Lauridsen, der i Krigen Tid bøde af Sprinkler, er bleven efterfulgt af en ung Mand fra Aabenraa, Erik Kruhl, der har faaet baade hans Embede og hans Datter. Den unge Degn istemmer nu Brudsalmen, og medens dens sidste Vers synges, træder Brudgommen med sin Brud ved Haanden op for Alteret, hvor gamle Hr. Knud rørt vier dem til rette Ægtefolk at være.

Og nu, da de unge Folk efter saa megen Modgang har faaet deres inderligste Ønske opfyldt, vil vi forlade dem med gode Ønsker for deres Fremtidshyffe. En lang, fredelig Periode ligger foran dem, og det kan vel behøves, thi dube var de Saar, som Krig og Sngdom den Gang havde forvoldt. Men saadanne Tider kom jo desværre saa ofte, derom vidner jo mangt et Blad af vort Folks og vort Lands Historie, og dog oprandt altid igjen Ihsse Dage efter de tunge Tider. Unge Stægter afløste de gamle, bebjælede af Liv og Virkelyst; de øde Steder blev altid igjen bebyggede, Velstanden vendte lidt efter lidt tilbage, og Fædrenes Trængsler forglemtes over den nye Tids Fordringer og over de Glæder og Sorger, som den bragte med sig. Men af de gamle Sagn tager vi Forstaaelsen af vore Fædres Liv og gennem dem vinder vi Kjærlighed til vort Land og vort Folk, dem Vorherre bevare!

Indholdsfortegnelse

til

Byprogforeningens Almanak for 1894.

- Aarets Kalender.** Forskjellige Tabeller. Markedsfortegnelse. Gode Raad for Landmænd etc.
- Ved Aarskiftet,** Digt af Zakarias Nielsen. S. 1.
- Rhaardstanker,** Digt af Morten Eftejen. S. 2.
- Virkelighedsbilleder,** Fortælling af J. N. N. Skrumsager, med Tegninger af Carl H. F. Schmidt. S. 3.
- Smaaating,** meddelt ved J. Fausbøl. S. 28 og S. 38.
- Sankt Hans Blus,** gjenfortalt efter et jvemt Vemne af Jens Skytte, med Billeder. S. 29.
- Bronceurverne,** Digt af Carl Berthelsen, med Tegning af May Kleinjorg. S. 39.
- Uf en Drengs Minder fra 48,** fortalt af Jørgen Jversen. S. 43.
- Smaaating,** med Billeder, Tekst af N. Anderjen og M. A. S. 50, 51, 59, 60, 64, 85 o. s. v.
- Billeder fra Kina,** af N. P. Clausen, med Billeder. S. 52.
- Præstehistorier fra Branderup,** meddelt ved J. Fausbøl, med Tegning af May Kleinjorg. S. 61.
- Et Møde,** af H. P. Hanssen-Norremølle. S. 66.
- Et Lighyn,** Fortælling af P. Skovrøj, med Tegninger af Hans Tegner. S. 69.
- Et Præst o' e Dreng og Lig' for Lig',** Digte af N. Anderjen, med Tegninger af Hans Tegner. S. 79 og 81.
- Polakkerne i Hovslund,** Fortælling af N. H. Callejen, med Tegninger af May Kleinjorg og Carl H. F. Schmidt. S. 86.
- Brevkåse, anbefalinger.

Brevkasse

for

Sprogforeningens Almanak for 1894.

(Forejrgjiler fra Publikum til Udgiveren, vedrørende Almanakken, og som har almindelig Interesse, finder her hvert Aar deres Besvarelse. Bgelebes optages her oplysende og andre Meddelelser fra Udgiveren til Læserne.)

M. i A. Sprogforeningens Almanak optager i sin Annonceafdeling ikke Anbefalinger fra tykshindede Forretningsfolk.

R. i G. Tak for Manuskriptet! Det kom for sent til at kunne benyttes i Aar, men vil blive benyttet ad Aare.

R. i E. Bidrag til event. Optagelse i Sprogforeningens Almanak samt Raad og Forslag angaaende Almanakkens Indhold og Udstryelse modtages med Tak af Udgiveren.

T. i E. Udgiveren af Sp. Alm. kan ikke inblade sig paa at give en højere Rabat til Forhandlere, end hvad almindelig Boghandlerrabat er. Det System, der med Hensyn til Handel med Almanakker har været herkende her i de senere Aar, maa der brydes med. Det har kun ført til, at Almanakkerne stadig er bleven daarligere, baade hvad Indhold og Udstryelse angaar. Udg. af Sp. Alm. vil gaa den modsatte Vej og søge at imødekomme og vinde den danske nordlesvigste Befolkning som fast Læsekreds ved mod en tilsvarende Betaling at byde den en Almanak med et saa sundt og godt Indhold og en saa smuk Udstryelse som muligt.;

Udgiveren udtaler herved en Tak til alle dem, der paa den ene eller anden Maade har vist Interesse for, samt støttet Sprogforeningens nye Almanak, og bringer en særlig Tak til de mange Mænd og Kvinder, der have været virksomme som Subskribentsamlere.

Vore nationale Foreninger.

Sprogforeningen

eller

„Foreningen til det danske Sprogs Bevarelse i Nordflæsvig.“

Forretningsudvalget ell. Bogkomiteen:

Gaardejer J. Michelsen, Journalist M. Andresen,
Kølstrup pr. Abenraa, Abenraa,
Formand. Næstformand og Sekretær.
Rjøbmand J. G. Petersen, Abenraa,
Kasserer.

Navnene paa de øvrige Styrelsesmedlemmer i Foreningen er:

P. Skau, K. A. Knudsen,
Bukshave. Trøjborg.
J. N. H. Skrumager, Gustav Johannsen,
Rjøbenhoved. Flensborg
J. Fausbøl, H. P. Hanssen, J. P. Jensen,
Bronderup Mølle. Abenraa. Nybøl.
H. Petersen,
Køtkjer ved Tønder.

Uddrag af Foreningens Lov.

Foreningens Navn er: „Forening til det danske Sprogs
Bevarelse i Nordflæsvig.“

Foreningens Formaal er at værne om det danske
Sprog i Nordflæsvig, navnlig gjennem folkelig Oplysnings
Udbredelse.

Foreningens Sæde er i Abenraa.

De Midler, hvormed Foreningen virker til sit For-
maals Opnaaelse, ere:

- a) Medlems-Bidrag;
- b) frivillige Bidrag.

Medlemsbidraget fastsættes til 2 Mk. aarligt, som op-
kræves i Regnskabsaarets Løb.

Om Bidragenes Anvendelse tager Bestyrelsen Beslut-
ning. Den aflægger Regnskab for Generalforsamlingen.

Foreningens Anliggender varetages af en Bestyrelse, der bestaar af 11 Medlemmer, som ud af deres Midte vælger en Formand, en Næstformand og en Kasserer; Regnskabet revideres af 3 Revisorer.

Generalforsamlingen, som regelmæssig skal indkaldes en Gang om Aaret, bestaar af alle Foreningens Medlemmer. Den vælger Bestyrelsesmedlemmerne og Revisorerne og tager Beslutning om Regnskabets Godkjendelse og de Andragender, som Bestyrelsen maatte forelægge den.

I hvert Sogn udnævner Bestyrelsen en Kredsfornand, som indkasserer de i Sognet boende Medlemmers Bidrag og aflevere disse til Kassereren. Bestyrelsen kan ogsaa overdrage disse Formænd andre Hverv i Foreningens Interesse.

Anliggender, som Medlemmer ønske behandlede paa Generalforsamlingen, maa 8 Dage forinden dennes Afholdelse indleveres skriftlig til Bestyrelsens Formand.

Alle Generalforsamlingens Beslutninger tages ved simpelt Majoritet af de tilstedeværende Medlemmer.

Optagelse som Medlem sker ved Anmeldelse gennem Kredsfornanden til Bestyrelsen, som er berettiget til at antage eller forkaste den anmeldte

Den ordentlige aarlige Generalforsamling finder Sted i første Halvdel af Juni Maaned.

Udtrædelse af Foreningen sker ved Anmeldelse gennem Kredsfornanden til Bestyrelsen og betragtes den, som i 2 Aar ikke har betalt sit Medlemsbidrag som udtrædt af Foreningen.

* * *

Medlemmer og Bidragydere have fri og gratis Benyttelse af Foreningens Laanebogsamlinger, hvoraf der findes mindst en i hvert Sogn. Ethvert nyt tiltrædende Medlem og enhver fast Bidragshver saar en Sangbog, et Billede samt en anden god Bog gratis.

Ligeledes forsyner Sprogforeningen regelmæssig Hjemmene i Nordflæsby med gode danske Læsebøger og andre Skolebøger til Brug ved Børnenes Hjemmeundervisning i Moderensmaalet.

Vælgerforeningen.

Styrelsen bestaar foruden af vore Repræsentanter i Rigs- og Landdagen af 21 Medlemmer, som er bosatte i de forskjellige Egne i Nordflæsby.

Forretningsudvalget :

Slagtermester P. Heimerz, Redaktor H. P. Hansjen.
Sonderborg, Formand. Mabenraa, Sekretær.
Redaktor J. Moldt, Sonderborg,
Kassierer

Medlemsbidraget er mindst 1 Mark aartlig. Frivillige
Bidrag modtages.

Skoleforeningen.

Styrelsen bestaar af 15 Medlemmer.

Forretningsudvalget :

Gaardejer F. P. Jensen, Gaardejer A. P. Lund,
Lourup pr. Aredebro, Rejsby pr. Ballum,
Formand Næstformand.
Gaardejer H. Thomsen, Noost pr. Arrild,
Kassierer og Sekretær.

Medlemsbidraget er mindst 1 Mark aartlig. Frivillige
Bidrag modtages.

Den nordflesvigiske Skoleforening.

Ved Foreningens Hjælp kunne uformuende konfirmerede
Born — baade Dreng og Piger — komme paa Ester-
skole eller anden god Skole, og unge Mænd og Kvinder
paa Højskole. Begjæringer om Hjælp og Vejledning frem-
vendes til Foreningens Formand. Gaardejer Jens P.
Jensen i Lourup ved Døstrup, inden hvert Aars 15
Februar og 15 August for at komme paa Sommer- hen-
holdsvis Vinter-skole. Paa Forespørgsel meddeles nærmere
Oplysninger saavel af Kred-formanden som af Underteegnede,
hvilke ligeledes til enhver Tid tage imod Indmeldelse af nye
Medlemmer.

Foreningens Forretnings-Udvalg :

Jens P. Jensen, Formand, A. P. Lund, Næstformd.
Lourup ved Døstrup. Rejsby-Ballum.
H. Thomsen, Kassierer,
Noost ved Arrild.

Opfordring!

Enhver danskjindet Mand i Nordjyskøig burde støtte de ovennævnte 3 Foreninger: **Sprog- Bælger-** og **Skole-**foreningen, ved at tiltræde dem som Medlem eller Bidrager samt event. ved større frivillige Bidrag. Som ogsaa deres Navne angive, have de jo hver for sig deres særegne Opgaver og Formaal, som dog alle samles i det fælles Hovedformaal: **Bevarelsen af vort Modersmaal, det danske Sprog, og af den danske Nationalitet i Sønderjylland.**

Der kan jo dog ingen Tvivl herise om, at enhver af vore danske Mænd og Kvinder efter Evne vil være med i Kampen for denne største og hellige Sag, og vi nære derfor ogsaa den faste Overbevisning, at vor patriotiske Opfordring her paa dette Sted ikke vil lyde forgæves Thi: „Hvad Du evner, kast af i det nærmeste Krav“ og „sit Fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette“

Indmeldelse i de nævnte Foreninger modtages til enhver Tid, foruden af Kredsformændene og Tillidsmændene, ogsaa af Foreningens Sekretærer, der ligeledes meddele Svar paa alle Spørgsmaal, vedkommende Forening vedrørende.

Danske Undervisningsanstalter, passjende for den konfirmerede sønderjyske Ungdom.

Folkeshjstoler:

(5 Maaneders Undervisning om Vinteren for Karle — Nov.—April —
og 3 Maaneders om Sommeren — Maj—Aug. — for voksne Figer.)

Aflov udvidede Folkeshjstole, Forst. Schröder, Bejen St., Jylland.	
Thesrup Folkeshjstole	Dr. Nørregaard, Maarslet St., „
Vallekilde	Ernst Friis, Jyderup St., Sjælland.
Mjøltinge	Alfred Poulsen, Ringe St. Sj. „
Vejrtrup	Jens Lund, Svendborg, „
Ulstrup	Kristensen-Manders, Svendborg „
Vestbjerg	Gronvald-Nielsen, Hørsens, Jylland
Brøderup	Emil Dam, Von St., Præsto, Sj.
Høng	Anders Jørgensen, S'agelse, „
Møllerup	Pastor Knudsen, Manders, Jylland.
Braa (Stenum)	Therkelsen, Nalborg, „
Brigsted	Maltejen, Hørsens, „
Vinding	Kr. Pedersen, Vejle. „
Hødkilde	Andersen, Stege, Møen.

Galtrup	Folkehøjskole, Forst. Himmelstrup, Mors.
Calling	" " Næsen, Fiebberg St., Calling.
Sorø	" " Bjerre, Sorø St., Sjælland.
Nørre Ørslev	" " Kenjen, Nykjøbing, Falster.
Nysted	" " Højmark, Nysted, Lolland.
Brahe-Trolleborg	" Korinth, Fyn
Ny	" " Hestrup, Silkeborg, Jylland.

Landbrugsskoler :

Tune Landbrugsskole, Forst. Svendien, Taastrup St, Sjælland.	
Dalum " " Jørg. Bederjen, Odense, Fyen.	
Yngby " " la Cour, Yngby St. Sjælland.	
(Yngby har ogsaa almindelig Folkehøjskoleafde. in, under Forstander N. Rosendal, forhen i Vinding.)	
Ladelundgaard Landbrugsskole, Forst Niels Bederjen, Brørup St., Jyll.	
Malling " " Luxen, Malling St., "	

Haandværkeriskoler :

Ballekilde Højskoles Haandværkerafdeling, Forst. Bengen, Nyderup St.
Ulstrup " " " Kasimusien, Svendborg.
Nødtilde " " " Underse, Stege.
Vinding " " " Brunner, Vejle.
Vestbirk " " " Anton Hansen, Hørjens.

Havebrugsskoler :

Bilvorde ved Charlottenlund Kjobenhavn, Forstander Stefan Nyh ud Nødtilde Højskole paa Moen og Høng v. Slagelse har Havebrugsafdelinger.

Handelskoler :

De Brolste Handelskoler i Kjobenhavn, Overlærer Møller. Direktør Gehejmeetat-raad Tietgen.

Vigehøjskoler

med 5 Maa eders Kursus om Vinteren :

Aflov Højskoles Vigeafdeling, Forst. Froben la Cour, Vejen St.
Baldogaard Vigehøjskole, " Kaptejn Hansen, Gjentofte, Sj.
Ødder " " Dølleris, Ødder, Jull ud.

Fortjættelsesiskoler, Kostiskoler o. i. v. :

Vejls Efteriskole, Forst Pa or Diemer, Kolding St., Jylland.
Stibelund Fortjættelsesiskole. Forst Kr. Bederjen, Vejen St., Jylland.
Højsled " " Appel, Højsled St., "
Ny Station " " Anton Grau, Ny St., "
Kostiskolen i Birkerød (Latin og Rea eksamen), Birkerød, Sjælland.
" paa Bogø (Realeksamen), Bogø.

„Illustreret Børneblad for Nordlesvig“.

„Illustreret Børneblad for Nordlesvig“ udgaar 2 Gange om Maanedn i 8fiedet Format og koster kun 25 Pf. i Kvartalet foruden Postpenge. Hvert Numer indeholder smukke Billeder, Digte, Fortællinger, Gaader o. s. v. i et saadant Udvalg, som kan glæde og interessere baade Gamle og Unge. Fra Tid til anden stilles der i Bladet Præmie-
stilleopgaver for Skoleungdommen samt andre Opgaver til skriftlig Besvarelse, hvorved Hjemmeundervisningen i Moders-
maalet kan støttes og fremmes. Læserne af „Sprogforeningens
Almanak“ burde ogsaa alle være Holdere af „Illustreret
Børneblad“, hvis Hovedopgave det især er at varne om
Sproget i Børnenes Mund.

Børnebladet kan bestilles hos Brevbærerne og paa Postkontorerne samt hos Udgiveren, som da — naar der af en Mand bestilles mindst 3 Eksemplarer — sender dem i Korsbaand under Adresse direkte til Bestilleren.

Danske Mænd og Kvinder samt Skoleungdommen bedes om at støtte Udgiveren i hans Arbejde ved selv at holde „Illustreret Børneblad for Nordlesvig“ og tillige ved at virke for dets videre Udbredelse.

Erbodigt

M. Andrejen, Aabenraa,
Udgiver af „Ill. Børnebl. f. Nordsl.“

Ø alle Boglader faas:

Vore Rettigheder.

I.

Forenings- og Forsamlingsretten.

II.

Valgretten til Rigsdagen

ved **H. B. Hansen** - Norremølle. Pris 75 Pf. for
hvert Hæfte.

Sønderjydske Aarbøger,

udgivne af H. P. Hanssen - Nørremølle, Gustav J. g. hannsen og P. Skau, udkommer 4 Gange aarlig i Hæfter paa 60 Sider. Subskription modtages i alle Bog-lader. Pris 4 Kroner aarlig. For Medlemmer af danske Foreninger i Sønderjylland 3 Mark aarlig.

Abonner paa Søndagsbladet!

Søndagsbladet, Ugeblad for By og Land, redigeret af Ns. Hansen, Zakarias Nielsen og Chr. Vestergaard, udgaar hver Uge til en Pris af kun en Krone Fjerdingaaret og bestilles hos Postvæsenet eller i Boghandelen

Søndagsbladet bringer **Søndagsbetragtninger**, Streene af fremragende Præster; **Fortællinger** og **Digte** af de bedste folkelige Forfattere; **Oplysende Stykker** af historisk, geografisk og naturvidenskabeligt Indhold; **Smaating**: Gaader, Rebus, Anekdoter osv. samt i hvert Nummer flere fint udførte **Illustrationer**. Søndagsbladet er varmt anbefalet af en Mængde oplyste Landboere, Præster, Lærere samt Pressen.

Ogsaa Sprogforeningens Almanak slutter sig fuldt ud til denne Anbefaling og vover, at Søndagsbladet, som særlig viser sin varme Interesse for Sønderjylland ved jævnlig at bringe Tekst og Billeder herfra, ogsaa snart maatte opnaa en almindelige Udbredelse her i Landet.

Anbefalinger.

↔ Aabenraa By og Amt. ↔

Nordflæsvisk Frøavlereforenings Fællesudsalg,

Kontor Nygade 311, Aabenraa,

der er oprettet af den nordflæsviske Frøavlereforening i Aaret 1886, forhandler **Græs-** og **Roefrø**, avlet af Foreningens Medlemmer under Kontrol af Foreningen, og tillige samtlige gangbare **Frøsorter** i underjagt Vare fra de bedste Kilder.

Bestyrelsen:

Mads Jensen,
Fægerup.

Jørgen Jensen,
Saksgaard

J. Michelsen,
Kulstrup

P. Jensen, (Jacob Basballes (Efterf.)),

A a b e n r a a.

Største Lager i **Manufaktur-** og **Modevarer**,
Dame- og **Herre-Konfektion**

Klædninger efter Maal med Garanti for godt Snit
leveres i korteste Tid

Damprenjede Fjer og Dun meget billig.

Cand. pharm. Harald Nielsen,

A a b e n r a a.

Nordflæsvisk Kreaturvaikpulver og
Bestflæsvisk Kreaturistropulver.

Forbrug aarlig over 20,000 Pund i Slesvig og Danmark.
1 Pund til 10—15 Kreaturer. Faas hos de fleste Hand-
lende i Slesvig og Danmark. Forsendes franko overalt.

B. S. Gallesen, Aabenraa,

anbejaler

 Vine, Likorer og Spirituosa
i god Vare til billige Priser.

B. Bastiansen, Aabenraa, **Maskinbyggeri & Høvleværk.**

Eget Fabrikat af Løve- og Faconhøvlemaskiner, Cylindere, Rund- og Ranshave samt diverse Maskiner til Tøndestave-Fabrikation; endvidere kombinede Hæsteriver og Sæemaskiner. Tillige anbefales Tærskværker, Mejemaskiner, Plove og forskjellige Landbrugsmaskiner til billigste Priser.

H. T. Stallknecht,

(Indehaver E. Schütt)

Jærnstøberi, Aabenraa,

anbefaler alle Slags solide Støbevarer til Dagens billigste Priser. Reparaturer udføres billigt. Gammelt Støbe gods kjøbes til højeste Pris paa Pladsen.

Carl C. Fischer,

Slotsgade, Aabenraa.

Russiske Dampbade.

Hans Danielsen,

Storetorv 54, Aabenraa,

anbefaler sin Kolonial-, Vin-, Korn- og Foderstof-forretning Lager af kunstig Gødning til Fabrikspriser.

Staldplads til 30 Heste.

Billig og reel Betjening tilfikkres.

J. Tøgesen, jr.,

Aabenraa, Storegade 408

Eneudsalg af Planet jr., amerikansk Hesthakke og Radrenser, Rud. Sacks Plove, Oliekageknusere og amerikanske Agerbrugsmaskiner. Biboliger, Slyngemaskiner, Ajlepumper, Decimalvægte.

Fr. Tøgesen,

Storegade 32, Aabenraa,
(ved Siden af Svaneapotheket.)

U r m a g e r o g O p t i k u s .

Skomager P. N. Petersen,

Aabenraa,

Hjørnet af Skibbrogade og Søndergade Nr. 140,
anbefaler sit Lager af alle Slags Skotøj, hjemmelavet
og Fabriksarbejde.

Bestillinger efter Maal saavel som Reparati-
oner udføres hurtigt og billigt.

H. Neumann,

Aabenraa, Søndertorv.

Korn- og Foderstofforretning.

C. C. Rode, Guldsmed,

Aabenraa, Storegade.

Største Lager af alle Slags Guld- og Sølv-
tøj, samt Sølvplet

til billige Priser

C. F. Rosenvold, Sadelmager,

Søndergade, Aabenraa,

anbefaler alt til Sadelmagerfaget henhørende til de billigste
Priser.

Specialitet: Sæletøjer, Ribetøj, Rejsetøj og Prof-
baand, eget Fabrikat, solidt og billigt. Lædersmørelse, prima
Kvalitet i Daaser a $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 og 2 Pbd. og i løs Vægt.
Læderappretur, garanteret ekstra god Vare.

Rejsetøj billig til Leje

Christian Petersen, Guldsmed,

Aabenraa, Storegade,

anbefaler sit velassorterede Lager af Guld- og Sølvvarer samt Sølvplet.

Reparaturer udføres solidt og billigt.

J. Hass, Handelsgartner,

Aabenraa, Nørreport,

anbefaler Frø og Planter, Frugttræer og stedsegrønne Træer, Roser og Potteplanter, Kranse og Buketter m. m.

Cand. pharm. Harald Nielsen,

Aabenraa,

anbefaler: Smaa Apotheker til Handlende med Brugsanvisninger og Vejledninger paa Dansk.

K. C. Ries, Aabenraa,

Dampfarveri & Spinderi,

anbefaler: Klæde, Buxskin, Cheviot, Shavler, Hestedækkener, Gulvtæppesjer, Tvist, Førgarn, Blaargarn osv. osv
 Ild kjøbes og tages i Bytte.

Snedker N. Nielsens Møbelmagasin,

Aabenraa,

anbefaler alle Slags Møbler af eget Fabrikat, solidt og billigt.

J. P. Junggreen.

Tobaksfabrik, Aabenraa,

Rød „G.“

anbefales som en særdeles let og velmagende Røgtobak og faas hos de fleste dansksindede Kjøbmænd i Sønderjylland.

J. P. Junggreen.

Tobaksfabrik, Aabenraa,

anbefaler sine fortrinlige Fabrikater af **Straa-, Røg- og Snustobak**, som i enhver Hensende kunne optage Konfurrecen med Fabrikaterne fra de største nyeste Fabrikker.

F. Sørensen.

Boghandel i Aabenraa.

Nyheder i dansk og norsk Literatur. Billeder af „de jønderjyiske Piger“ og „Norden“ i Farvestryk meget billige.

Bøger indbindes og alt Bogbinderarbejde udføres hurtigt og billigt.

Dansk Livsforsikrings-Aktieselskab „Hafnia“

afflutter ved dets Hovedagent for Nordflæsvisg,

Redaktør **S. P. Hansen**, Aabenraa,

Kapitalforsikringer, Livsforsikringer, Livrenter etc. paa meget fordelagtige Vilkaar og et særdeles godt og solidt Selskab. Oplysninger meddeles til enhver Tid paa Forlangende.

Hans Gallesen (D. Damms Eftflg.),

Aabenraa.

Jærn- og Kortevarer samt Bygningsbeilag, Støbegods, Landbrugskredskaber, Prima Værktøj, Binduesglas, Husholdningsgjenstande osv.

Specialitet: Eueforhandling af de udmærkede **Bejle Komfurer og Kaffelovne.**

H. P. Jespersen, Aabenraa.

Mode- og Manufakturhandel.

Største Lager af **Bukstik.** Forsærdigelse af Herreklæder i eget Værksted.

J. N. Cornett, Aabenraa,

Største Lager af alle Slags solidt Herre-, Dame-
og Børnefodtøj.

O. C. B. Thanning,

Aabenraa.

Material- og Drogehandel.

L. J. Vilgaards

Møbelfabrik og Møbelmagasin i „Enigheden“
i Aabenraa.

Største Lager og Udvalg i Nordflesvig af alle Slags
Møbler, som leveres under Garanti baade for Soliditet og
Billighed.

„Nordstjärnan“

er det største af de skandinaviske Forsikringselskaber og tegner
alle Arter af Forsikringer: Livs-, Uhelds-, Kapitalfor-
sikringer, Livrenter osv. paa særdeles gunstige Vilkaar.

Man bedes at henvende sig til Selskabets Hovedagent
M. Andrejen i Aabenraa.

Jakob P. Tøgesen,

Urmager & Optiker,

Aabenraa, Søndergade 137.

Største Lager af alle Sorter Vommeure i Guldb,
Sølv og Nikkel, Regulatorer, Nikkelvækkere, Urkæder osv.
Briller, Pinenez, Rikferter, Thermometre, Barometre,
Tegnebestik, osv. Som et virkelig godt Ur anbefales:
„Victoria“ i Nikkel 15 Mk., i ægte Sølv 30 Mk.

B. T. S. Sjørgensen, Farver,

Aabenraa, Rasmsherred,

anbefaler sig med samtlige til Farveriet henhørende Arbejder.

J. G. Petersen,

Mabenraa, Storegade.

Mabenraas største og billigste Lager af

færdigstede Herreflæder.

Største Udvalg af Klædnings, Overfrakker og Benflæder fra de aller billigste til de fineste Artikler. Særlig de bedre Artikler er saa solidt og smukt forarbejdede, at de i enhver Retning kan maale sig med bestilt Arbejde. Priserne paa samtlige Artikler har jeg nedsat betydelig, saa at jeg ikke alene tilbyder det største Udvalg men ogsaa de allerbilligste Priser.

Hans Callesen, (A. Damm's Efterflgr.),

Mabenraa.

Kolonialvarer, Vin og Spirituoser.

Specialitet Damp-Kaffebrænderi.

J. G. Petersen,

Storegade, Mabenraa,

anbefaler stort Udvalg af **Fodtøj** til Damer, Herrer og Børn, kun solide og holdbare Varer til billige og betydelig nedsatte Priser. Endvidere stort Lager af **Satte** og **Kaffjetter**, altid det nyeste og til de billigste Priser

Heinr. Magen,

Lotteriforretning i Mabenraa,

anbefaler: **Tyrfiske 400 Francs** Lodder imod maanedlig Afbetaling af 5 Mk. Trækning 6 Gange aarlig, nemlig 1. Febr., 1. April, 1. Juni, 1. August, 1. Oktbr. 1. Decbr. Ethvert Lod skal udfomme med Gevinst. Hovedgev. 600,000 og 300,000 Fr.; endvidere: **Barletta-Lodder** imod maanedlig Afbetaling af 3 Mk. Aarlig 4 Trækninger, nemlig 20. Febr., 20. Maj, 20. Avg., 20. Novbr. Hovedgevinst 2 Mill. Fr. Bestillinger modtages til enhver Tid og nærmere Oplysninger meddeles beredvilligst.

F. Petersen,

Storegade, Nabenraa,

anbefaler alle Slags solide Manufakturvarer til virkelig billige Priser.

Stort Lager af sorte og fulørte Kjøletøjer, Damekaaber og Jaketter, Bomuldstøjer, Sengetøjer, Lærreder, Buxskins, Gardintøjer o s. v. Videreforhandlere gives Rabat. Det skal som hidtil være mit Formaal ved reel Behandling i enhver Retning at vinde mine ærede Kunders Tilfredshed.

Jens Dagesen, (N. C. Nielsens Eftf.),

Nabenraa, Storegade,

anbefaler sin Kolonial- Vin- og Foderstofforretning samt Handel med revne Oliefarver. Korn, Smør og Æg kjøbes til Dagens højeste Priser.

J. Tøgesen, jr.

Nabenraa, Storegade 408.

Ekstra stærke og solide smukt udstyrede danske Raffelovue og Komfurer, email. Husholdningsgjenstande, transportable Vaskesjeder.

NB. Gammelt Støbejern tages i Bytte til Dagens højeste Priser.

Herlov Møller, Maler,

Nabenraa, Rørretov.

Alt Maler- og Væverarbejde udføres elegant og billigt. Stort Lager af Tapet og Rammelister. I Færdige elegante Rammer. Portrætter i Legemsstørrelse (efter Fotografi) udføres.

Christian Jepsen, Kæbslager i Rodekro,

anbefaler alt til Faget henhørende. Solidt og godt Arbejde loves til billige Priser.

Cand. pharm. Harald Nielsen,

Alabenraa,

anbefaler **Bandager** og **Apparater** mod **Brostkæbe**, Fremfald af **Modeien**, **Skjæbhed** og **Buklethed**, **Bandladning** i **Sengen**, **Gigt** og **Nervejgdomme**, Fremfald af **Endetarmen** osv. 30 -40 pCt. billigere end enhver Konkurrence.

Jeg træffes hver **Forniddag** ogsaa om **Søndagen**.

Christian Callesen, Rødekro.

anbefaler et velassorteret **Lager** af **Vjælker**, **Sparrer**, **Lægter**, **høvlede** og **uhøvlede Brædder**, **Tagpap**, **Tjære**, **Cement** og **Kalk**, **Bygningsbestag**, **Kaffelovne** og **Konfurcer** osv. **Reel** **Betjening**, **moderate** **Priser**.

A. P. Gundersen, Urmager,

Rødekro,

anbefaler sig med alt til **Faget** **henhørende**.

Jul. Aarø, Gjæstgiver

i **Bolderslev**.

L. Jacobsen, Hjellevøndmølle.

Mølleri og **Foderstofhandel**.

J. C. Petersen, Graasten.

Kolonial- og **Kortevarer**, **Stentsøj**, **Spiritnoser**, **Korn**, **Foderstoffer** og **Kunstgjødning**. **Handel** med **undersøgt** **Markfjæs**.

I. H. Dall, Graasten,

anbefaler sit **Lager** af **Lomme-** og **Stueure**, **Briller**, **Barometre** og **Thermometre** samt alt til **Faget** **henhørende**.

H. P. Abkjær, **Bolderslev Station,**

anbefaler: Kolonialvarer, Spirituoser, Færn- og Kortevarer, Stentsøj, Tømmer og Brædder, Kalk, Cement, Tagpap, Tjære, osv. Lager af Kunstgjødning, Foderstoffer og underlagt Markfrø. Korn kjøbes til Dagens højeste Priser.

K. Albrechtsen & Co., Graasten.

Graastener Husholdnings-Kaffefabrik

anbefaler enhver sparsommelig Husmoder sin Kaffe, der faas i enhver bedre Forretning i Byerne og paa Landet. Ved et Forsøg maa man indrømme, at den overgaar alt lignende, som indføres Syd fra.

C. A. Brodersen,

Manufakturforretning, Graasten,

(Edehaver K. Albrechtsen),

en gros og detail.

Forjendelsesforretning til en gros Priser.

P. Petersen Bau,

Graasten,

Kommissionsforretning for Land- og Skibstadejendomme.

J. S. Clausen, Graasten,

Farveri, kemisk Tøjrensning.

Modtager Uld til Kartning og Spinding.

J. B. Kronka, Graasten,

Kolonialhandel.

Baldemar Bruun, Graasten,

Urmager og Optiker,

Lager af Ingeniør S. Bruuns Cykler i Skjebenhavn.

G. Petersen, Graasten,

Sadelmager og Tapetserer,

Lager af solidt og smukt **Fodtøj** for Damer, Herrer og
Børn til billige Priser.

P. G. Nissen,

Sadelmager og Bandagist, Graasten.

Særlig anbefales **Brokbaand** og andre **Bandager**.

↔ Haderslev By. ↔

Olaf Knudsen's

Manufakturhandel,

Søndertorv 17, Haderslev, Søndertorv 17.

☛ Klædninger efter Maal i Løbet af 24 Timer. ☚

N. P. Lundbye, Haderslev.

Kemisk Fabrik af **Farver** til Hjemmefarvning.

Kolonial-, Vin- og Spirituosa-Handel.

Tobak og Cigarer.

Christian Færdig,

Kobberjmed og Brøndborer.

Apothekergade 305, Haderslev, Apothekergade 305,

(ved Siden af Love-Apotheket.)

Arthejisk Brøndboring.

Mejerigjenstande.

Fr. Adolphsen's Mobelmagasin,

Haderslev,

453 Storegade 453.

Stort og smukt Udvalg i **tarvelige** som
elegante Møbler.

J. Nommensen, Haderslev,

Storegade 426.

Jærn-, Korte-, Galanteri-, Stentøj-, Porcellæn-
og Glasvare-Forretning Uvlø- og Landbrugs-
redskaber. Bygningsbeslag.

B. C. Petersen,

Guld- og Sølvarbejder

Haderslev, 428 Storegade 428.

Lager af Guld- og Sølvvarer samt Sølvplet.
Reparationer smukt og billigt.

Hartvig Nielsen, Haderslev,

Søndertorv 293.

Lager af Lomme- og Stue-Ure, Regulatorer, Urkæder og
Briller.

Cyklar, bedste Fabrikat under Garanti.

Chr. Fallesen,

Saddelmager og Tapetjerer,

Norregade 382, Haderslev, Norregade 382

Lager af

Rejseeffekter, Lædervarer, Tapeter og Moulcaug.

C. Iversen's Efterfølger,

(Chr. Aagaard.)

Storegade 369, Haderslev, Storegade 369.

Manufakturvarer samt færdigsyede Herreklæder.

H. J. H. de Wolff's Enke, Haderslev.

Lager af Udstryksgjenstande, Porcellæn, Sten-
tøj og Glasvarer. Spade, Skovle og Økser.
Bygningsbeslag. Mejerigjenstande. Røgte Vin,
Rum og Cognac.

H. Christianjen's
Farveri og mekanisk Haandvæveri,
Søndertoro 18. Haderslev, Søndertoro 18.

J. S. Thuesen's Efterfølger,
(P. Kjems.)
Storegade 457, Haderslev, Storegade 457.
Manufakturvarer samt færdigsyede Herreklæder.

H. Sørensen,
Haderslev, Gaaskjærgade 412.
Stort Udvalg af nye, elegante og solide Bogue.
Reparationer solidt og billigt. Brugte Bogue tages i
Bytte.

H. P. Karø,
Nørregade Nr. 2, Haderslev,
og Karø & Høgebjerg,
Kristiansfeldt.
Mode- og Manufakturforretning.

H. C. Nicolaisen, Bødkermeister,
Haderslev, Klingbjerg Nr. 208.
Kjærner, Spaunde, Dreballier, Smørtræer,
og billige Vasseballier.

Julius F. Jørgensen,
Nørregade, Haderslev,
billigste Manufakturhandel,
færdige Herreklæder, Hatte og Kaskjetter,
Fjer og Dun, fyldte Senge.

P. Kjær's **Møbelmagasin.**

Nørregade Nr. 14, Haderslev, Nørregade Nr. 14.

Hans Simonsen,

Nørregade 397, Haderslev, Nørregade 397.
Byens største Lager i elegant og solid Skotøj.
Læderhandel samt alle Skomagerartikler.

Simon & Hirsch,

(Ankersen & Christensen.)

Nørregade 386.

Stort Lager i Dame-, Herre-, Børn- og Drenges-
Konfektion, samt Mode-, og Manufakturforretning.

Spiller & Eckhardt,

(F. Frederiksen.)

Haderslev, Nørregade.

Herre- og Drenges- Garderobe-Forretning,
Sko- og Støvle-Magasin.

Chr. Lausen,

Haderslev, Storegade 516.

Kolonialforretning.

Stort Udvalg i
aflagrede Bremer Cigarer og importerede Vine.

J. H. Michelsens Efterflgr,

(Oluf Petersen.)

Haderslev, Gaaskjærgade 418.

Billed- og Stenhuggeri.

Betydeligt Lager af smagfulde Gravmonumenter,
Plader, Tavler etc., Møllehalssten af sort Marmor.

Mørk's

Hotel og Gjæstgivergaard,

Sønderbro Nr. 258. Haderslev, Sønderbro Nr. 258,
bringes i velvillig Eriudring.

J. Krause.

Hansen & Winterberg,

Haderslev, Hjørnet af Nørre- og Elolågade Nr. 7.

Et stort og nyt Lager i Dame- og Børne-Kon-
fektion, Besætningsartikler samt Udstyrksartikler,
Seugefjer og Dnu. Klædninger efter Maal.

J. Dahl,

Haderslev, Søndertorv.

Dampkaffebrænderi, Kolonial-, Tobak-
og Cigarforretning.

NB. Lager af engelske Cykler, under Garanti, til
billigste Priser.

General-Agentur f. Hamb. Amerik. Paketsf.

Australien, Syd-Amerika, Mexiko, Vestindien,
Afrika, Asien, Kjøbenhavn, New-York. Billige
Oversfartspriser.

Ludv. Smith,

Haderslev, Nørregade.

A. Bøllemose's

Restavration og Gjæstgiveri,

Harmonien, Haderslev.

Lager af **rene Vine** til billige Priser.

W. Schumann's Farveri.

Haderslev,

Lavgade Nr. 228,

Lavgade Nr. 228,

bringes i velbillig Eriudring.

Christian Mainz,

Haderslev, Bispegade 371.

Lager af Herre- og Drenge-Klædninger,
Satte og Kalfjætter

NB. Uldvarer og Trikotage, Strømper, Veste m. m.
Eget Fabrikat.

Th. Sabroe's Boghandel, Haderslev.

Nørregade 402 (Axel Sabroe,) Nørregade 402.

Dansk Literatur, Skolebøger og
Forretningsbøger, Papirhandel og Bogbinderi.

„Modersmaalet“s Bogtrykkeri,

(Axel Sabroe),

Haderslev,

Nørregade 402, Nørregade 402,

udfører

al Slags Bogtrykarbejde

smukt og billig.

Mejeriregnskabsbøger haves paa Lager.

↔ Haderslev Østeramt. ↔

N. Kock, Mølby,

anbefaler alt til Kolonialsaget henhørende, særlig : daglig
frisk dampbrændt Kaffe. Stentøj og Jærnvarer. Handel
med undersøgt Markfrø.

Mærk: Stentøj og Glasvarer til Benyttelse ved
større Gilder udsaaes gratis.

P. Kruse, Mølby,

Tagpap og Papulium fra den bekjendte Fabrik „Schack
og Hübner“ haves steds paa Lager til Fabrikpriser.

H. H. Petersen, Sommersted Station.
Kontant Mode-, Manufaktur og
Herreekviperingsforretning.

Chr. Roose & Speth,
Sommersted Station.
Korn- og Foderstofforretning samt Lager af Guano.

Chr. Christiansen,
Sommersted Station
Kul, Kalk, Cement og Tagpap.

H. V. Harø, Haderslev,
Harø & Høgebjerg, Kristiansfelt.
Mode- og Manufakturforretning, Herre- og
Drengegarde-robe. Damekaabe-Magasin. Dansk
Uldtrikotage. Fjer og Dun. Snytmaskiner.

F. Ibbesen's Snke,
Kristiansfelt.

Urmager og Optiker.
Guld- og Sølvvarehandel.

Chr. M. Jensen,
Kristiansfelt.
Uldfarteri og Spinderi.

J. C. Jensen,
Kristiansfelt.
Bognfabrik.

M. N. Grøndahl,

Kristiansfelt.

Dampbageri og Konditori.

Magnus Hansen, Kristiansfelt,

Murermester.

Lager af alle Slags Bygningsmaterialier.

Carl Hansen, Kristiansfelt.

Autoriseret Udvandrings-Agentur for Norddeutsche
Lloyd i Bremen.

G. N. Knudsen's

Filialforretning i Tyrstrup.

Mode-, Manufaktur og Herreekvipering.

Klædninger leveres efter Maal med Garanti for godt
Snit og solidt Arbejde. Lager af Udthrsartikler samt
Fjer og Dun.

Crust Jensen, Tyrstrup.

Kolonial- og Herreklæderforretning. Lager af
Herre- og Dame-Fodtøj. Oplag af Kul og Koaks.

Chr. Kjærboel, Tyrstrup.

Kolonial og Spirituoser, Damp-Kaffe Brænderi.

Lager af alle Slags Bygningsmaterialier. Bejle og
Carlshytte Støbegods.

Chr. P. Illgaard, Tyrstrup.

Kolonial, Jærnvarer & Stentsøj, Vin og
Spirituoser Tobak og Cigarer.

Julius Nielsen's Tømmersforretning i Vojsens.

Stort Oplag af Tømmer, Brædder og Planker, som anbefales til billigste Priser:

L. S. Schmidt, Vojsens.

Kolonialvarer, fine ægte Vine og Spirituoser. Stentsøj og Jærnvarer. Lager af Skotsj. Største Lager i Tobak og Cigarer, Tagpap ojn.

P. P. Beck, Vojsens.

Kolonial- og Foderstofhandel.

G. P. Andersen, Vojsens.

Kolonial-, Jærns-, og Kortevarerforretning. Tjære og Tagpap.

J. Th. Jensen, Vojsens,

anbefaler Lomme- og Stueure, Guld- og Sølvvarer, Harmonikaer. Stort Lager i prima Cykler til meget billige Priser.

↔ Haderslev Vesteramt. ↔

Mis Jensen, Branderup Mølle.

Handel med Gjødning og underjøgt Markfrø.
Specialitet: Rodfrugtfrø

Mis Jensen, Branderup Mølle.

Generalagent for Blaumsfeldt & Tvede, Kjøbenhavn.
Normal Stribevækker, Smør og Ostefarver samt
Ostelsøbe til meget billige Priser.

J. Fausbøl, Branderup Mølle.

Valsemølleri og Handel med Foderstoffer.

Gjæstgiver Cl. Winter, Brandrup.

Thorvald Møller i Toftlund

anbefaler sig med Udfærdigelse af alle Slags skriftlige Arbejder, som: Ansøgninger, Deklamationer, Kontrakter, Gjældsbeviser m. m.

Thorvald Møller, Toftlund

Agentur for Livs-, Uheld-, og Brandforsikring.

J. B. Wildall's

Bageri og Konditori, Toftlund.

L. J. Storgaard, Toftlund,

anbefaler sit Lager af Lommeure, Regulatorer, Brillor, Barometre og Thermometre, Guld- og Sølvvarer m. m.

C. N. Poulsen, Toftlund.

Kolonial-, Kortvarer-, Skutøj- og Produktforretning.

P. P. Dethlefsen, Toftlund,

Skomagerforretning. Udsalg af færdigt Fodtøj.

Nyel Nyelsen, Toftlund,

Kortvarer-, Galanteri-,
Stobegods- og Manufakturforretning

J. J. Jensen,

Urmagerforretning i Toftlund.

J. N. Brodersen,

(J. N. Schmidt's Efterfølger i Toftlund.)
Mode-, Manufaktur-, og Konfektionshandel.

J. C. Bøgh, Bøstoft,

anbefaler de i sidste Sto og Stovler, det Bedste i Fjer
Dun, Tvist, Fær og Blaargarn til de billigste Priser.

Eneforhandling for Bøstoft Sogn af J. P. Junggreen's
Skraa- og Høgtobuffer.

J. Wintner, Gram.

Kolonial-, Jærn-, Kortevarer-, Stentøj-, Pro-
dukt- og Manufakturforretning.

Lager af Bygningsmaterialier, Foder- og
Gjødningsstoffer.

Boj Højer, Gram Mølle.

Valjemølleri og Foderstofhandel.

G. Behrens, Gram Slotshave,

anbefaler sig med alt til Handelsgartneriet henhørende,
saasom: Frugt-, Allé- og Sirtræer. Stov- og Hegnplanter,
Frugtbusse, Roser, Potteplanter, Georginer, Stauder,
Jordbærplanter etc. Have-, Blomster- og Marktrø, Krause
og Buketter. Planer og Overslag til Have- og Parkanlæg
udfærdiges. Træbestjæring samt Udførelse af Anlæg og
andre Havearbejder overtages.

J. J. Albrechtsen, Rødning,

Mode-, Manufaktur-, Herreekviperings- og
Udstyrsforretning.

Billige men faste Priser.

A. J. Marcussen, Rødning.

Ur-, Sølv-, og Guldvarehandel. Velforsynet Lager,
billige Priser. Fineste Staalcykler, imod Garanti, billigt.

P. A. Sørensen, Rødning,

Saddelmager og Tapetserer.

Stort Lager af Møbler til billige Priser.

P. J. Wulff, Rødding.

Kolonial-, Jærn- og Kortevarer, Glas og Porcellæn.

Handel med Gjødningsstoffer og underjagt Markfrø.

M. P. Christiansen, Rødding.

Kolonial-, Drogeri-, og Produktforretning.

Jærn, Glas- og Kortevarer, Guano og Stenkul.

Lager af Tømmer og Brædder, Tappap og Cement, Korn og Foderstoffer.

Peder Top, AgerSkov.

Kolonial-, Stenloj, og Jørnvarerforretning. Lager af Vin og Spirituoser, Tobak og Cigarer, Guano, Markfrø og Foderstoffer.

S. Fris, AgerSkov,

Manufaktur- og Skotsjhandel. Stort Lager i færdige Herreklæder og Damekonfektion.

Brøns Margarinefabrik.

Fineste Flødemargarine.

Poul Møller, Brøns,

(Gjæstgivergaarden ved Banen.)

Korn, Bygningsmaterialier, analyserede Foder- og Gjødningsstoffer samt Markfrø Fede Evin kjøbes til højeste Dagspriser. Eneudsalg for Nordslævig af Gøbjerg Mursten fra Møllers Teglværker til Originalpriser.

P. L. Aabling's Hotel

i Skjærbæk.

anbefales Publikum og Rejsende.

L. Jakobsen, Brønsmølle.

Svidt og kraftigt Svedemel og sigtet Rugmel
(Valsemel) samt **Bugmel** og **Grøn** anbefales D'hr.
Bagere og Handlende

Chr. Jensen, Skjærbæk,

anbefaler sin **Strædderforretning**. ~~De~~ **Skædnings** efter
Maal leveres i korteste Tid og til billige Priser.

P. Petersen, Skjærbæk,

Kolonial- og Jærnvarerhandel. Lager af **Træ**
og **Bygningsmaterialier.**

A. F. Schmidt,

Skjærbæk.

Lager af **Sølv- og Gulvareer**, **Lomme- og Stuenre**
samt **Briller.**

◀—> **Sønderborg By og Amt.** —>◀

Asmus Hansen, Sønderborg.

Valsemølleri

Alle Sorter **Mel** og **Grøn**, en gros & détail.

Specialitet: Afkalkede **Boghvedegrøn**, **Prima**
afsm indelige do. **Ekstra fint Valsemel.**

Asmus Hansen,

Sønderborg Dampmølle.

Ekstra fin sur Scunop. ~~De~~ **Gjenforhandlere** pr.
Liter 30 Pf.

P. Knarhøj, Sønderborg,

anbefaler

~~De~~ **fineste Margarine.** ~~De~~

J. Timm.

Slagtermester i Sønderborg.

J. Jepsen, Sønderborg.

Mode-, Manufaktur- og Damkonfektionsforretning.

M. L. Utzon, Sønderborg.

Fiskenæt-Fabrik.

C. Jørgensen.

Sønderborg Mineralvandfabrik.

Storegade 99.

Hotel Stadt Hamborg,

M. Matzen, Sønderborg.

J. C. Bonde, Sønderborg

Største Lager af Herre- og Drengklædninger samt
Hatte og Raskjette. Stort Udvalg i Klæde og Buxskin.
Klædninger leveres efter Maal mod Garanti

L. Nielsen,

Sønderborg Materialhandel.

J. N. Majland, Sønderborg.

Vin- og Spirituoseforretning. ~~W~~ Wøddikefabrik.

Th. J. Mørch, Sønderborg.

**Jærn- og Kortevarer. Støbegods. Kaffeidne og
Komsfurer Porcellæn, Fajance og Glasvarer. Mejeri-
redskaber. Prima Kvalitet.**

Hans Andersen, Sønderborg,
Mode- og Manufakturforretning,
Dame-, og Herre-Konfektion.

J. Møller, Urmager,
Sønderborg,

anbefaler sig til et æret Publikum med alt til Faget hen-
hørende.

J. Jørgensen
(Ejndehaver N. P. Behrend's),
Sønderborg,
Farveri og Spinderi.

Hotel „Alsund“ (G. Jacobsen),
Sønderborg.

Olsmus Hansen, Sønderborg,
andiser Kapitaler i Landejendomme.

Stein & Meyland,
Jærnstoberi og Maskinfabrik,
Sønderborg,

anbefaler Kaffelovne, Komfurer, Vinduer og alt til Faget
henhørende. Reparatur af Dampmaskiner, Kjøbler, Lokomo-
biler, Mejerier.

Specialitet: Teglværksmaskiner.

G. N. Due, Sønderborg,
Kolonial-, Korn- og Foderstof-Forretning.

N. Behn, Sønderborg,
Agent for det Hamborg-Amerikanske-Aktie-Dampstibsselskab.

J. Lassen, Sønderborg,
Mode-, Manufakturforretning og Damekonfektion.

A. Behn, Sønderborg,
Kolonial-, Vin-, Spirituosa-, Jærn-
og Kortevarerforretning.

B. Jørgensen,
Ur m a g e r i Sønderborg.

J. Grifsen, Sønderborg,
Destillation og Maltgjøveri.

S. Jesen,
Stomagemester i Sønderborg.

J. J. Støckler,
Fotograf i Sønderborg.

H. G. Petersen,
Sønderborg,
Manufakturhandel.
Herreklædninger leveres efter Maal. Udsalg af Pfaffs
Sylmaskiner.

Hans Nielsen,
Sønderborg,
Snedkermester og Møbelfabrikant,
anbefaler i Publikums velvillige Erindring sit velassorterede
Møbelmagasin og garanterer for godt og solidt Arbejde.

P. Jürgensen, Retskonsulent

i **Sønderborg,**

udsærdiger Kontrakter, Testamenter, Obligationer m. m.
samt inddriver Fordringer.

G. Müller,

Udbøve-, Garn- og Broderihandel,
Sønderborg, Storegade 31.

Specialitet: **Symaskiner og Cykler.**

J. Zachariasen,

Dybbøl pr. Sønderborg.

Fra min ny oprettede Frugtvin- og Konservefabrik i
Dybbøl anbefales **Frugtsafter, konserverede og hen-**
syttede Høvejager. Prisliste tilsendes gratis og franko.

Ottofen & Knd,

Ullerup,

Korn, Foderstoffer, Kunst-Gjødningsstoffer, Kul, Cement.
Handel med undersøgt Markfrø. Manufaktur-, Kolonial-,
Stentsøj-, Glas- og Kortevarerforretning.

J. H. Hulvej,

Dybbøl pr. Nordborg,

anbefaler alle **Sorter Planteskoleartikler** (Masje-
opfletning af alle Arter) billigt. Prisfort. gr. o. fr.

En Gartnerlærling søges paa gunstige Betingelser,

D. S. Ottofen,

Broager,

Korn, Foderstoffer, Kunst-Gjødningsstoffer, Kul, Cement,
Handel med undersøgt Markfrø. Manufaktur-, Kolonial-,
Stentsøj-, Glas- og Kortevarerforretning.

A. M. Andresen,
Stræddermester i Broager,
leverer Stoffer til Klædninger og Klædninger efter Maal
og garanterer for nøjeste Snit, god Pasning og solidt Arbejde.

Carl Warnecke,
Broager.

Udsalg af **Cyklar** og dertil hørende Sportsartiller.

H. A. Madsen, Broager,
Kunsttavlefabrik.
Lager af **Viavlsredskaber.**

←→ Tønder Amt. →←

C. Simonsen,
Døstrop.
Kolonialvare-, Spirituosa-, Jærnkram-
og Stentsjforretning

A. Petersen,
Bredebro,
anbefaler Lomme- og Stueure, optiske Værer, Symaskiner,
Guld- og Sølvvarer.

H. H. Skovrøh,
Løgumkloster,
anbefaler sit Lager i Skotsøj, Hatte og Kaffjætter,
færdigshede Veglædninger og Kranse.

H. M. Jepsen, Løgumkloster.
Bryggeri og Maltgjøveri.

L. G. Festersen, Løgumkloster,
anbefaler færdigt Seletøj, Vandager og Nicseffecter.
Reparaturer udføres billigt.

Chr. Knudsen, Løgumkloster,
anbefaler Lomme- og Stneure, Guld- og Sølvvarer samt
optiske Gjenstande

J. L. Gissemann,
Løgumkloster,
Kolonial- og Stentøjforretning.
Største Lager paa Pladsen af Bygningsmaterialier.
Udvalg af Kaffelovne og Kowifurer fra Danmark til
Originalpriser.

Flensborg Amt.

L. N. Schramm, Urmager,
Flensborg, Holmen 38.
Største Udvalg, billigste Priser
Udvalgs-Scendinger staa til Tjeneste.

A. E. Colding, Flensborg,
anbefaler sin Vinhandel.

Flensborg Kaffe-Brænderi

en gros & en detail.

Chr. Thomsen,
Rødegade, Flensborg.

Carl Hansen, Nørregade 66,
Flensborg,
anbefaler alle til Kolonialfaget henhørende Varer til
Dagens billigste Priser.

Olaf Hansen,

Skibsbroen 61, Flensborg,
bringer sin Fiskehandel, sit Fiskegeri og sin Marinere-
anstalt i Publikums velvillige Erindring.

H. M. Kuhl,

Bjærggade 9, Flensborg,
anbefaler sin Papir-, Galanteri-, og Hvidevareforretning.

Sommer's Hotel, Skibsbroen 3,
Flensborg,
ligeoverfor Dampskibspavillonen og i Nærheden af
Banegaarden.

Thorvald Petersen,

Flensborg,
Holmen 86, Holmen 86.
Forsærdigelse af fine Herre-Garderobes, Lager af
alle Slags Klæde, Kamgarn og Cheviot.
Sæsonens Nyheder. Min Mønstersamling kan altid
tages i Ofsyn.

J. P. Hansen,

Nørregade 30, Flensborg, Nørregade 30.
Metalstøberi og Maskin-Reparaturværksted,
anbefaler
Mejeriredskaber, Pumper, Selterfermaskiner,
Gas- og Vandledninger, Bryggeriindretninger osv. osv.

H. Sørensen,

Nygade 14,
Flensborg,
anbefaler sin Cigar- og Spirituosa-Forretning paa
det Bedste.

J. Christensen, Flensborg, Nørregade 29,
anbefaler sit store Lager af Fjer og Dun samt færdige
Senge til allerbilligste Priser.

Andr. Bjerring.

Byggematerialhandel,
Flensborg, Storegade 34,
 anbefaler

Cement, Kalk, Tagpap, Gulvfliser, Geste og
Kreatur-Krybber samt Svinetrug, endvidere Tjære
og Karbolinenm samt alle Slags Bagerimaskiner
& Armaturer.

J. Jessen & Co.'s Efterflgr.,

(Indeh. Brødrene Paulsen),

Flensborg,
Nørregade 54, Nørregade 54.

Sæbefabrik.

K o l o n i a l v a r e r

en gros & en detail.

Telefon Nr. 48.

Christian Christensen,

Flensborg, Nørregade 108.

Material-, Kemikalie- og Farvehandel.
Parfumerier og fin Toiletsebe, Bade-
svampe og Forbindsager. Medicinalvine,
Kaffe, The og Chokolade. Lager af fine
Cigarer.

S. Dreffsen's Møbel-Magasin.,

Holmen, 54, Flensborg, Holmen 54,
anbefaler paa det Bedste sit store Udvalg af godt, reelt,
vællavet Arbejde. Polstrede Møbler af bekendt Godhed.

L. B. Møller, Urmager,

Flensborg, Nørregade 22,
ligeoverfor Boëgas Gjæstgivergaard,
anbefaler sit Lager af Loumeure, Stuenre og Kjæder.

Spare- og Laanekassen for Flensborg og Omegn,

Flensborg, Nørregade Nr. 11/13.

Kontortid hver Lørdag fra Kl. 10—12
Formid. og Kl. 2—4 Eftermd. 3 Maj
og November tillige hver Onsdag.

Adolph J. Schmidts Efterfl.,

(Indeh.: Chr. Feddersen),

Flensborg, Nørregade 24,

anbefaler sit store Lager af alle Slags

Manufakturvarer

til billigste Priser.

N. Axel Hinrichsen,

Flensborg, Bjærggade 5,

anbefaler sin i Hamborg med Solomedailen præmierede
Brystfaramel; endvidere i sin Drogueri-Forretning samme-
steds: Medicinal-Tokajer-Bin pr. 1/2 Fl. 1 Marf.

Announce-Expedition.

M. L. RASSOW,

Flensborg, Nørregade 38,
befordrer Annoncer til disses Originalpriser til
samtlige Aviser i Ind- og Udlandet.

J. Brodersen,

Flensborg,

Angelbogade 28, Angelbogade 28,
Kolonial- og Frøhandel en gros.

Johannes Jessen

(A. G. Freudenreichs Efterfølger),

Flensborg, Skibbroen 33.

Oliefarve- og Fernis-Fabrik.

Stort Lager af tørre Farver, Lak og Malerutenfilier.

Chr. Bræundle,

Flensborg,

Nørregade 32, Nørregade 32,
Vin- & Handel en gros & en detail.
Cigarer en gros.

Maffinremme

i alle Bredder af det bedste Rjærnetlæder til de billigste
Priser anbefales af

C. H. Spring, Sadelmager,

Flensborg,

Nørregade 24, Nørregade 24.

